

J E G Y Z Ó K Ö N Y V

Készült: Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2018. november hó 26. napján Kisgyőr, Dózsa Gy. u. 11. szám alatti megtartott rendkívüli üléséről.

Jelen vannak: Kékedi László Vilmos polgármester, Grúz Attila alpolgármester, Fegyverneki János, Juhász Zoltán Nándor, Rózsa Tibor és Szabó Rácz Béla képviselők.

Igazoltan távol: Kovács Károly képviselő

Meghívottak: Tanácskozási joggal Lőrincz Sándorné jegyző

Kékedi László Vilmos polgármester köszönti a megjelenteket. A jelenléti ív alapján megállapítja, hogy a 6 fő testületi tag közül 5 fő jelen van - Kovács Károly képviselő jelezte távolmaradását egészségügyi okból - így az ülést határozatképesnek nyilvánítja, és azt megnyitja.

A jegyzőkönyv vezetésére Lőrincz Sándorné jegyzőt, míg a jegyzőkönyv hitelesítésére Juhász Zoltán Nándor és Rózsa Tibor képviselőket javasolja felkérni. Javaslatát szavazásra teszi fel, melyet a testület egyhangúlag elfogad.

Javasolja a kiküldött meghívóban szereplő napirendi pontok tárgyalását.

Javaslatát a képviselő-testület egyhangúlag elfogadja, ezt követően az ülés napirendjére az alábbiak szerint tesz javaslatot:

Napirendi pontok:

1./ Jelentés a két ülés között tett fontosabb intézkedésekről, a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról

Előadó: Kékedi László Vilmos polgármester

2./ Lakbérek, nyersanyagnorma felülvizsgálata

Előadó: Kékedi László Vilmos polgármester

3./ Helyi adókról szóló rendeletek felülvizsgálata

Előadó: Kékedi László Vilmos polgármester

4./ Helyi esélyegyenlőségi program elfogadása

Előadó: Kékedi László Vilmos polgármester

5./ Előterjesztések, interpellációk

Napirendre tett javaslatát szavazásra teszi fel, mellyel a képviselő-testület egyhangúlag egyetért.

I.NAPIRENDI PONT

Jelentés a két ülés között tett fontosabb intézkedésekről, a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról

(A jelentés írásos anyaga a jegyzőkönyv mellékletét képezi.)

II.NAPIRENDI PONT

Lakbérek, nyersanyagnorma felülvizsgálata

a) Lakbérek felülvizsgálata

(Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékletét képezi.)

Kékedi László Vilmos polgármester:

Amint az előterjesztésben is leírtam nagyon régen nem volt emelve a lakbér és az önkormányzati lakásokban lakók többsége nincs önkormányzati alkalmazásban. Még így is kedvezőek ezek az árak.

Mivel kérdés, hozzászólás nem volt, ezért Kékedi László Vilmos polgármester a határozati javaslat elfogadását kéri. Javaslatát szavazásra teszi fel, melyet a képviselő-testület egyhangúlag, 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadja és az alábbi határozatot hozza.

78/2018. (XI.26.) Képviselő-testületi határozat

Önkormányzati lakások bérleti díjainak megállapításáról.

Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testülete a polgármester előterjesztése alapján megtárgyalta az önkormányzati tulajdonú lakások lakbérének mértékére vonatkozó előterjesztést, és az alábbiak szerint döntött:
2019. január hó 1. napjától az önkormányzati tulajdonú lakások bérleti díja az alábbi m²-enként

- összkomfortos lakás	234,- Ft
- komfortos lakás	164,- Ft
- félkomfortos lakás	84,- Ft
- komfort nélküli lakás	53,- Ft

A havi lakbér mértékét 50 %-kal növelni kell, ha a lakás olyan településközpontban lévő lakóépületben van, amelyhez legalább 150 m² nagyságú udvar vagy kert tartozik.

A képviselő-testület az önkormányzat vagy intézményei által foglalkoztatott dolgozók részére lakbértámogatást állapít meg, melynek mértéke a havi lakbér összegének 15 %-a.

A képviselő-testület felkéri a polgármestert és a jegyzőt, hogy a bérelőket a lakbér-változásról haladéktalanul értesítse és az új lakbérszerződések megkötésekor jelen határozatban foglaltakat alkalmazza.

Felelős: Kékedi László polgármester

Határidő: folyamatos

b) Nyersanyagnorma felülvizsgálata

(Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékletét képezi.)

Kékedi László Vilmos polgármester tájékoztatja a képviselő-testületet, hogy a nyersanyagnorma változtatására vonatkozóan az ételmezésvezetőtől kértünk javaslatot, a kiküldött határozati javaslat az ő véleménye alapján készült. Kéri a képviselő-testületi tagok véleményét, javaslatát.

Szabó Rácz Béla képviselő:

Az emelés mértéke elfogadható. Azt látom, hogy gyermekek esetében az előre megrendelt vendéglátás esetében nincs növekedés. Ezek általában a táborok amik pályázatból valósulnak meg, mi ennek az oka?

Kékedi László Vilmos polgármester:

Előre megrendelt vendéglátás valóban a táboroztatások alkalmával fordul elő, de mivel a gyerekek többsége helyi lakos nem akartunk emelni.

Mivel több kérdés, hozzászólás nem volt, ezért Kékedi László Vilmos polgármester a határozati javaslat elfogadását kéri. Javaslatát szavazásra teszi fel, melyet a képviselő-testület egyhangúlag, 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadja és az alábbi határozatot hozza.

79/2018. (XI.26.) Képviselő-testületi határozat

Nyersanyagnorma megállapításáról

Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testülete a polgármester előterjesztése alapján megtárgyalta a nyersanyagnorma összegére vonatkozó javaslatot, és 2019. január 1. napjától a nyersanyagnorma nettó összegét az alábbiak szerint állapítja meg.

- Menza	260,- Ft
- Óvoda	320,- Ft
Ebből:	
- tízórai:	75,- Ft
- ebéd:	175,- Ft
- uzsonna:	70,- Ft
- Napköziotthon	420,- Ft
Ebből:	
- tízórai:	90,- Ft
- ebéd:	260,- Ft
- uzsonna:	70,- Ft
- Szociális étkeztetés	320,- Ft

- Vendégebéd **400,- Ft**
- Közalk. köztisztviselők ebéd: **270,- Ft**
- Előre megrendelt vendéglátás (gyermek)
- egész napos (meleg vacsorával) **600.- Ft**
- reggeli: 120,- Ft
- ebéd: 300,- Ft
- vacsora: 180- Ft
- Előre megrendelt vendéglátás (felnőtt)
- egész napos (meleg vacsorával) **1250,- Ft**
- reggeli: 350,- Ft
- ebéd: 550, Ft
- vacsora: 350,- Ft

A Képviselő-testület felkéri a jegyzőt, hogy ezen határozatot küldje meg az intézményvezetők részére.

Felelős: Lőrincz Sándorné jegyző
Határidő: 15 nap

III.NAPIRENDI PONT

Helyi adókról szóló rendeletek felülvizsgálata

(Az előterjesztés a jegyzőkönyv mellékletét képezi.)

Kékedi László Vilmos polgármester a határozati javaslat elfogadását kéri. Javaslatát szavazásra teszi fel, melyet a képviselő-testület egyhangúlag, 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadja és az alábbi határozatot hozza.

80/2018. (XI.26.) Képviselő-testületi határozat

Helyi adórendeletek felülvizsgálatáról

Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testülete a polgármester előterjesztése alapján megtárgyalta a helyi adórendeletek felülvizsgálatáról szóló előterjesztést és az alábbi döntést hozta:

A képviselő-testület 2019. évre nem kíván új helyi adót bevezetni és a jelenlegi helyi adók mértékén sem kíván változtatni.

Felelős: Kékedi László Vilmos polgármester

Határidő: azonnal

IV.NAPIRENDI PONT

Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása

(Az előterjesztés és a HEP tervezete a jegyzőkönyv mellékletét képezi.)

Kékedi László Vilmos polgármester:

Juhász Zoltán Nándor képviselő társunk, a szociális intézmény vezetője vett részt 5 évvel ezelőtt a Türr István Képzési Központ által szervezett tanfolyamon, Ő az esélyegyenlőségi megbízott. A HEP elkészítéséhez külső szakember segítségét is igénybe vettük, így az elkészült anyag mindenben megfelel a jogszabályi előírásoknak. A HEP elkészítése és testületi jóváhagyása azért is fontos, mivel annak hiányában semmilyen pályázaton nem indulhat a település. A terjedelmére tekintettel csak elektronikusan továbbítottuk a testületi tagok részére.

Juhász Zoltán Nándor képviselő:

Kisgyőr viszonylag szerencsés helyzetben van, mert nincs szegregátum ami jelentős többlet feladatot róna a településre.

A jelenlegi program a korábbi HEP-re épül, hasonló fejlesztési lehetőségek kerültek meghatározásra az 5 célcsoport - romák és/vagy mélyszegénységben élők, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők – számára.

Mivel több hozzászólás nem volt, ezért Kékedi László Vilmos polgármester a határozati javaslat elfogadását kéri. Javaslatát szavazásra teszi fel, melyet a képviselő-testület egyhangúlag, 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadja és az alábbi határozatot hozza.

81/2018. (XI.26.) Képviselő-testületi határozat

Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a település Helyi Esélyegyenlőségi Programját (HEP) és azt az előterjesztés szerinti tartalommal egyhangúlag elfogadta.

Felelős: A HEP-ben meghatározott személyek

Határidő: HEP szerint

V.NAPIRENDI PONT

Előterjesztések, interpellációk

➤ *Konyhai eszközvásárlási pályázattal kapcsolatos döntés módosítása*

Kékedi László Vilmos polgármester tájékoztatja a képviselő-testületet, hogy a pályázat 18 millió forinttal lett benyújtva, de néhány eszközt nem támogattak, viszont a támogatói okiratban a nem támogatott eszközök költségét saját erőbe tették.

Módosítási kérelmet nyújtottunk be, mely szerint nem kívánjuk megvásárolni a nem támogatott eszközöket és csak a szükséges önerőt vállaljuk, egyúttal előleg igényt is benyújtottunk.

Előleg helyett hiánypótlás érkezett. A testületi döntésnek tartalmazni kell a saját erő pontos összegét és hogy ezt a 2018. évi költségvetésből biztosítjuk.

Mivel kérdés, hozzászólás nem volt Kékedi László Vilmos polgármester a megküldött határozati javaslat elfogadását kéri.

Javaslatát szavazásra teszi fel, melyet a képviselő-testület egyhangúlag, 6 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadja és az alábbi határozatot hozza.

82/2018. (XI.26.) Képviselő-testületi határozat

Konyhai eszközök, gépek berendezési tárgyak beszerzésével kapcsolatos döntés módosítása

Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testülete a **VP6-7.2.1-7.4.1.3-17 „A vidéki térségek kisméretű infrastruktúrájának és alapvető szolgáltatásainak fejlesztésére”** kiírt pályázat keretében önkormányzati konyhai gépek, eszközök, berendezési tárgyak beszerzésére pályázat benyújtásáról döntött az 52/2017. (V.29.) határozatával, mely döntését az alábbiakkal egészíti ki.

Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testülete a pályázat megvalósításához szükséges önerőt, 1.885.429.-Ft azaz Egymillió-nyolcszáznyolcvanötezer-négyszázhuszonkilenc forint összegben a 2018. évi költségvetésében biztosítja.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a szükséges nyilatkozatok, aláírására.

Felelős: Kékedi László Vilmos polgármester

Határidő: azonnal

➤ *Polgármester jutalmazásáról*

Fegyverneki János képviselő:

Az Ügyrendi Bizottság 2018. november 23-án tárgyalta a polgármester jutalmazásáról. Sajnos a bizottság elnöke Kovács Károly egészségi állapota miatt nem tud jelen lenni, ezért az Ügyrendi Bizottság nevében szeretnék javaslatot tenni a polgármester jutalmazására.

Kékedi László Vilmos polgármester bejelenti személyes érintettségét és hogy a szavazásban és a napirendi pont tárgyalásában nem kíván részt venni.

A képviselő-testület a bejelentést egyhangúlag tudomásul vette.

Kékedi László Vilmos polgármester az üléstermet elhagyja.

Grúz Attila alpolgármester:

Felkéri az Ügyrendi Bizottság jelenlévő tagjait, hogy ismertessék javaslatukat.

Fegyverneki János képviselő:

Az Ügyrendi Bizottság véleménye, hogy a polgármester rengeteget dolgozik, látszik, hogy szépen fejlődik a település melyben nagyok az érdemei. Ezek alapján az Ügyrendi Bizottság bruttó 1 millió forint összegű jutalom megállapítását javasolja.

Grúz Attila alpolgármester kéri a képviselő-testületi tagok véleményét.

Rózsa Tibor képviselő:

A jegyzőtől tudjuk, hogy a polgármester az ő részére 2 havi jutalmat állapított meg. Az 1 millió forint alig több mint a polgármester 2 havi bére, ezért a kerek összeget javasoljuk.

Grúz Attila alpolgármester:

Mivel több hozzászólás nem volt, ezért az Ügyrendi Bizottság javaslatát szavazásra teszi fel, melyet a képviselő-testület 5 igen szavazattal elfogad és az alábbi határozatot hozza:

83/2018. (XI.26.) Képviselő-testületi határozat

Polgármester jutalmazásáról

Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testülete az Ügyrendi Bizottság javaslata alapján Kékedi László Vilmos polgármester részére

**1.000.000,- Ft azaz Egymillió forint összegű
jutalmat állapít meg.**

A képviselő-testület felkéri a jegyzőt, hogy gondoskodjon a jutalom számfejtéséről és kifizetéséről.

Felelős: Lőrincz Sándorné jegyző

Határidő: azonnal

(Kékedi László Vilmos polgármester visszatér az ülésterembe.)

Grúz Attila alpolgármester ismerteti a képviselő-testület döntését és megköszöni az egész éves munkáját.

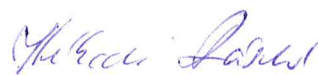
Kékedi László Vilmos polgármester megköszöni a képviselő-testület döntését. Tájékoztatja a képviselő-testületet, hogy az SzMSz alapján 2 évente Falugyűlést kell tartani, ezért december 7-én 18,00 órakor lesz a közmeghallgatással egybe kötött falugyűlés a Faluházban.

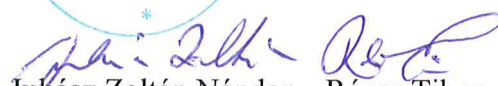
Mivel az ülésen több napirendi pont, hozzászólás nem volt, ezért Kékedi László Vilmos polgármester megköszöni az aktív részvételt és az ülést bezárja.

Kmf.

Lőrincz Sándorné
jegyző

Kékedi László Vilmos
polgármester

Juhász Zoltán Nándor – Rózsa Tibor
jegyzőkönyv hitelesítők

Kisgyőr Község Polgármesterétől
3556 Kisgyőr, Dózsa Gy. u. 11.

☎ 476-202, Tel/Fax: 476-280
E-mail: pmh@kisgyor.hu

Lőrincz Sándorné
jegyző

MEGHÍVÓ

Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2018. november 26-án (hétfőn) 16⁰⁰ órai kezdettel képviselő-testületi ülést tart, melyre ezúton tisztelettel meghívom.

Az ülés helye: Polgármesteri Hivatal tanácskozó terme

A testületi ülés napirendi pontjai:

- 1./ Jelentés a két ülés között tett fontosabb intézkedésekről, a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról.

Előadó: Kékedi László polgármester

- 2./ Lakbérek, nyersanyagnorma felülvizsgálata

Előadó: Kékedi László polgármester

- 3./ Helyi adókról szóló rendeletek felülvizsgálata

Előadó: Kékedi László polgármester

- 4./ Helyi esélyegyenlőségi program elfogadása.

Előadó: Kékedi László polgármester

- 5./ Előterjesztések, interpellációk

Előadó: Kékedi László polgármester

Kisgyőr, 2018. november 22.

Kékedi László
Kékedi László
polgármester

JELLENLÉTI ÍV

*Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testületének
2018. november 26. napján megtartott ülésén megjelentekről*

Jelen vannak:

Kékedi László Vilmos polgármester

Kékedi László

Grúz Attila alpolgármester

Grúz Attila

Képviselők:

Fegyverneki János

Fegyverneki János

Juhász Zoltán

Juhász Zoltán

Kovács Károly

Kovács Károly

Rózsa Tibor

Rózsa Tibor

Szabó Rácz Béla

Szabó Rácz Béla

Meghívott:

Lőrincz Sándorné jegyző

Lőrincz Sándorné

Kisgyőr Község Polgármestere
3556 Kisgyőr, Dózsa György u. 11.

Előterjesztés
Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testületének
2018. november hó 26. napján tartandó ülésére

Tárgy: Lakbérek felülvizsgálata

Tisztelt Képviselő-testület!

Az önkormányzat tulajdonában lévő lakások bérleti díját a képviselő-testület utoljára 2014. január 1-jei hatállyal változtatta meg. Figyelembe véve, hogy a lakásokban már nem az önkormányzattal közszolgálati jogviszonyban élő személyek laknak, ezek nem szolgálati lakások.

A jelenlegi lakbérek eléggé nyomott mértékben vannak megállapítva, ezért azt javaslom, hogy a lakbérek mértékét 2019. január 1-től 10 %-kal emeljük meg. Az egyéb bérleti díjak emelését nem javaslom

Kérem a képviselő-testületet, hogy vitassa meg az előterjesztésemet és fogadja el a határozati javaslatot.

Kisgyőr, 2018. november 21.

Kékedi László Vilmos
Kékedi László Vilmos
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

Önkormányzati lakások bérleti díjainak megállapításáról.

Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testülete a polgármester előterjesztése alapján megtárgyalta az önkormányzati tulajdonú lakások lakbérének mértékére vonatkozó előterjesztést, és az alábbiak szerint döntött:

2019. január hó 1. napjától az önkormányzati tulajdonú lakások bérleti díja m² -enként az alábbi:

- összkomfortos lakás	(212,-Ft)	234,- Ft
- komfortos lakás	(149,-Ft)	164,- Ft
- félkomfortos lakás	(76,-Ft)	84,- Ft
- komfort nélküli lakás	(48,- Ft)	53,- Ft

A havi lakbér mértékét 50 %-kal növelni kell, ha a lakás olyan településközpontban lévő lakóépületben van, amelyhez legalább 150 m² nagyságú udvar vagy kert tartozik.

A képviselő-testület az önkormányzat vagy intézményei által foglalkoztatott dolgozók részére lakbértámogatást állapít meg, melynek mértéke a havi lakbér összegének 15 %-a.

A képviselő-testület felkéri a polgármestert és a jegyzőt, hogy a bérlőket a lakbér-változásról haladéktalanul értesítse és az új lakbérszerződések megkötésekor jelen határozatban foglaltakat alkalmazza.

Felelős: Kékedi László polgármester

Határidő: folyamatos

Határozati javaslat
Nyersanyagnorma megállapításáról

Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testülete a polgármester előterjesztése alapján megtárgyalta a nyersanyagnorma összegére vonatkozó javaslatot, és 2019. január 1. napjától a nyersanyagnorma nettó összegét az alábbiak szerint állapítja meg.

- Menza	250,- Ft	260,- Ft	(4,0 %)
- Óvoda	300,- Ft	320,- Ft	(6.6 %)
Ebből:			
- tízórai:	70,- Ft	75,- Ft	
- ebéd:	165,- Ft	175,- Ft	
- uzsonna:	65,- Ft	70,- Ft	
- Napköziotthon	400,- Ft	420,- Ft	(5,0 %)
Ebből:			
- tízórai:	85,- Ft	90,- Ft	
- ebéd:	250,- Ft	260,- Ft	
- uzsonna:	65,- Ft	70,- Ft	
- Szociális étkeztetés	300,- Ft	320,- Ft	(6.6 %)
- Vendégebéd	300,- Ft	400,- Ft	(33 %)
- Közalk. köztisztviselők ebéd:	250,- Ft	270,- Ft	(8,0 %)
Előre megrendelt vendéglátás (gyermek)			
- egész napos (meleg vacsorával)	600,- Ft	Nem változik!	
- reggeli:	120,- Ft		
- ebéd:	300,- Ft		
- vacsora:	180,- Ft		
Előre megrendelt vendéglátás (felnőtt)			
- egész napos (meleg vacsorával)	1100,- Ft	1250,- Ft	(11,4 %)
- reggeli:	300,- Ft	350,- Ft	
- ebéd:	500,- Ft	550,- Ft	
- vacsora:	300,- Ft	350,- Ft	

A Képviselő-testület felkéri a jegyzőt, hogy ezen határozatot küldje meg az intézményvezetők részére.

Felelős: Lőrincz Sándorné jegyző
Határidő: 15 nap

Kisgyőr Község Polgármestere
3556 Kisgyőr, Dózsa György u. 11.

Előterjesztés
Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testületének
2018. november hó 26. napján tartandó ülésére

Tárgy: Helyi adókról szóló rendeletek felülvizsgálata

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi adók emeléséről vagy új adónem bevezetéséről legkésőbb november 30-ig döntenie kell a képviselő-testületnek.

A **helyi iparüzési adó** mértéke jelenleg a maximális 2 %, további emelésre nincs lehetőség, kedvezmény és mentesség nincs a rendeletben és nem is javaslok megállapítani.

A **magánszemélyek kommunális adójának** mértéke jelentősen elmarad a lehetőségtől, évi 1000 Ft ingatlanonként, itt van lehetőség emelésre. Ebből éves szinten kb. 600 e/Ft a bevétel, hátralék szinte nincs. Az alacsony összegnek is köszönhető, hogy ezt a lakosok már szinte az első félévben befizetik. Egy 50 %-os mértékű emelésből 300 e/Ft többletbevételhez jutna az önkormányzat.

Fontolóra véve a lakosság teherbíró képességét azt javaslom, hogy ne emeljük meg a magánszemélyek kommunális adójának mértékét, új helyi adó bevezetését nem tervezzük.

Kérem a képviselő-testületet, hogy vitassa meg az előterjesztésemet és fogadja el a határozati javaslatot.

Kisgyőr, 2018. november 21.

Kékedi László Vilmos
Kékedi László Vilmos
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT
Helyi adórendeletek felülvizsgálatáról

Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testülete a polgármester előterjesztése alapján megtárgyalta a helyi adórendeletek felülvizsgálatáról szóló előterjesztést és az alábbi döntést hozta:

A képviselő-testület 2019. évre nem kíván új helyi adót bevezetni és a jelenlegi helyi adók mértékén sem kíván változtatni.

Felelős: Kékedi László Vilmos polgármester

Határidő: azonnal

ELŐTERJESZTÉS
Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testülete
2018. november hó 26. napján tartandó ülésére

Tárgy: Helyi Esélyegyenlőségi Program megtárgyalása és elfogadása

Az előterjesztést készítette: Juhász Zoltán Nándor esélyegyenlőségi megbízott

Tisztelt Képviselő-testület!

Kisgyőr község jelenleg hatályos helyi esélyegyenlőség programját 2013. évben fogadta el a Tisztelt Képviselő-testület, mely 2018. végéig szólt, így új helyi esélyegyenlőségi program (HEP) készítése vált szükségessé.

A jelenlegi program a korábbi HEP-re épül, hasonló fejlesztési lehetőségek kerültek meghatározásra az 5 célcsoport - romák és mélyszegénységben élők, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők – számára.

A HEP elkészítése során az előző program cselekvési programját vettük figyelembe, a már sikeres cselekvési programok folytatódnak.

A HEP összeállításához külső szakértő segítségét is igénybe vettem, hogy szakmailag mindenben megfeleljen az előírásoknak.

A HEP azon kívül, hogy az 5 célcsoportra meghatározza a fejlesztési lehetőségeket és ehhez elkészült a cselekvési program, azért is fontos a település számára, mert ha nincs hatályos esélyegyenlőségi programja automatikusan kizárásra kerülnek a pályázati lehetőségekből.

Kérem vitassák meg és fogadják el az új helyi esélyegyenlőségi programot.

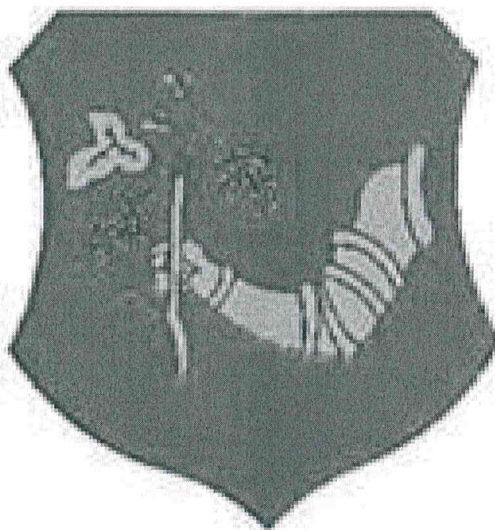
Kisgyőr, 2018. november 19.

Tisztelettel:

Juhász Zoltán Nándor
esélyegyenlőségi megbízott

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Kisgyőr Község Önkormányzata

Kisgyőr 2018.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	4
Bevezetés	4
A település bemutatása	6
Értékeink, küldetésünk	16
Célok	19
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve	20
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	21
1. Jogszabályi háttér bemutatása	21
1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása	21
1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása	24
2. Stratégiai környezet bemutatása	28
2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal	28
2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása	28
2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása	28
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	30
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet	40
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció	40
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások	51
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció	57
3.5 Telepek, szegregátumok helyzete	60
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés	61
3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása	68
3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal	70
3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	70
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	71
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői	75
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége	89
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	97
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége	98
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások	101
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe	101
5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak	102
5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)	102
5.6 A nők szerepe a helyi közéletben	103
5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések	103
5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	103
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	104
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői	104
6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete	106
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet	

gyakorlásához való hozzáférés.....	108
6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen	112
6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.	113
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	114
7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái.....	114
7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei.....	116
7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés.....	117
7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	119
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	120
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	122
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	123
1. A HEP IT részletei	123
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	135
3. Megvalósítás.....	140
4. Elfogadás módja és dátuma.....	147

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Kisgyőr Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Törvényi szabályozás

Magyarországon az egyenlő bánásmód követelménye több szinten fogalmazódik meg, melynek első szintje Magyarország Alaptörvénye, mely kimondja, hogy az emberi és állampolgári jogok mindenkit egyenlő mértékben illetnek meg, különbségtétel nélkül, így az Alaptörvényben felsorolt szempontok (faj, nem, bőrszín, vallás, nyelv... nyitva hagyva a felsorolást) alapján tilos a diszkrimináció. Az Alaptörvény utal pozitív diszkriminációs megoldásokra is, tiltja a hátrányos megkülönböztetést.

Emellett több hatályos jogszabály ad részletes útmutatást az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdítás követelményének értelmezéséhez és megvalósításához, melyek tükrében érdemes a komplex esélyegyenlőséget vizsgálni Kisgyőr településen.

- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
- 1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 2000. évi LX. törvény a foglalkoztatásból és a foglalkozásból eredő hátrányos megkülönböztetésről szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1958. évi 42. ülésén elfogadott 111. számú Egyezmény kihirdetéséről
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
kiemelkedik a jogrendszer adta szabályozások sorában. A 2003-ban elfogadott esélyegyenlőségi törvény egy átfogó és részletes áttekintés, amelynek célja az Európai Unió joganyagával való összhang megteremtése, de túl is mutat az európai szabályozáson. A törvény általános szabályozásokat tartalmaz, illetve külön fejezetben foglalkozik a foglalkoztatás, oktatás, szociális biztonság és egészségügy, a lakhatás, az egészségügyi ellátás területén tapasztalt hátrányos megkülönböztetéssel is.
- 97/2005. (XII. 25.) OGY határozat az Országos Területfejlesztési Konceptióról
- 96/2005. (XII. 25.) OGY határozat az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptióról
- 10/2006. (II. 16.) OGY határozat az új Országos Fogyatékosügyi Programról
- Az Európai Parlament és a Tanács 2006/54/EK irányelve (2006. július 5.) a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról
- 119/2010. (IV. 16.) Korm. rendelet az országos Esélyegyenlőségi Szakértői Névjegyzékről, az esélyegyenlőségi szakértői tevékenység végzéséről és annak feltételeiről, a szakértő működéséről
- 120/2010. (IV.16.) Korm. rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjairól
- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól
- 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
- 2011. évi CXC. törvény a köznevelésről
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 771/2006/EK határozata (2006. május 17.) az „Esélyegyenlőség mindenki számára” európai évről (2007) – az igazságos társadalom irányában.

A 2007 - Egyenlő Esélyek Mindenki Számára Európai Év célkitűzése az volt, hogy az európai társadalom figyelmét az igazságos és összetartó, vagyis a mindenki számára egyenlő esélyeket biztosító társadalom előnyeire irányítsa. Ez megköveteli a társadalmi érvényesülést gátló akadályok elmozdítását, valamint egy olyan légkör kialakítását, melyben Európa sokféleségére a társadalmi gazdasági életerő forrásaként tekintenek.

A település bemutatása

Kisgyőr Község Miskolctól délnyugatra, a Bükk-hegység egyik völgykatlanában fekszik. A községet észak és nyugat felől a Bükk hat-hétszáz méter magas nyúlványai, dél és kelet felől alacsonyabb csúcsok és dombok veszik körül. A község külterületének egy része a Bükki Nemzeti Park területén belül helyezkedik el. A hegyoldalakat mindenfelé erdő borítja. A déli lejtőkön tölgyesek, az északi oldalakon inkább a bükk és gyertyán az uralkodó. A mészkőhegyek tetején a som, csipke, kökénybokrok vegetálnak vegyesen a sötétlombú fenyvesekkel. A lankás legelőkön terebélyes tölgyfák állnak évszázadok óta. A községet övező hegyek déli lejtőin szőlőskertek vannak sokféle gyümölcsfával keveredve.

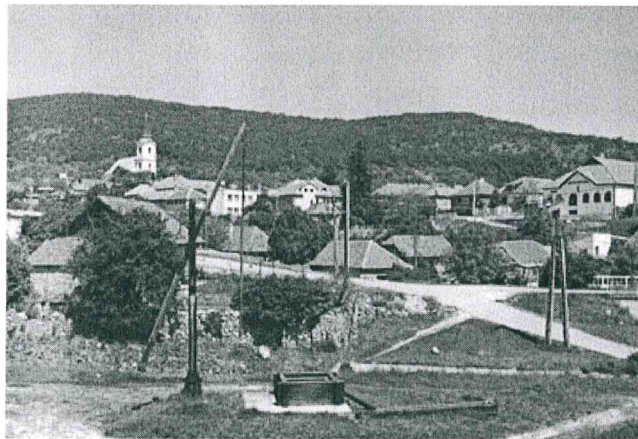

Tavasszal a fehér virágfürtök milliói óriási menyasszonyi koszorúként szegélyezik a községet. Ez csodálatos látványt nyújt tavasszal, de az ősz is festői, amikor a különböző fajta fák és bokrok lombja az októberi dércsípéstől változatos színekben pompázik a hegyoldalakon. A levegő tiszta, köd csak ritkán üli meg a tájat itt-ott a fagyzugos mélyedésekben.

A környező erdőkben bőven van vaddisznó, őz, szarvas, róka, nyúl, de még muflon is akad. A madárvilág változatos.

Sem a községben, sem a környékén nincs ipari tevékenység. Ezért szinte zavartalan a magaslati zöld övezet ősi, természetes állapota.

A magasabb hegyek kőzetanyaga - mint a Bükk-hegység általában - mészkő. Ilyen az Elő-Galya, Nádastó-Galya, több kiemelkedés vulkáni működés eredményeként jött létre. Ezek kőzetanyaga a viszonylag mállékonyabb riolittufa. Ilyen a Kerekhegy, a Nyirjes, a Kőporos, a Melegbérc, a Halomvár.

KÖZÉPKORI MÚLT

Kisgyőr helyén már a bronzkorban is település volt. A Miskolci Herman Ottó Múzeum sok itt talált agyagedény leletet őriz.

Határában őskori földvárak nyomai láthatók. Ezek közül legismertebbek a Halomvár és Leányvár. De ezekhez hasonló a többi is, a Hársasvár, a Majorvár és Kecskvár. A földvárak általában magaslatra épültek.

A hegytetőn körül árokrendszer van. Az árkokban mindig üde zöld a fű, mert a csapadékvíz összegyűlik benne. Az árkon belül kisebb vagy nagyobb udvar jellegű sík terület van, majd középen egy kiemelkedő domb, aminek belseje kráterszerűen üreges. Kisgyőr neve is a gyűrű alakú földvárak nevéből származik. A honfoglalás korában ehhez hasonló földvár volt Diósgyőrben is. Így vele kapcsolatban, de megkülönböztetésül kapta a nevét, mert míg Diósgyőrt Nagygyőrnek nevezték, ennek a községnek Kisgyőr lett a neve. Így Kisgyőr neve a Diósgyőréhez hasonló vagy ezzel megfelelő alakulást mutat: Knysgewr, Kysgywr, Kysger, Kysgeor, Kysgyor, Kis Győr, Kisgyőr. A falutól három kilométernyi távolságra az egyik földvár közelében egy erdő borította tájat

Pusztafalunak neveznek, bár látszólag semmi nyoma, hogy ott falu lett volna. Talán egy ásatás kideríthetné. A honfoglaláskor Diósgyőr várát a környékbeli földekkel együtt az Árpád nemzetségéhez tartozó Bors vezér apja Bunger kapta. Leszármazottai azonban Bors ispán és Iván hűtlensége miatt elvesztették.

A tatárjárás után a szintén Árpád rokonságához tartozó Akcs nemzetségbeli Ernye bán kapta, aki Diósgyőrt uradalmának központjává tette.

A régi földvár helyére kővárat épített IV. Béla kívánsága szerint.

Ebben az időben szerepel először oklevélben Kisgyőr, mint a diósgyőri vár tartozéka.

Az Árpád ház kihalása utáni pártharcokban Ernye unokái csatlakoztak Kopasz nádorhoz és Károly Róbert ellen lázadást szítottak. Károly Róbert legyőzte az egyesült Bors- Aba- és Ákos nemzetségek seregét.

Ernye unokái vérpadra kerültek és birtokuk visszaszállt a király tulajdonába. A XV.-XVI. században a mindenkori magyar király jegyajándékképpen adta a királynénak. Ebben az időben a vár és a birtok a királyi várnagy felügyeletére volt bízva. Kedvenc tartózkodási helye volt a felújított és királyi pompával berendezett vár és vadászaktra alkalmas környéke I. Lajos királynak és utódainak, köztük Hunyadi Mátyásnak is. Az ország három részre szakadása idején a királyi kincstár vette kezelésbe. A Habsburg királyok már nem törődtek vele, a várat nem gondozták, a birtokot bérbe adták, elzálogosították. Az egymást követő zálogbirtokos családok mellett bérlő volt az egri káptalan is. Kisgyőr népe akkor a kátalannak adózott: 300 Ft-ot fizetett, 25 öl fát hordott, bortizedet fizetett és minden gazda három napot szolgált.

Eger ostromakor a török kirabolta és felgyújtotta. Majd az 1596-os mezőkeresztesi csata, illetve Eger eleste után Kisgyőr is hódolásra kényszerült. Ezután 200 Ft adót fizetett és különféle szolgáltatásokat teljesített a töröknek. A protestáns zálogbirtokosok Enyingi Török-, Bedegi Nyári-, Hallerkői Haller- és a Homonnai családok idején a Diósgyőri uradalom falvai protestánsokká lettek. Az ország három részre szakadása után az Erdélyből kiindult függetlenségi harcok idején rohamosan terjedt a reformáció. Érvényesült az elv, hogy akié a föld azé a vallás. Kisgyőr református egyháza 1576-ban alakult és megmaradt az ellenreformáció idején is. A jelenleg is fennálló templomát 1776-ban Mária Terézia idejében építették, de hozzá a torony építését csak II. József engedélyezte. A XVIII. sz.-ban a kamara a zálogbirtokosoktól visszaszerezte Diósgyőrt, s mint uradalmi birtokra, Kisgyőrrre is rátette a kezét. Ezután házi kezelésben maradt a királyi uradalom megszűnéséig.

Így Kisgyőr népe a királyi kincstárnak adózott. A kisgyőri földterület megosztásánál az uradalom külön tartotta nyilván az úrbéres telkes jobbágyságot és zselléreket a majorsági telkesektől és

zsellérektől. "A majorsági telkesek, akik magukat nemeseknek nevezik," kitétel szerepel az 1848. utáni birtokperrek aktáiban is. Az 1735. óta vezetett, illetve meglévő egyházi anyakönyvben is nemes előnévvel vannak bejelölve egyes családok, mint Ns Bihari, Ns Horváth, Ns Csenge, Ns Kun, Ns Lengyel, és Ns Fegyverneki családok. Valószínű, hogy valamikor fegyveres szolgálataikért kaphatták meg a majorsági földekből kihalászott telket és jogot a megkülönböztető előnévre. Az 1830-as évekből származó adókönyvben is szerepel Ns Bihari György hadnagy. A Lengyel család nemesi levelét sok más régiséggel együtt vitték be a Herman Ottó Múzeumba 10 évvel ezelőtt. A Mária Terézia idején végrehajtott úrbér rendezés során a kisgyőri földeket a második osztályba sorolták. Eszerint állapították meg egy jobbágytelek illetőségét 1200 négyszögöles holdakban: 1 hold belsőség, 28 hold szántóföld, 12 hold rét és a közös legelő és erdő használata.

Az 1848. áprilisi törvények értelmében Magyarországon megszűnt a jobbágyrendszer. Kisgyőr lakossága azonban ezután még évtizedekig pereskedett a földesúri jogokat gyakorló korona uradalommal, a volt jobbágyi és zsellérföldek, főleg pedig a közös legelők és erdők elkülönítése miatt.

A birtok elkülönítési perben a Miskolci Királyi Törvényszék 1884. nov. 10-én hozott ítéletet. Az elkülönítést tagosítással kapcsolták össze. A birtokmegosztást áttekinthetőbbé teszi a bírósági ítéletekből származó kimutatás. Eszerint Kisgyőrben a korábbi századokban kialakult jobbágytelek és zsellérházhelyek száma a következő volt:

Úrbéri telek 26 egész

154 úrbéri zsellér $\frac{8}{19} \frac{2}{8}$

Majorsági telek $16 \frac{6}{8}$

21 majorsági zsellér $\frac{8}{2} \frac{5}{8}$

ref. lelkesz 1 egész

ref. tanító $\frac{4}{8}$

ref. tanító $\frac{4}{8}$

Összesen: $66 \frac{5}{8}$ telek jog volt.

A közös legelő és erdő használatánál tehát megállapították az összes telek illetőséget. A zsellérek nyolcan alkottak egy jobbágyteleknyi illetőséget. A közös erdő használati jogát egy telek után 5 holdban, a közös legelőt pedig 14 holdban állapította meg a Királyi Törvényszék.

NÉPSZOKÁSOK

A nagy gazdasági és társadalmi átalakulással a régi hagyományok, népszokások elhalványodtak, vagy már teljesen megszűntek.

Régi szokás volt a fonóházhoz járás. A lányok, asszonyok fontak, a legények itt szemelték ki az eladó lányok közül a jövődő párjukat. Szokás volt, hogy ha a talpas guzsalyon fonó lány elejtette az orsót, a legény felkapta és csak egy csókért adta vissza. Ha a lány vonakodott, a legény az orsón lévő fonalat felmotólálta az utcán keresztbe egyik kerítéstől a másikig. Jókat derültek, ha a fonóból jövők a sötét utcán felbuktak a kihúzott fonalban. A fonóházban időnként daloltak, muzsikáltak és táncoltak is. A református eklézsia 1735-ös rendtartása szigorú bírságot ír elő azon gazdára, aki házánál a hangoskodást, táncot, muzsikát és borozást megengedi. Nem sok foganatja volt a tiltó rendszabályoknak, mert a fonóházi találka általános szokás volt egészen a felszabadulásig. A kisgyőriek a szomszéd falvak lakóihoz képest feltűnően szépen tudtak és tudnak énekelni. Hogy mi lehet az oka? Talán a tiszta hegyvidéki levegő, talán a visszhangos hegyek. De szívük vidámításához bizonyára hozzájárult a bőséges bortermés is. A lakodalom mindig nagy esemény volt nemcsak a család, de szinte az egész falu életében. Egy-egy lagziba 100-150 házat hívtak, de hívnak még ma is, mert a lakodalmi szokások még élnek. A vendégek ellátása fejedelmi, de az ajándék is az, amit összehordanak.

Sok érdekes vőfélyvers maradt fenn a lakodalom minden mozzanatára vonatkozóan. Az egyik reggeltől a másikig tartó mulatságot a vőfély irányította komoly vagy tréfás rigmusokkal. Ezeknek sokféle variációja terjedt el szájról szájra. A híres vőfélyek le is írták a már tudott vagy megtanulandó rigmusokat. Így maradtak fenn mostanáig. A keresztlő a bőséges gyermekáldás miatt gyakori esemény volt.

Az éves születési átlag 1850-60 között 42 volt, a századfordulón évi 50-60 gyerek született évenként. Az utóbbi 10 évben csak 25-30.

A szülésnél a bábaasszony segédkezett. Nyolc nap múlva, a keresztlő estéjén vidám összejövetelt rendeztek. Egy-egy keresztlőn nemcsak a keresztszülők, de 3-4 rokon, vagy baráti család is részt vett. Akik jelen voltak, ezután komámasszonynak, komámuramnak szólították egymást halálukig.

A komámasszonyok és a rokonok kölcsönösen hordták hetekig a komatálat (finom falatokat) a szülő anyának. Az ételhordás szokása még ma is megvan. A temetés a halottasháztól történt a halál után két nappal. A sírt a rokonok, komák ássák ingyen. A gyászolók egy marék rögöt dobznak a koporsó után a sírba, hogy a halott nyugodjon békében, kísérteni vissza ne járjon. A fejfát valamelyik helyi ezermester készítette. A temetés után a nagycsalád összeült, énekeltek, imádkoztak, vagy az elhunytáról beszélgettek. Közben ételt, italt fogyasztottak. Az egyházi ünnepek - lévén a falu református - egyszerűbben zajlottak le, mint máshol. A húsvét volt a fonóházhoz hasonló alkalom a legényeknek a lánynézésre. Csoportostól járták az utcákat és bögrével vagy

vederrel locsolták a lányokat friss kútvízzel. A rózsavíz, vagy kölni csak a felszabadulás óta terjedt el.

A locsoló legényeket a lányos háznál megvendégelték, kalapjukhoz, vagy kabátjuk gomblyukába virágot, rozmaringot tűztek. A lányok hímzett zsebkendőt ajándékoztak a legényeknek. A fiúk társaságában virtus volt minél több lánytól zsebkendőt gyűjteni. Nagy sértés volt a lánynak, ha a fiú a csizmáját törölte az ő zsebkendőjébe. Ha a lány sértően viselkedett a legénnyel, pl. nem ment el vele táncolni, a legénynek módjában állt a lányt kimuzsikáltatni a bálból. Olyan csúfolódó nótát húzatott a cigánnyal, aminek tartalma a lányra sértő, megszégyenítő volt, ezért kénytelen volt otthagyni a mulatságot.

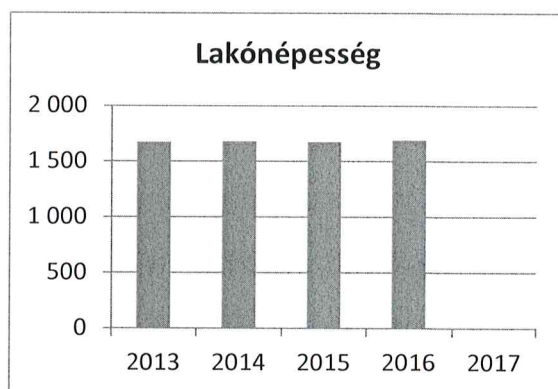
A házasulandó legény szülei háztűznézőbe mentek a lányos házhoz az esküvő kitűzése előtt. Ilyenkor kérték meg fiuk számára az eladó lányt.

A lánynak egy-két darab bútort, dunnát, párnát és fehérneműt adtak a szülők. A tehetősebb családoknál elő hasú üszőtínót is adtak a lánnyal. A még jobb módú családoknál előfordult, hogy vettek a lánynak egy kisebb házat és adtak vele 5-6 sornyi szőlőt. Ezzel ki is elégítették. A szülői házat, gazdasági felszerelést és földet a fiútestvérek örökölték. Fontos szempont volt a házasságkötésnél, hogy a vagyon lehetőleg szaporodjon, de semmiképpen ne csökkenjen. Ezért előfordult, hogy a vagyon egyben tartása végett összeházasították az unokatestvéreket. Az ilyen házasságból származó egyikék gyenge szellemi képességére utal a találó népi elnevezés "dádé Józsi" vagy "Gyuluka", akkor is ha ezek már 40-50 évesek voltak.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2013	1 675	
2014	1 680	100%
2015	1 677	100%
2016	1 690	101%
2017	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

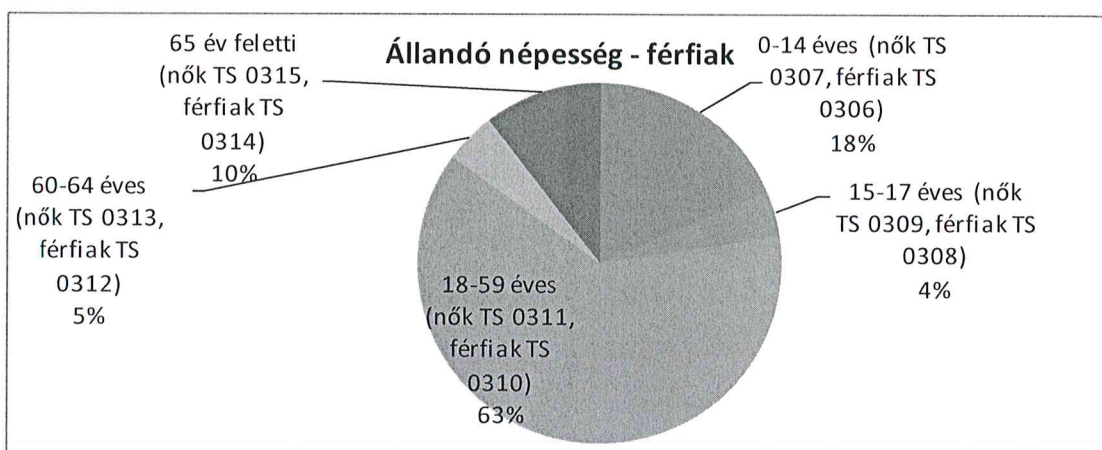
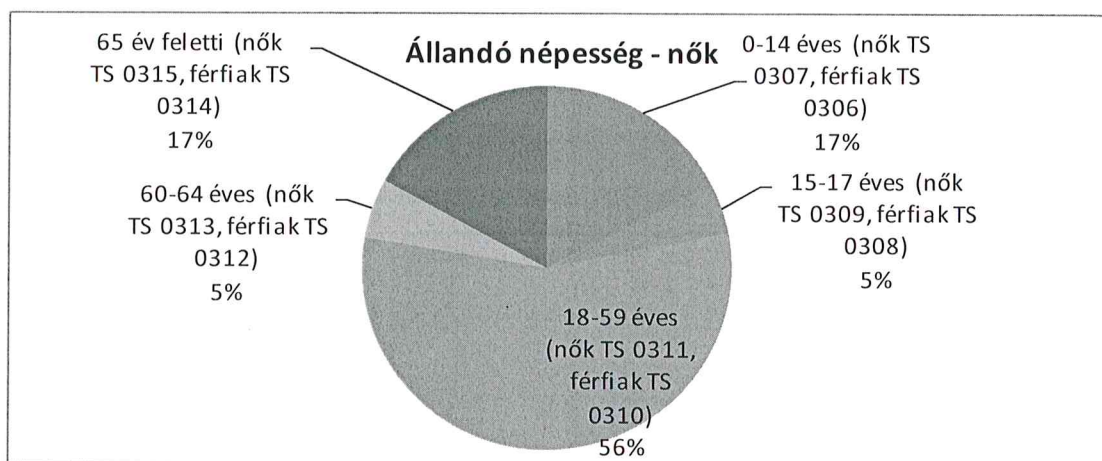

A táblázatból láthatjuk, hogy Kisgyőr lakónépessége 2013-ról 2014-re emelkedett, majd enyhe népességfogyás volt megfigyelhető és az azt követő évben ismét emelkedés mutatkozott.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma (nők TS 0302, férfiak TS 0301)	896	834	1 730	51,79%	48,21%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			59	3,41%	
0-14 éves (nők TS 0307, férfiak TS 0306)	156	154	310	9,02%	8,90%
15-17 éves (nők TS 0309, férfiak TS 0308)	40	34	74	2,31%	1,97%
18-59 éves (nők TS 0311, férfiak TS 0310)	500	521	1 021	28,90%	30,12%
60-64 éves (nők TS 0313, férfiak TS 0312)	47	38	85	2,72%	2,20%
65 év feletti (nők TS 0315, férfiak TS 0314)	153	87	240	8,84%	5,03%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

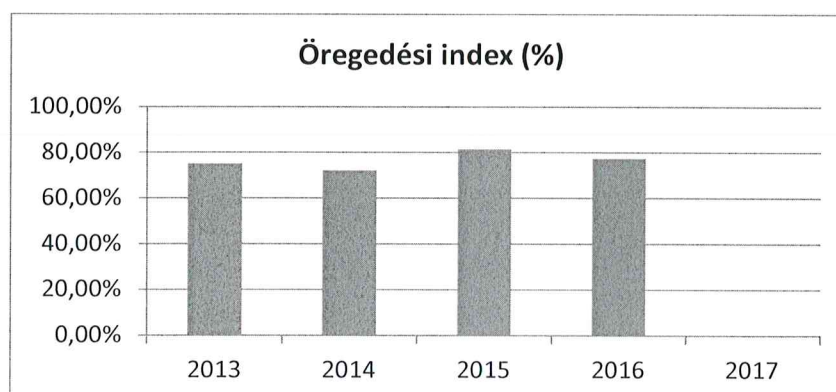

Az is megfigyelhető, hogy 2016-ban az állandó népesség körében legmagasabb a 18-59 évesek aránya, de ezt követi a 0-14 éves korosztály. Legkevesebben a 15-17 évesek és a 60-64 év közöttiek vannak. A táblázat azt is megmutatja, hogy több nő él a településen, mint férfi. Ez egyedül a 18-59 év közötti korosztálynál dől meg.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma			
Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	20	28	8
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	16	25	9
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	18	21	3
Összesen	54	74	20
Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok			

A fent említett 2016-os adatnál a legkevesebb főt elért 15-17 éves fiatalok vizsgálata azt mutatja, hogy a népszámláláskor hogyan alakult a számuk. 2011-ben (ugyanúgy, mint 2016-ban) 74 fő volt ebben a korosztályban. Ez a szám 20-al több, mint a 2001-es népszámláláskor.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2013	229	305	75,08%
2014	224	311	72,03%
2015	237	291	81,44%
2016	240	310	77,42%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

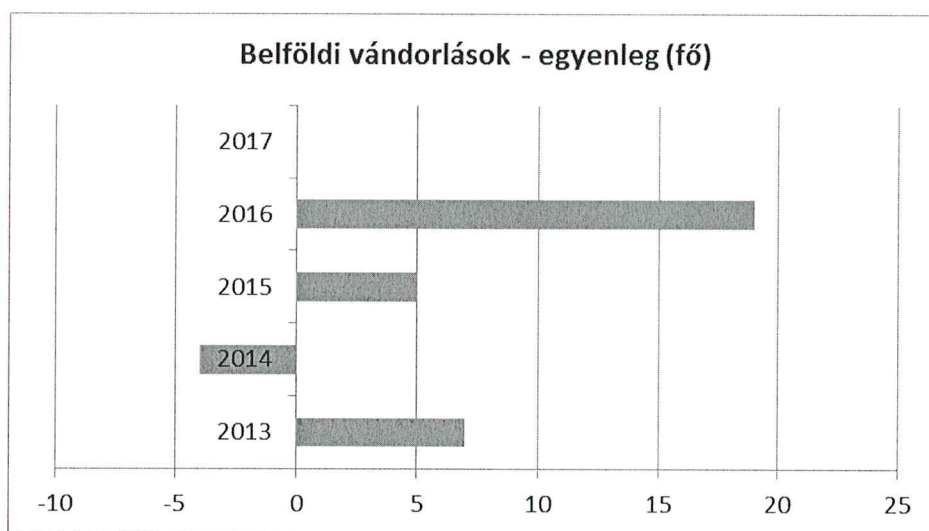

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Kisgyőrben az országos átlaggal szemben fiatalos a népeszszerkezet. Megfigyelhető az is, hogy ameddig a 65 év feletti állandó lakosok száma 2014-től folyamatosan nő, ugyanez mondható el 2015-től a 0-14 éves korú állandó lakosokról is. 2016-ban 240 fő 65 év feletti és 310 fő 0-14 éves korú állandó lakosa volt a településnek.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

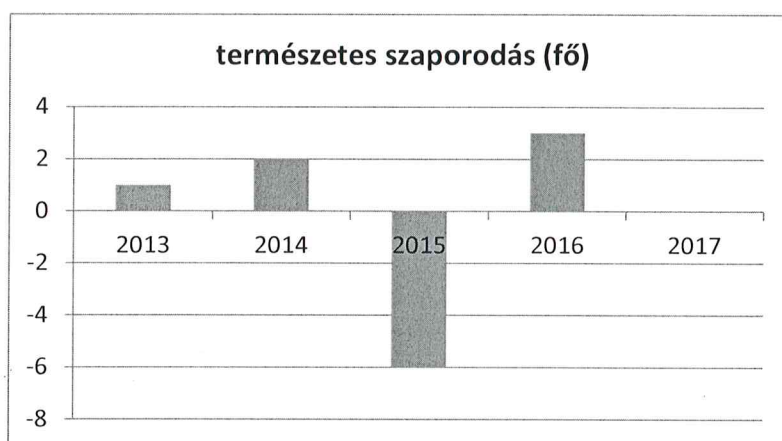
Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS odavándorlás 0601)	Elvándorlás (TS elvándorlás 0601)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2013	31	24	7	4,1
2014	22	26	-4	-2,34
2015	38	33	5	2,93
2016	43	24	19	10,98
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes népmozgalom mellett a népességszámot a vándorlások is befolyásolják. A településen az elmúlt öt évet tekintve csupán 2014-ben volt negatív az egyenleg, vagyis az elvándorlás magasabb volt az odavándorlásnál, viszont a másik három évben az odavándorlás volt magasabb. 2016-ban jelentősen több volt a településre vándorlók, mint az onnan elvándorlók száma.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás			
Év	Élve születések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2013	21	20	1
2014	26	24	2
2015	10	16	-6
2016	21	18	3
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

Ha visszatekintünk az előző öt éves ciklusra megállapíthatjuk, hogy 2013. év és 2016. év között a természetes szaporodás minden évben pozitív volt (tehát több volt az élve születések száma, mint a halálozásoké), kivéve a 2015. évet.

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra - függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

A helyi esélyegyenlőségi programnak kiemelt figyelmet kell fordítania:

- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- a nevelés, oktatás területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére;
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására;
- munkaerő-piaci szegregáció visszaszorítására, a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására;
- a lakóhelyi szegregáció felszámolására;
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, a közügyek irányításában.

Mindezt tesszük Magyarország Alaptörvényének II. cikkében foglaltakkal azonosulva azon meggyőződésből, „hogy az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzatot élete fogantatásától védelem illeti meg”.

Kisgyőr Község Önkormányzat folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai

során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a község lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei a szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Értéknek tekintjük községünk polgárainak toleranciáját, szolidaritását, azt hogy településünk nyitott és befogadó. Erre alapozva és építve úgy hisszük, hogy a hátrányok csökkentése és kialakulásuk megelőzése az érdekeltekkel és a tenni akarókkal összefogva képesek vagyunk.

Alapvető követelmény az esélyteremtő tevékenység, valamint ennek tervszerű dokumentálása a települési esélyegyenlőségi program kidolgozásával és megvalósításával. Mindig a helyzet megismerése, a fontosabb problémák feltárása a kiindulópont. Ezt követően a lehetséges faktorok számbavétele, feladataik megjelölése következik. Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a helyzetelemzés mellett a legtöbb, amit tehetünk, hogy képzett és felkészült, a probléma iránt érzékeny, elkötelezett együttműködő partnerek hálózatát alakítjuk ki.

A Bükk hegység árnyas völgyei, napsütötte sziklái, az erdőrengetegek mélye különleges hatást gyakorol minden idelátogatóra. Miskolctól mintegy 10 km-re, délnyugatra, Kisgyőrt, ezt a sajátos adottságú települést gyümölcsöskertek, szőlők övezik. Különleges népi építésze, földvárai őrzik az évezredes múltat, melyet 1261-ből fellelhető első írásos emléke is bizonyít.

Megcsodálhatjuk az országos hírű fafaragó táborok művészi alkotásait, szobrait. A község 1600 főt meghaladó lakossága folyamatosan növekszik, mely annak is betudható, hogy itt minden nyugalmat sugároz. A küzdelmes múltat kárpótolja, hogy a Bükki Nemzeti Park ölelésében csak erősödik az itt lakók hite: jó itt élni!

Büszkén mondhatjuk el, hogy községünk sikeresen részt vesz több pályázatban is, mellyel a településen élők életkörülményeit, felzárkóztatásukat, helyben tartásukat céloztuk meg.

Pályázataink:

- TOP-1.2.1-16-BO1 – Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés
- KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16 – Csatlakozási konstrukció az önkormányzati ASP rendszer országos kiterjesztéséhez
- TOP-3.2.1-15-BO1- Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése
- VP6-7.2.1-7.4.1.2-16 – A vidéki térségek kisméretű infrastruktúrájának és alapvető szolgáltatásainak fejlesztésére. Külterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő- és munkagépek beszerzése

- A Miskolci Tankerületi Központ pályázata – EFOP-4.1.3-17 – Az állami fenntartású köznevelési intézmények tanulást segítő tereinek infrastrukturális fejlesztése
-

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Kisgyőr Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét
- a diszkriminációmentességet
- szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén
- a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. a köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Fő célkitűzéseink:

- az esélyegyenlőség folyamatos érvényesítése a különböző önkormányzati határozatok meghozatalában, intézkedések megtételében,
- a hátrányos megkülönböztetés csökkentése, megszüntetése,
- a megkülönböztetéstől mentes gondolkodás erősítése,
- az egyenlő bánásmód és az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára:
 - időskorú személyek,
 - fogyatékkal élő emberek,
 - munkanélküli emberek,
 - munkába visszatérő személyek,
 - pályakezdő fiatalok,
 - nők és munkahelyen foglalkoztatott kisgyermekes szülők,
 - mélyszegénységben élők és roma származású emberek,
 - alacsony iskolai végzettségű személyek.

Együttműködés és együttműködés összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében

- a közoktatási,
- a foglalkoztatási
- a közművelődési,
- a szociális,
- az egészségügyi, és más közszolgáltatási területen.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1. 1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz:

- EU 2020 stratégia,
- Nemzeti Reform Program,
- Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia,

- „Legyen jobb a gyermekeknek! Nemzeti Stratégia,
- Roma Integráció Évtizede Program,
- Nemzeti Ifjúsági Stratégia

EU 2020 stratégia

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzéseket tartalmaz:

- biztosítani kell, hogy a 20-63 évesek körében a foglalkoztatottsági arány elérje a 75 %-ot
- a szegénység és társadalmi kirekesztettség kockázatának kitett lakosok számának 25 %-os csökkentése, 20 millió ember kiemelése a szegénységből
- cél az iskolából kimaradók arányának 10 % alá csökkentése.

Nemzeti Reform Program

A 2017. évi Nemzeti Reform Program intézkedéseinek jelentős hányada önálló stratégia, törvény, amelyeket megelőzött a törvényekben előírt társadalmi konzultáció, továbbá az uniós programokban szereplő intézkedések esetében az EU támogatások felhasználási eljárásrendjének megfelelően mind a tervezés, mind a kiválasztás folyamatában sor kerül társadalmi egyeztetésre. A gazdaságpolitika aktuális fő célja a termelékenység, a versenyképesség javítása. Az elmúlt időszak fő kormányzati intézkedései már alapvetően ezt a célt szolgálják: béremelés, adó- és járulékcsoökkentés, közfoglalkoztatás átalakítása, különböző iparfejlesztési és digitalizáció támogató programok, az oktatás és képzés az esélyeket megerősítővé, versenyképesebbé tétele, az egészségügyi szolgáltatások fejlesztése.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

A felzárkózás politika az új stratégiai és kormányzati keretek adta átfogó megközelítésmód, amely a szakpolitikák összehangolásával és komplex beavatkozásokkal kezeli az ország társadalmi kohézió szempontjából meghatározó szociális problémáit.

A felzárkózás politika célja, hogy

- csökkenjen a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők aránya;
- csökkenjen a hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi lemaradása, gyengüljenek a szegénység átörökítésének tendenciái;
- csökkenjenek a roma és nem roma népesség közötti társadalmi különbségek;
- enyhüljenek a társadalmi és területi kizáródás jelenségei, folyamata;

- minél több embert hozzon abba a helyzetbe, hogy felelősséget tudjon vállalni saját sorsáért;
- a felzárkóztató programok teljesítményre ösztönözzenek és teljesítményt várjanak el.

„Egészséges Magyarországért 2014-2020” Egészségügyi Ágazati Stratégia

A stratégia specifikus népegészségügyi célkitűzései:

- a) A születéskor várható, egészségben eltöltött életévek növelése 2020-ra (EU-átlag elérése 2022-re).
- b) A fizikai és mentális egészség egyéni és társadalmi értékének növelése.
- c) Egészségtudatos magatartás elősegítése, egyéni felelősségvállalás érvényesítése.
- d) A területi egészség-egyenlőtlenségek, illetve a születéskor várható élettartamban mutatkozó különbségek csökkentése.

„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia

A Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolja, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

A törvény minden gyermekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyermekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. Másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége. Ez a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

A szegény gyermekkor nem csak az anyagi javak hiányát jelenti, hanem azt is, hogy a gyermekek előtt lezáródnak azok a lehetőségek, amelyek révén jó eséllyel kapcsolódnak be a társadalom nagy rendszereibe, munkába, állampolgári részvételbe, egyáltalán: hozzájuthatnak a tisztes megélhetéshez.

Roma Integráció Évtizede Program

A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti

esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

A Stratégiai Tervben meghatározott feladatok elsősorban területi (hátrányos helyzetű térségek, települések) és szociális szempontok (pl. hátrányos helyzet, tartós munkanélküliség, alacsony iskolai végzettség, stb.) - illetve ezek metszete - alapján határozzák meg a legfontosabb intézkedéseket, amelyek hosszú távon biztosíthatják a legszegényebbek - köztük nagy arányban romák - valós társadalmi és gazdasági integrációját.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

A stratégia általános célja: az ifjúságban rejlő erőforrások kibontása, e korosztály társadalmi integrációjának elősegítése. A dokumentum kiemelt célként rögzíti egyebek mellett a kirekesztettség, kisodródás megakadályozását, az unió által deklarált célok átvételét, a magyarországi és a határon túli magyar fiatalok közötti kapcsolatok fejlesztését.

A stratégia speciális célokat is megfogalmaz, ezek között szerepel az ifjúsági korosztályok társadalmi, egyéni felelősségének fejlesztése, integrációjának segítése, a gyermekvállaláshoz szükséges feltételek, a munkavállalás, otthonteremtés elősegítése.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell vonatkoznia elsődlegesen a helyzetelemzés adatait, összefüggéseit figyelembe véve, és minden itt élő személynek biztosítani kell az egyenlő esélyt az élet minden területén.

Az Ebktv. 31. §-a szerint:

„31. § (1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

(2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a *hátrányos helyzetű társadalmi csoportok* – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges

intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési nemzeti önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia anti-szegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

(3) A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

- a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- c) a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- d) olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, az áttekintés alapján, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet.

A program elkészítésénél figyelembe vettük továbbá azon alábbi helyi rendeleteket, amelyek a település szociálisan hátrányos helyzetű lakossága problémáinak enyhítésére szolgálnak:

- Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testületének 1/2018. (I.25.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2018. évi költségvetéséről
- Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2016. (X.10.) önkormányzati rendelete az egészségügyi alapellátás körzeteiről.
- Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2015. (XI.3.) önkormányzati rendelete a szociális tűzifa juttatásról.

- Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete a települési támogatásokról és az egyéb szociális ellátások helyi szabályairól.

Szociális ellátások:

Kisgyőr község Önkormányzat Képviselő testületének rendelete a települési támogatásokról és az egyéb szociális ellátások helyi szabályairól 2/2015. (II.27.) rendelete szerint az arra felhatalmazott szerv szociális rászorultság esetén – a szociális alapellátás keretében – a jogosult számára települési támogatásokat nyújt, melyek a következők lehetnek:

- Rendszeres települési támogatásként
 - o települési lakásfenntartási támogatás
 - o gyógyszer-támogatás
- Rendkívüli települési támogatásként
 - o létfenntartási támogatás
 - o temetési támogatás
- Kamatmentes kölcsön
- Köztemetés
- Bursa Hungarica ösztöndíjat

Szociális alapszolgáltatások

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- nappali ellátásként Idősek Klubja
- családsegítés
- Tanyagondnoki Szolgálat

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtása során mérvado alapelvek:

- *A prevenció elve:* a társadalomnak mindent meg kell tenni a fogyatékossgot okozó balesetek és betegségek megelőzése érdekében.

- *A normalizáció elve:* minden fogyatékos személy számára olyan életminták és hétköznapi életfeltételek váljanak elérhetővé, melyek a társadalom megszokott feltételeinek és életmódjának a lehető legteljesebb mértékben megfelelnek.
- *Az önrendelkezés elve:* a fogyatékos emberek képességeik és lehetőségeik keretein belül szabadon rendelkeznek életük alakításáról. Az önállóság kiterjed a személyes mozgás, az idő, a tulajdon feletti önrendelkezésre.
- *A hátrányos megkülönböztetés tilalmának és az előnyben részesítés kötelezettségének elve:* a fogyatékos személy nem részesülhet hátrányos megkülönböztetésben, rá nézve sérelmes elbírálásban, kirekesztésben, fogyatékosága miatt nem lehet korlátozott a más emberek számára elérhető közjavakhoz való hozzáférésben. Miután az őket mindenki mással egyenlően megillető jogaikkal - *állapotukból fakadóan* - kevésbé tudnak élni, ezért indokolt, hogy előnyben részesüljenek.
- *A rehabilitáció elve:* a fogyatékos embereket képessé kell tenni arra, hogy érdemi erőfeszítéseket tehessenek állapotuk és képességeik javítására, vagy azok romlásának megállítására, lassítására. A fogyatékos személyek és a közszolgálati intézmények kölcsönös garanciákat tartalmazó rehabilitációs szerződéseket kössenek, egyéni rehabilitációs terveket készítsenek.

Az integráció elve: a fogyatékos emberek kapcsolatot tarthassanak fenn más emberekkel és a társadalmi, gazdasági intézmények széles körével

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Helyi Esélyegyenlőségi Program szorosan összefügg a Község 2018. évi költségvetési tervével és az Önkormányzati Rendeletekkel.

Az Ebktv. 63. § (2) bekezdésében foglaltak alapján gondoskodni kell arról, hogy az Kisgyőr Község Települési Esélyegyenlőségi Programja, valamint a Kisgyőr Község Önkormányzat által készített fejlesztési tervek, programok és egyéb dokumentumok és koncepciók összhangban legyenek.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Miskolc Kistérség Többcélú Társulása földrajzilag Észak-Magyarországon. A miskolci kistérség területe Borsod-Abaúj-Zemplén megye területének közel 20%-a. A megye 15 kistérsége közül a legnagyobb területtel rendelkezik.

A terület hegyvidék és síkság találkozási pontján, a Bükk hegység keleti és északi vonulatainál, a Bükk hegység kapujában, több folyó – Sajó, Hernád, Hejő – völgyében fekszik. A központot, Miskolcot gyakorlatilag körgyűrűbe foglalják a társult települések, a bükki hegyvidéki, dombsági településektől a Sajó völgyi településeken át, a síksági városok, községek alkotják a kistérséget, ma már az M3-as autópálya számos települést kapcsol be az országos és európai vérkeringésbe, sajátos helyzet (nagy terület, eltérő lakosságszámú települések, funkciókülönbségek) sajátos megközelítést, struktúrát követel.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési esélyegyenlőségi program a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által kiadott Módszertani Segédlet és Gyakorlati Útmutató Helyi Esélyegyenlőségi Programok Megalkotásához, az emberi erőforrások minisztere 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelete a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól alapján készült.

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul. Emellett Kisgyőr Község Önkormányzata által szolgáltatott adatok, a településen tett személyes látogatások alkalmával gyűjtött anyagok és az elektronikus média Kisgyőrrel foglalkozó oldalai is hasznos információkkal.

A TeIR web alapú informatikai rendszer, amelynek szolgáltatásai az Interneten keresztül érhetőek el. Az országos, területi (regionális, kiemelt térségi, megyei, kistérségi) és települési szervezetek a TeIR egységes adatbázisához az alkalmazási rendszeren (felhasználói felületen) keresztül csatlakoznak.

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki. 2017-18. év adatai hiányosak több területen.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy helyzetükön önerőből változtassanak.

A magyarországi romák kétségtől az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben. Lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik jóval alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális. A romák helyzetét pusztán a fenti jellemzőkkel meghatározni – az őket körülölelő társadalmi előítéletek hatásának számbavétele nélkül – pontosan mégsem lehet. A szociális létbizonytalanság mellett a kirekesztettség a legtöbb romára jellemző, és e két jellemző együttthatója az a kilátástalan élethelyzet, amely nagy valószínűséggel egész életükben távol tartja őket a társadalmi fősodortól. Az egyre erősödő társadalmi feszültségek és az ezzel párhuzamosan megszorodó radikális és szélsőséges megnyilvánulások is mutatják, a roma lakosság társadalmi integrációja ma sürgetőbb feladat, mint valaha. A helyzettel történő őszinte, közhelymentes szembenézés, valamint a felelős döntéshozatal is kiemelt feladat. A romák széleskörű társadalmi kirekesztődésének erősödése az etnikai feszültségek kezelhetetlen mértékű kiéleződéséhez vezethet, egyszersmind súlyosan visszavetheti a település és az egész ország gazdasági teljesítőképességét.

Gyakori tévhit, hogy a romák (érdemtelenül) túltámogatottak, ezzel szemben kutatások igazolják, hogy sem a helyi, sem az országos hatáskörű különböző fejlesztési programokban nincs kellő mértékben reprezentálva a roma lakosság, sőt a célzottan romáknak szánt források is sokszor alacsony hatásfokkal érik el a célcsoportot. A helyi esélyegyenlőségi program éppen abban segíthet, hogy megmutassa milyen eszközök egymásra építésével lehetséges valódi eredményeket elérni akár anélkül, hogy arra jelentős külön forrást biztosítanának. A települési önkormányzatnak esélyegyenlőségi programja tervezésekor nem csak arra kell ügyelnie, hogy miként javítsa célprogramokkal, vagy többségi programokba történő integrálásuk révén a romák lakhatási, oktatási, szociális és egészségügyi helyzetét: olyan beavatkozásokat szükséges terveznie, amelyek egyszersmind oldják a romák kirekesztettségét is. Nem elég tehát például betonúttal ellátni a „roma telepet”, szükség van a szegregációból történő kitörés útjainak megkönnyítésére is. Még a

legjobban előkészített programok sem fogják elérni hatásukat, ha maguk a romák nem kapcsolódnak be a programok előkészítésétől a végrehajtásig minden szinten.

A romák helyzetének vizsgálatakor óhatatlanul felmerülő alapprobléma, hogy hivatalos etnikai adatok nem, vagy csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezethet. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember roma. Az viszont kijelenthető, hogy a romák élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról. A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat. a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. Törvény. A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény. A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

Egy százaléknál is kevesebb roma tanul ma a hazai egyetemeken és főiskolákon a legfrissebb adatok szerint. A legfeljebb érettségizett romák aránya is mindössze csak 3,2 százalék a népcsoporton belül, szakmunkás-bizonyítványig 16,6 százalékuk jut el. A roma népesség 80,2 százaléka legfeljebb 8 általánossal, vagy azzal sem rendelkezik. A foglalkoztatási adataik ennek megfelelőek: miközben 1987-ben még 62 százalékuknak volt állandó munkája, addig 1994-ben

már csak 22,6 százaléknak, és ez még tovább csökkent 2003-ra, amikor a munkaképes korú cigányoknak már csak 21 százaléka rendelkezett munkahellyel. Azok a romák, akik az 1990-es évek elején voltak kisgyerekek, ma már egyetemre járhatnának, vagy éppen adófizető munkavállalók lehetnének.

Ahhoz, hogy a gazdasági fejlődést ne akadályozza a tudás, a szakképzettség és a készségek hiánya, **versenyképes munkaerőre** van szükség. A tudásalapú társadalom kihívásainak való megfelelés az ismeretek, a készségek és alkalmazkodóképességének folyamatos fejlesztését kívánja meg, amit az egész életen át tartó tanulás kereteinek kialakítása biztosíthat. Ehhez javítani kell az oktatás és képzés minőségét, erősíteni kell az oktatás és a gazdaság közötti kapcsolatokat, és biztosítani kell a versenyképes tudás és készségek megszerzését. A munkaerő egészségi állapota szintén kulcseleme a versenyképességnek.

A **társadalmi beilleszkedés elősegítésének**, a szegénység és a társadalmi kirekesztődés megelőzésének és leküzdésének fontos eszköze a munkaerő-piaci részvétel, a foglalkoztatás. Ahhoz, hogy mindenkinek esélye legyen a munkaerőpiacon való részvételre, a foglalkoztatás, az oktatás és képzés, valamint a szociális szolgáltatások területén egyaránt erőfeszítéseket kell tenni a kirekesztés megelőzésére. A hátrányos helyzetű emberek – *a roma népesség, a hátrányos helyzetű térségben élők, a fogyatékkal élők* – helyzetének javításához az oktatási lehetőségekhez, a szociális szolgáltatásokhoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférhetőség tekintetében tapasztalható regionális különbségek csökkentése is szükséges.

Minden embernek megvolt/van az egyéni arculata a teljesítőképeségét illetően. A rossz kedélyállapot, a céltalanság és a remény elvesztése legalább olyan veszélyes, mint egy halálossá is válható ragályos betegség. Az állam-szocialista gazdasági struktúrák lebontása, **a mindenkire kiterjedő állami gondoskodás** megszűnése, a képességek, készségek és tudásformák piaci leértékelése nagyon sok ember – *közte a cigány kisebbség többségét* – a teljes leszakadás, a reménytelenség helyzetébe sodorták. A munkalehetőség elvesztése az adósságcsapdát, a lakhatás elvesztésének veszélyét, a társadalomból, a munkamegosztásból való kiszorulást, az ebből adódó emberi együttműködési, érintkezési kapcsolatok drasztikus felszámolását, a szociális válságot is jelentette.

Ma Magyarországon, a tanulás, a minőségi oktatáshoz való hozzáférés a felemelkedés szinte kizárólagos útja azok számára, akik az elmúlt években, a gazdasági átalakulás veszteseivé váltak. Az esélyteremtés tehát morális kötelesség is.

Mivel nem lehet regisztrálni a romákat, így számadatunk nincs, ezért becslések és körülbelüli adatok állnak rendelkezésünkre, illetve korábbi mérésekből tudunk csak kiindulni. Nincs abszolút

igazság, a halak a víz felett, az emberek a víz alatt nem jutnak levegőhöz. A cigányok azok közé kerültek, akik elvesztették korábbi, alacsony szinten meglévő létbiztonságukat. A korábban „megszerzett” alacsony végzettség sem a többségi akarat kényszere volt, hanem ez a példakép öröklődött.

Az 2001. évi magyarországi népszámlálás adatai szerint 442 739 fő, vagyis a lakosság 4%- a vallotta magát valamelyik hivatalosan elismert nemzetiséghez tartozónak. Magyarországon 13 törvényben elismert nemzetiség él, ezek között 12 nemzeti kisebbség, illetve 1 etnikai kisebbség, a cigányság. Magyarország nemzetiségei: bolgárok, cigányok/romák, görögök, horvátok, lengyelek, németek, örmények, románok, ruszinok, szerbek, szlovákok, szlovének, ukránok.

A romák helyzetének megismerésére vonatkozó információk ügyében a kistérségben lévő a Cigány Kisebbségi Önkormányzatok foglalták meg a véleményeiket. Nagyobb támogatást nem kapnak az önkormányzatoktól – *elmondásuk szerint* -, így ők sem tudják a hozzájuk forduló romákat segíteni céljaik elérésében. Két fő tevékenységet tudnak megvalósítani általában a szegényes költségvetésből, melynek egyike az ételosztás, a másik ruhaosztás.

- Kiállítják a roma hovatartozást igazoló okiratot, amivel a tanulók ösztöndíjra tudnak pályázni.
- A kistérségben élő romák között vannak olyanok, akik korábban még nem láttak maguk előtt olyan mintát, amit érdemes lett volna követniük, igazán még nem is tudtak asszimilálódni. „Igaz legtöbb kisgyermek tiszta és rendes ruhában jár, azzal nincs probléma, de a tanulás fontosságát még nagyon sokan nem ismerték fel. A szülők hozzáállásán nagyon sokat kellene változtatni, mert igazán ők felelnek gyermekeik fejlődéséért. A kistérségben lakó roma családok között sokan nem viszik gyermekeiket óvodába a kis csoporttól kezdve. Sajnos sokan az utolsó évben íratják be óvodás korú gyereküket, mert ekkor már kötelező.”
- A tanórán kívüli foglalkozásokkal versenyképesebbé, színvonalasabbá teszik az oktatást. Az intézményekben színvonalas oktatásban részesülnek a nebulók.
- A szülők oldaláról nagymértékben érzékelhető a diszkrimináció. Sajnos a sztereotípiákat nagyon nehezen lehet megváltoztatni. A roma szülők között is vannak olyanok, amelyek gyermekeik tanulmányait nem követik figyelemmel. Erősebb az érdeklődés az alsóbb osztályokban. Ott még tud a szülő segíteni és ezt többen meg is teszik. A szülői értekezletekre, illetve a fogadóórákra sajnos nem rendszeresen járnak, de ahol van IPR-s program, ott a program keretében negyedévente szöveges értékelést kapnak gyermekeikről.

· Ha az oktatástól eltávolodva a munkavállalást nézzük, akkor tapasztalható, hogy a munka lehetősége nagyon korlátozott a dolgozni akaró romák számára, így jelentős részük munkanélküli segélyt vesz igénybe.

· A közfoglalkoztatottak nagy %-a roma származású, mert nincs versenyképes végzettségük. Sőt a legnagyobb gondot a felnőtt romáknál a végzettség hiánya jelenti. A felnőtteket nem lehet és nem is akarják meggyőzni a szakmák erejéről, hogy jobb életet, magasabb egzisztenciát tudnak így családjuknak biztosítani.

Kisgyőr településre vonatkozóan nem készült felmérés a mélyszegénységben élők számáról, ezért az aktív korúak ellátásában részesülők számából, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek számából tudtuk kikövetkeztetni.

*Az Szt. 33. §-ában foglaltak szerint:

„(1) Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)–c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy

d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e) akinek esetében az álláskeresői ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Flt. alapján álláskeresői ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g) akinek esetében az ápolási díj, a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az

özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

(1a) Az aktív korúak ellátása tekintetében – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – nem minősül keresőtevékenységnek, ha a kérelmező, illetve a jogosult közfoglalkoztatásban, egyszerűsített foglalkoztatásban vesz részt vagy háztartási munkát végez.

(1b) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben az egészségkárosodott személy egészségkárosodásának mértékét, az egészségkárosodás felülvizsgálatának szükségességét, valamint a felülvizsgálat szükségessége esetén annak időpontját az eljáró hatóság szakkérdésként megvizsgálja.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs. Az aktív korúak ellátása tekintetében fogyasztási egység a családtagoknak a családon belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, ahol

a) az első nagykorú családtag arányszáma 1,0, azzal, hogy a gyermekét egyedülállóként nevelő szülő arányszáma 0,2-vel növekszik,

b) a házas- vagy élettárs arányszáma 0,9,

c) az első és második gyermek arányszáma gyermekenként 0,8,

d) minden további gyermek arányszáma gyermekenként 0,7,

e) a fogyatékos gyermek arányszáma 1,0, azzal, hogy a fogyatékos gyermeket a c) és d) pont alkalmazásánál figyelmen kívül kell hagyni, továbbá ahol

f) az a) és b) pontok szerinti arányszám 0,2-vel növekszik, ha a személy fogyatékosági támogatásban részesül.

(3) Az (1) bekezdés f) és g) pontja szerinti előzetes együttműködés időtartamának számításánál az aktív korúak ellátásának megállapítására irányuló kérelmet benyújtó személy által ezen időtartam alatt folytatott keresőtevékenység időtartamát is figyelembe kell venni.

(4) Az aktív korúak ellátására való jogosultság

a) az (1) bekezdés d) pontjában foglalt esetben az Ft. alapján folyósított álláskeresői ellátás időtartamának kimerítésétől,

b) az (1) bekezdés e) pontjában foglalt esetben a keresőtevékenység megszűnésétől,

c) az (1) bekezdés g) pontja szerinti rendszeres pénzellátás folyósításának megszűnésétől

számított tizenkettő hónapon belül benyújtott kérelem alapján állapítható meg.

(4a) Amennyiben az aktív korúak ellátására való jogosultságot az Flt. szerinti álláskeresői ellátás kimerítésétől számított 30 napon belül benyújtott kérelem alapján állapítják meg, az ellátásra való jogosultság kezdő napja az álláskeresői ellátás kimerítését követő nap.

(5) Aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg – a (6) bekezdésben meghatározott kivétellel – csak egy személy jogosult.

(6) Egy családban egyidejűleg két személy abban az esetben jogosult az aktív korúak ellátására, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, míg a másik személy az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás feltételeinek felel meg.

(7) Az aktív korúak ellátására való jogosultság megállapítása során nincs helye a sommás eljárás alkalmazásának.

(8) Az aktív korúak ellátására vonatkozó rendelkezések alkalmazásában az uniós rendeletek alapján külföldi szerv által folyósított álláskeresői ellátás az Flt. szerinti álláskeresői ellátással egy tekintet alá esik.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 67/A. § (1) bekezdése szerint: Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

(3) A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

(4) A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

(5) A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő határozatában megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállását. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételét és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő végleges határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.

(6) A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnése vagy megszüntetése esetén megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megszűnését. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételének és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnéséről vagy megszüntetéséről szóló végleges határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek:

A szegénységben élő, hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatása a szülők bevonásával történik. A hátrányos helyzetű családok gondozásában a gyermekeket veszélyeztető helyzetek kialakulásának megelőzésében, megszüntetésében, az együttműködés megszervezésében kitüntetett szerepe van a gyermekjóléti szolgálatnak.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma folyamatosan növekszik.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján járó ellátásokon felül további kedvezmények, támogatások, segítő pályázatok igénybevételére válnak jogosulttá.

Hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatási formái:

Étkeztetés: Bölcsődében, óvodában és a nappali rendszerű oktatás 1-8. évfolyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeknek az étkezés ingyenes.

Tankönyvellátás: a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulók ingyen kapnak tankönyvet.

Oktatás: a nevelési-oktatási intézmény gondoskodik a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásáról.

Művészetoktatás: a hátrányos helyzetű gyermekek az alapfokú művészetoktatásban térítési díjat nem fizetnek.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatási formái:

Kötelező óvodai felvétel: a kötelező felvételt biztosít az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felvételére, ha az a harmadik életévét betöltötte.

Iskolaválasztás: az általános iskola feladatainak ellátása keretében a felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben részesíti a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket.

Oktatás: minden esetben ingyenes a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló részére az oktatásban való részvétel, beleértve az első alapfokú művészetoktatásban való részvételt is.

Útravaló ösztöndíjprogram: az ösztöndíj pályázat útján nyerhető el.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A hátrányos helyzetben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz, ezért nyári étkeztetés keretében ezt az önkormányzat biztosítja.

Szembetűnő, hogy a roma lakosság körében nagyon magas a gyermekek aránya, míg ez az arány a település összlakosságán belül kevésbé mondható el. A tapasztalatok szerint a roma gyermekek identitás tudata gyenge, nagy része nem ismeri a roma kultúrát, hagyományokat.

A roma háztartások többségében több család, generáció él együtt.

A roma emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Tapasztalataink szerint a munkanélküliség fő oka az alacsony iskolázottság, az ebből adódó motivációs problémák, és a társadalmi előítélet jelenléte. Tapasztalataink szerint a roma nők iskolai végzettsége és foglalkoztatottsági szintje alacsonyabb, mint a roma férfiaké.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyerekszama, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

A mélyszegénység azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek. Okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottság hiányok mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. Településünkre vonatkozóan nem készült pontos felmérés a mélyszegénységben élők számáról. A lakosság pénzeszközeibe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

A település szociális és foglalkoztatási helyzete szoros összefüggésben van társadalmi mutatószámaival, hiszen ha kevés a munkahely, rosszak a foglalkoztatási feltételek a fiatalok nagyobb valószínűséggel elvándorolnak, de ugyanez befolyásolja szociális helyzetét is, hiszen

a magas és tartós munkanélküliség miatt több lesz a segélyben részesülők száma, a lakosság szegényedik.

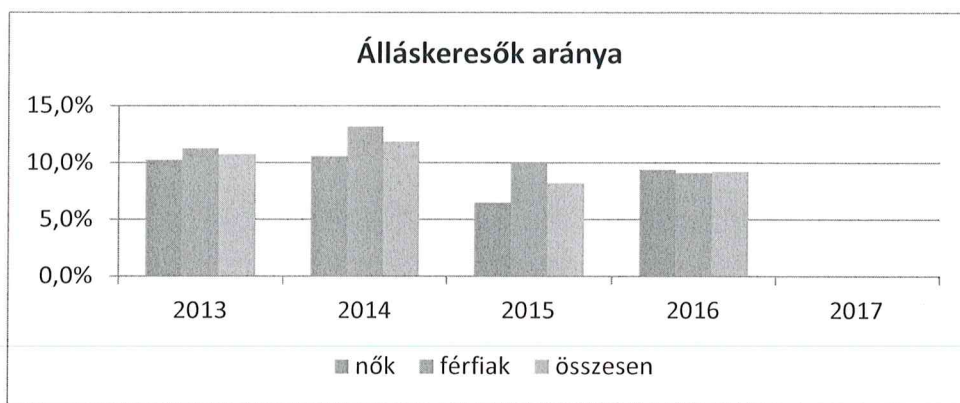
Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény (Mötv.) 15. §-a szerint a helyi önkormányzat a feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személyek feladatellátásba történő bevonását. A helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai követelményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

Az alábbi táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket elemzi az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma									
Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Nő (TS 0804)	Férfi (TS 0803)	Összesen	Nő (TS 0802)		Férfi (TS 0801)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	577	596	1 173	59	10,2%	67	11,2%	126	10,7%
2014	578	593	1 171	61	10,6%	78	13,2%	139	11,9%
2015	586	592	1 178	38	6,5%	59	10,0%	97	8,2%
2016	587	593	1 180	55	9,4%	54	9,1%	109	9,2%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal									

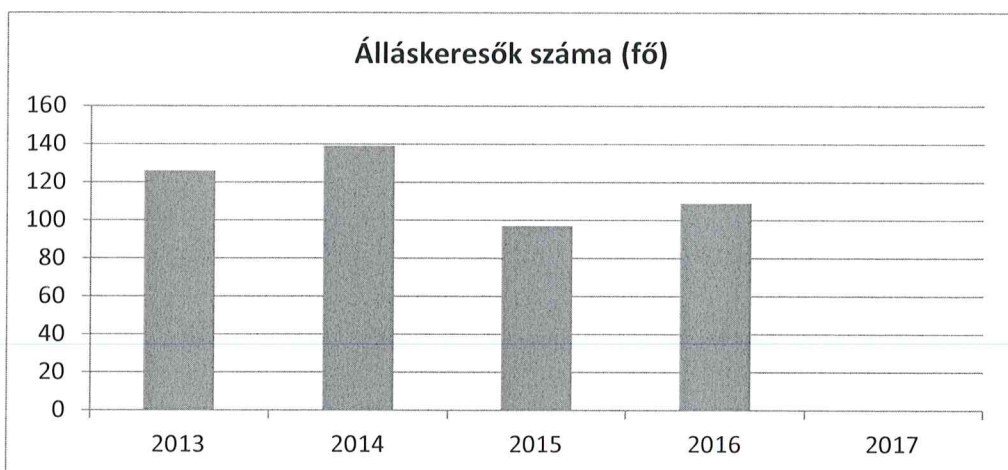

A regisztrált munkanélküliek száma szinte változó tendenciát mutatott 2013-2016 között egyaránt.

2014-ben és 2016-ban azonban emelkedés figyelhető meg. A legkevesebb nyilvántartott álláskereső 2015-ben volt a településen. A legmagasabb 2014-ben. Az azonban megfigyelhető, hogy az aktív korúak között 12 % alatti a munkanélküli a településen. A táblázatban az is megfigyelhető, hogy egészen 2016-ig a nyilvántartott álláskeresők között több a férfi, mint a nő.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2013	2014	2015	2016	2017
		126	139	97	109	#ÉRTÉK!
20 év alatti (TS 1002)	Fő	5	6	6	6	n.a.
	%	4,0%	4,3%	6,2%	5,5%	#ÉRTÉK!
20-24 év (TS 1003)	Fő	15	21	12	13	n.a.
	%	11,9%	15,1%	12,4%	11,9%	#ÉRTÉK!
25-29 év (TS 1004)	Fő	19	13	12	6	n.a.
	%	15,1%	9,4%	12,4%	5,5%	#ÉRTÉK!
30-34 év (TS 1005)	Fő	11	13	10	10	n.a.
	%	8,7%	9,4%	10,3%	9,2%	#ÉRTÉK!
35-39 év (TS 1006)	Fő	22	23	10	15	n.a.
	%	17,5%	16,5%	10,3%	13,8%	#ÉRTÉK!
40-44 év (TS 1007)	Fő	12	15	11	10	n.a.
	%	9,5%	10,8%	11,3%	9,2%	#ÉRTÉK!
45-49 év (TS 1008)	Fő	14	16	10	16	n.a.
	%	11,1%	11,5%	10,3%	14,7%	#ÉRTÉK!
50-54 év (TS 1009)	Fő	12	13	11	16	n.a.
	%	9,5%	9,4%	11,3%	14,7%	#ÉRTÉK!
55-59 év (TS 1010)	Fő	15	15	9	13	n.a.
	%	11,9%	10,8%	9,3%	11,9%	#ÉRTÉK!
59 év feletti (TS 1011)	Fő	1	4	6	4	n.a.
	%	0,8%	2,9%	6,2%	3,7%	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal						

7

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontására jellemző, hogy a legkisebb a munkanélküliek aránya a 20 évesnél fiatalabb és az 59 év feletti korcsoportban. Az éveket összevetve nagyon nagy a szórás azon korcsoportok között, ahol a legmagasabb a munkanélküliek száma. 2016-ban a 45-49 évesek körében találjuk a legtöbb munkanélkülit. De ugyanez mondható el a középkorú korosztály körében is.

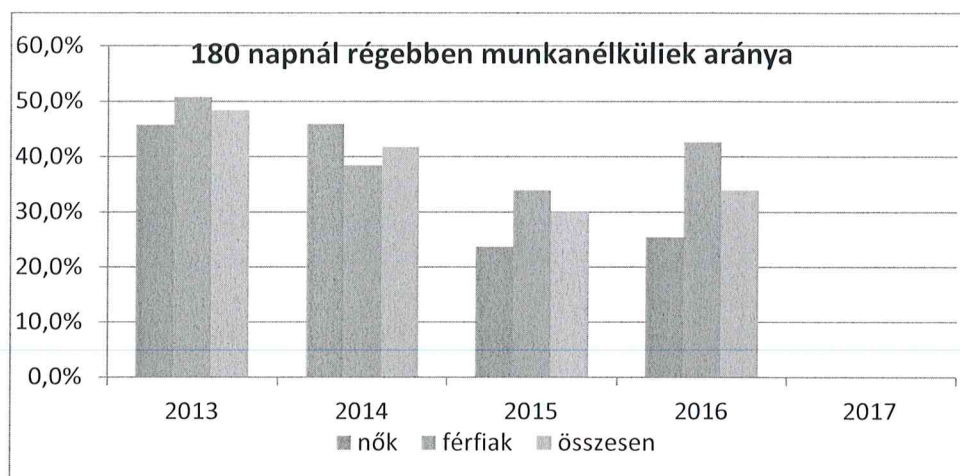
A munkahelyteremtés és a foglalkoztatás növelése tekintetében tehát a középkorú korosztály problémái a legsürgetőbbek.

Különösen nehéz helyzetben vannak az ötven év feletti, a pályakezdő (20-24 év közötti), az alacsony iskolai végzettségű, a megváltozott munkaképességű és a roma munkanélküliek. A munkanélküliség okozta egzisztenciális, mentális és egészségügyi problémák, pedig növekvő mértékben megjelennek a gyermekjóléti és szociális alapellátás területén is.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya

Év	Nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma			180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma					
	fő			fő			%		
	Nő (TS 0802)	Férfi (TS 0801)	Összesen	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen
2013	59	67	126	27	34	61	45,8%	50,7%	48,4%
2014	61	78	139	28	30	58	45,9%	38,5%	41,7%
2015	38	59	97	9	20	29	23,7%	33,9%	29,9%
2016	55	54	109	14	23	37	25,5%	42,6%	33,9%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

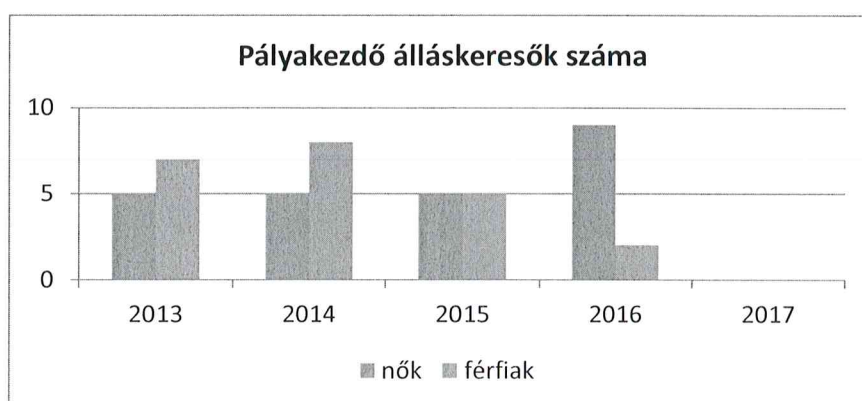

A táblázat adatai szerint a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma 2013-tól egészen 2015-ig folyamatosan csökkent, majd 2016-ban ismét megemelkedett. Az elmondható, hogy a regisztrált munkanélküliek közül magas a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküli 50 % alatti értéket mutat.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma					
	Nő	Férfi	Összesen	Nő		Férfi		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	159	140	299	5	3,1%	7	5,0%	12	4,0%
2014	158	146	304	5	3,2%	8	5,5%	13	4,3%
2015	156	147	303	5	3,2%	5	3,4%	10	3,3%
2016	151	148	299	9	6,0%	2	1,4%	11	3,7%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

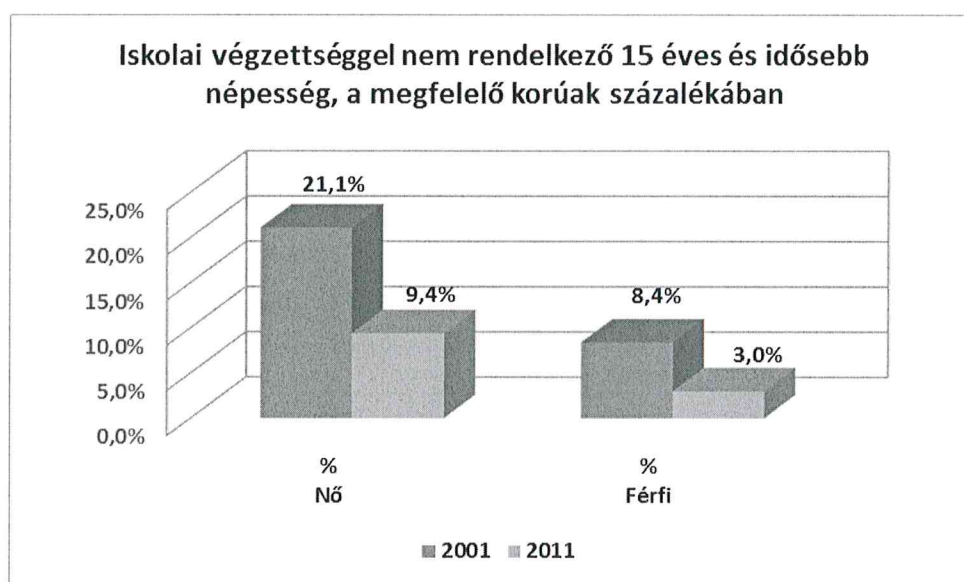

A fenti táblázat adataiból egyértelműen kiderül, hogy a 18-29 éves lakosságban a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma 10-13 fő között állandósult, 3 és 4 % között mozog. Ez a szám nem magas, így a pályakezdők a településen jó eséllyel tudnak elhelyezkedni a munkaerő piacon, ami az országos kimutatásokkal ellentétes.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség				
Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Nő (TS 1602)	Férfi (TS 1601)	Nő	Férfi
	%	%	%	%
2001	78,9%	91,6%	21,1%	8,4%
2011	90,6%	97,0%	9,4%	3,0%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

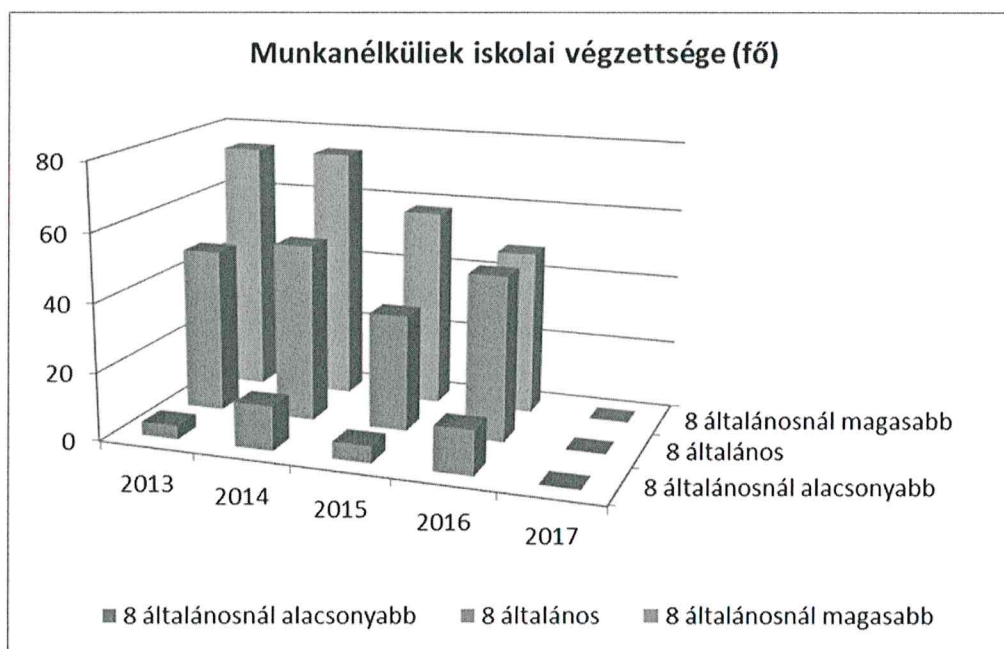

Az alapvégzettséget vizsgálva megállapítható, hogy az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők aránya 2001-ben a nők körében több, mint 20%-os volt, a férfiakéban több, mint 8 %-os. Ez 2011-re a férfiak körében 9,4 %-ra a nők körében 3 %-ra csökkent. A lakosság több, mint 90 %-a rendelkezik legalább az általános iskola 8. évfolyamával.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	126	4	3,2%	48	38,1%	74	58,7%
2014	139	13	9,4%	52	37,4%	74	53,2%
2015	97	5	5,2%	34	35,1%	58	59,8%
2016	109	13	11,9%	48	44,0%	48	44,0%
2017	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatból megfigyelhető, hogy a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű álláskeresők száma, a legalacsonyabb, bár ők vannak a legkevesebben. A legmagasabb azoknak az aránya, akik 8 általánosnál magasabb végzettséggel rendelkeznek. 2016-ban azonban a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma kiegyenlített.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2013	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁIK)

A településen nincs általános iskolai felnőttképzés, erre igény idáig nem is jelentkezett.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középiskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (fő) - (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2013	0	0	#####	0	#####	0	#####	0
2014	0	0	#####	0	#####	0	#####	0
2015	0	0	#####	0	#####	0	#####	0
2016	0	0	#####	0	#####	0	#####	0
2017	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁIKISZ)

A középfokú felnőttoktatásba nem volt az elmúlt 4 évben bevonható személy.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája. Támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerő-piacra. Átmeneti lehetőséget biztosíthatunk a munkára azok számára, akik az álláskeresésben hosszú távon nem jártak eredménnyel.

Ezen munkák leginkább a szakképesítést nem igénylő, kisegítő vagy segédmunkás munkakör betöltését jelenti. Törekszünk arra, hogy közfoglalkoztatottat alkalmazzunk, ahol csak lehet. A magas munkanélküliségi ráta csökkentéséhez járulhat hozzá az önkormányzat is, ezért a lehetőségek maximális kihasználására kell törekednünk és növelni a közfoglalkoztatottak számát. A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottként melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatóak. A közfoglalkoztatók támogatást vehetnek igénybe annak érdekében, hogy átmeneti munkalehetőséget biztosítsanak azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideig eredménytelen.

Kisgyőr Önkormányzata által közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatható munkaerő piaci célcsoport:

- munkaügyi kirendeltségen regisztrált álláskeresők – foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő, illetve álláskeresői vagy szociális ellátásra nem jogosult álláskeresők.

A fent említett törvény taxatív felsorolja azt is, ki lehet közfoglalkoztató.

A közfoglalkoztatási támogatási típusai:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása (legfeljebb 4 hónap időtartam, napi 4 órás munkaidő),
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása (legfeljebb 12 hónap időtartam, napi 6-8 órás munkaidő),
- országos közfoglalkoztatási program támogatása
- start munkaprogram támogatása
- közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás
- vállalkozás részére foglalkoztatás helyettesítő támogatásban (bérpótló juttatásban) részesült személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás.

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez a társadalombiztosítási és nyugellátásra (táppénzt, nyugdíj). Ennek megfelelően – a munkabérhez hasonlóan – a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járulékkerhek.

Az alábbi tájékoztató jellegű adatokat a <http://kozfoglalkoztatatas.bm.hu/> oldalról töltöttük le.

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *						
Kisgyőr Borsod-Abaúj-Zemplén megye Miskolci járás	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018 01-07. hó
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	22	29	75	82	84	61
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	2	5	9	13	9	5
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	40	41	6	20	-	19
-- Mezőgazdaság	11	19	4	-	-	-
-- Belvízelvezetés	13	1	-	-	-	-
-- Mezőgazdasági földutak karbantartása	-	-	-	10	-	-
-- Bio- és megújuló energiafelhasználás	-	-	-	-	-	-
-- Belterületi közutak karbantartása	7	6	-	-	-	9
-- Illegális hulladéklerakók felszámolása	-	-	-	-	-	-
-- Téli és egyéb értékteremtő közfoglalkoztatás	9	9	-	-	-	-
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	-	6	2	10	-	10
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	-	-	-
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	-	-
Mindösszesen	64	74	89	115	93	85
Közfoglalkoztatási mutató	5,63%	6,51%	11,24%	10,08%	8,19%	7,43%
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskeresőek száma zárónapon	70	74	54	39	43	31

Megfigyelhetjük, hogy 2013-tól emelkedés figyelhető meg a közfoglalkoztatottak számában, majd 2013-tól erőteljes csökkenés. A legtöbben a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban vesznek részt.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Kisgyőr autóbusszal és gépjárművel megközelíthető. A Bükk hegység déli lábánál, festői környezetben elterülő községben több, mint 1600-an laknak. A község lakossága folyamatosan nő, mivel rendezett utcái, a teljesen kiépült infrastruktúra és a turizmus által eddig még nem igazán felfedezett nyugalmas vidék a közeli Miskolcra is számos családot ide csábít. A községet körülvevő, a Bükki Nemzeti Parkhoz tartozó védett természeti környezetben számos ritka állat és növényfaj él és több ősi vár romjai találhatók meg. A környező értékek bemutatására tanösvény létesült. 2016-ban a lakosság számához aránylag sok a regisztrált gazdasági szervezet száma a településen. 52 fő regisztrált főfoglalkozású önálló vállalkozó, de 46 fő az őstermelők száma.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településünkön nincsenek, de az önkormányzat a környező településeken hirdetett álláshelyeket a hirdetőtáblán, honlapon is közlésezi, ezzel is segítve a fiatalok elhelyezkedését.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A településtől 20 km-re fekvő Miskolc városában a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolc Járási Hivatala Munkaügyi Kirendeltsége a rendelkezésére álló éves tanfolyami lehetőségek szerint hirdet meg a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő átképzéseket, tanfolyamokat, az első munkahely megszerzésére, illetve munkatapasztalat szerzés elősegítésére.

A munkaerő-piaci szolgáltatásokon belül a felnőttképzéseket a Munkaügyi Kirendeltség koordinálja. A legtöbb képzés valamilyen szakma elsajátítására irányul.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők számát az aktív korúak ellátásában részesülők számának felhasználásával tudtuk megbecsülni. Az önkormányzat elsősorban az aktív korúak ellátásában, ezen belül is a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket alkalmazza a közfoglalkoztatás keretében intézményeiben, illetve a település bel- és külterületének tisztán tartására.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Foglalkozási diszkriminációról nincs tudomásunk településünkön.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerőpiaci szolgáltatásokat és az álláskeresői számára elérhető szolgáltatásokat.

A törvenymódosítás értelmében 2015. január 01-től a szociális terület is jelentős változásokon ment át, ezzel összhangban az önkormányzati rendelet is módosításra került.

Kisgyőr Község Önkormányzata által hozott rendeletek esetében a 2/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet lépett életbe.

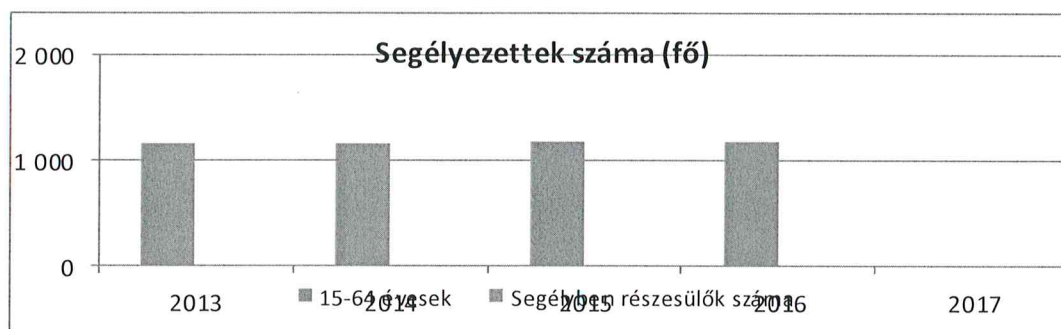
Az állam és az önkormányzatok segélyezéssel kapcsolatos feladatai egyértelműen elválta egymástól és átalakult a finanszírozás rendszere.

Valamennyi jövedelemkompenzáló támogatás, így a korábban jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatalok hatáskörébe került. Az aktív korúak ellátásával kapcsolatban kétféle ellátástípus állapítható meg, egyrészt a foglalkozást helyettesítő támogatás, másrészt az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (ez utóbbi a megszűnő rendszeres szociális segély helyébe lép). Járási hatáskörben maradt az időskorúak járadéka, az ápolási díj, a közgyógyellátások, valamint az egészségügyi szolgáltatásokra való jogosultság.

Az önkormányzatoknál kiadáskompenzáló támogatások, melyek egységesen „települési támogatás” elnevezésre hallgatnak. Ide tartoznak a korábbi átmeneti, családi krízis-, lakásfenntartási, gyógyszerkiadási, ápolási célra vagy más címen kifizetett segélyek.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

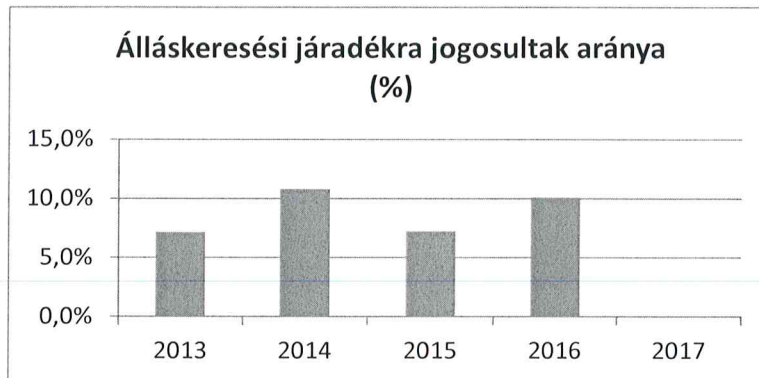
Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2013	1 173	5	0,4%
2014	1 171	5	0,4%
2015	1 178	4	0,3%
2016	1 180	4	0,3%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

Az álláskeresői segélyben részesülők száma 4 és 5 között mozog. 2013-ban és 2014-ben 5 fő, utána lévő két évben 4-4 fő. A segélyben részesülők száma a településen 0,5 % alatt volt az elmúlt 4 évben a településen.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresői száma

Év	Nyilvántartott álláskeresői száma (TS 1301)	Álláskeresői járadékra jogosultak (TS 1201)	
		Fő	%
2013	126,00	9,00	7,1%
2014	139,00	15,00	10,8%
2015	97,00	7,00	7,2%
2016	109,00	11,00	10,1%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

Az álláskeresői járadékra jogosultak száma 2014-ben és 2017-ben volt a legmagasabb, 10 % feletti értéket mutatott. 2013-ban és 2015-ben 7,5 % alatti volt.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2016. márc. 1-től (TS 5401) (2015. február 28.-ig rendszeres szociális segélyben részesülők (TS 1401))		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői segély - TS 7015 negyedévek átlagában számolva)	
	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2013	6,00	0,51%	70,00	55,56%
2014	6,00	0,51%	74,00	53,24%
2015	1,00	0,08%	54,00	55,67%
2016	1,00	0,08%	39,00	35,78%
2017	n.a.	#ÉRTÉK!	43,00	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Rendszeres szociális segélyt az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személy, aki nem rendelkezik rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. Kisgyőrben ez az arány változó, de 2013-ban és 2014-ben 6 fő részesült ebben az ellátási formában, 2015-ben és 2016-ban mindösszesen 1 fő volt az ellátottak száma.

Helyi rendelet alapján nem kellett megvonni a támogatást egyetlen főtől sem.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás

Az aktív korúak ellátásán belül, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosultak száma a lakosság szociális és foglalkoztatási helyzetének egyik indikátora. Jelzi, hogy hányan élnek a településen olyanok, akik munkanélküliként már nem jogosultak álláskeresői támogatásra, s megélhetésük más módon sem biztosított, vagyis családjukban az egy fogyasztási egységre (családon belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszám) jutó jövedelmük nem haladja meg a nyugdíjminimum 90%-át (2014-ben 25.650 Ft), és vagyonuk nincs.

A támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni. A jogosultság fennállása alatt minden támogatottnak legalább 30 nap jogviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre több módon nyílik lehetősége az ellátottnak: nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet végez, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskeresők száma 2013-tól 2016-ig csökkentő tendenciát mutat, azonban 2017-ben ismét emelkedés figyelhető meg.

Az FHT-ra jogosult személy köteles a munkaügyi kirendeltséggel együttműködni és közfoglalkoztatásban részt venni. A közfoglalkoztatásra határozott idejű munkaviszonyt kell létesíteni.

A munkavégzés ideje alatt az FHT-t nem kerül folyósításra, de a közfoglalkoztatott személy aktív korúak ellátására való jogosultsága fennáll.

Felülvizsgálat során aki a 30 nap jogviszonyt nem tudja igazolni, annak az FHT-ra való jogosultsága megszűnik. Ismételten támogatás csak akkor állapítható meg – az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén –, ha a jogosultság megszüntetésének időpontját követően ismételten teljesíti a szociális törvényben foglalt feltételek valamelyikét. A jogosultság megszüntetését megelőzően

teljesített együttműködés a megelőző együttműködés időtartamának számításánál nem vehető figyelembe.

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Flt. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat.

Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

- a) munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térégi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

Álláskeresők támogatása

A támogatott képzésben részesíthető személyek körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Flt. 14. §-a rögzíti.

A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások nyújthatók az Flt. 16. §- alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás nyújtható az Flt. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.

A munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról az Flt. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató.

Az álláskeresők ellátására vonatkozóan az Flt. 25. §-a szerint álláskeresői járadék folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Flt. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői támogatást kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási költségtérítés állapítható meg az Flt. 32. §-a szerint.

Kamatmentes kölcsön

A képviselő-testület előre nem látható rendkívüli krízishelyzet esetén pénzügyi kölcsönnek nem minősülő, kamatmentes kölcsönt nyújt a kérelmező jövedelmétől függetlenül.

Rendkívüli krízis-helyzetnek minősül:

- a közeli hozzátartozó halála
- hosszantartó, legalább 2 hónapot elérő betegség, kórházi ápolás a családban
- elemi csapás, elemi kár
- a kérelmező ingatlanának ingóságának önhibáján kívüli nagymértékű károsodása.

A kamatmentes kölcsön összegéről és a visszafizetés ütemezéséről a képviselő-testület az eset körülményeinek függvényében esetileg dönt.

Temetési segély

Temetési támogatás adható annak a Kisgyőr község közigazgatási területén állandó lakóhellyel rendelkező kérelmezőnek, aki a meghalt személy eltemetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy köteles volt ugyan, de a temetési költségek viselési a saját illetve családja létfenntartását veszélyezteti.

Létfenntartási támogatás

Rendkívüli települési létfenntartási támogatásban részesíthető az a személy, aki létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosa vagy tartósan létfenntartást veszélyeztető előre nem tervezhető többletkiadása keletkezik.

Gyógyszertámogatás

Annak állapítható meg, akinek a családjában az 1 főre eső havi jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 230 %-át, egyedülálló esetén a 250 %-át, feltéve, hogy a krónikus betegségére tekintettel a – háziorvos által igazolta – rendszeresen szedett gyógyszereinek a gyógyszerész által igazolt havi költsége eléri a nyugdíjminimum 25 %-át.

Tanyagondnoki szolgálat

Az Önkormányzat az Sztv. 60. § (3) bekezdése alapján a Kisgyőr község közigazgatási területéhez tartozó, de Kisgyőr községtől 5 km távolságban fekvő „Mocsolyástelep” elnevezésű egyéb

belterületi lakott helyen az alapellátási feladatokat tanyagondnoki szolgáltatás keretében biztosítja.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

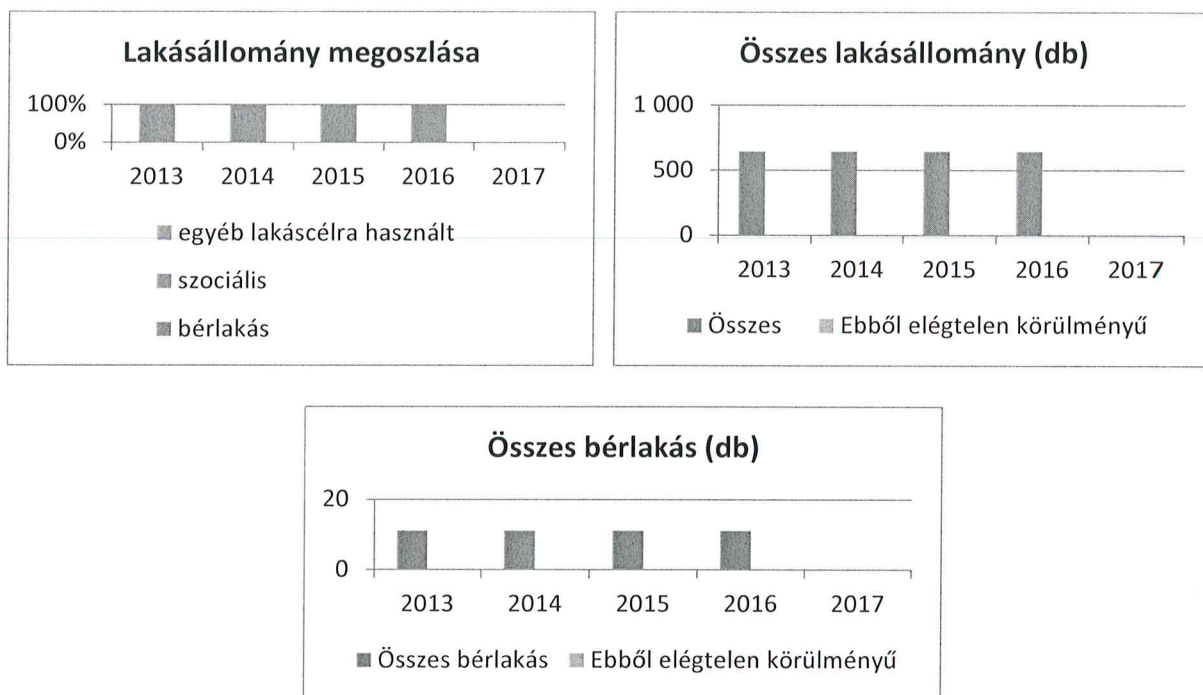
A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhőszolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A lakásfenntartási támogatás alapnyi jogon, normatív alapon állapítható meg

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány								
Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2013	644	0	11	0	0	0	0	0
2014	644	0	11	0	0	0	0	0
2015	644	0	11	0	0	0	0	0
2016	644	0	11	0	0	0	0	0
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Mint a mellékelt táblázatból is jól látható. Kisgyőr település 11 önkormányzati tulajdonban lévő bérlakás rendelkezik. Az összes lakásállomány száma 2013-tól 2016-ig stagnált. 644 lakás található a településen.

b) szociális lakhatás

Szociális bérlakás nincs településünkön. Az önkormányzati törvény a lakás és helyiség gazdálkodást az alapfeladatok között rögzíti. Ezen törvény szól az önkormányzatok hajléktalanság megelőzésének és a rehabilitációs kötelezettségeinek teljesítéséről is, amely 2013. január 1-től lépett érvénybe. A rendszerváltás óta csökkenő önkormányzati és állami bérlakás állomány csökkenés figyelhető meg.

A privatizációval egy időben a közüzemi díjak is megemelkedtek, a munkanélküliség emelkedésével a lakhatási gondok felerősödtek. Ezen váratlan krízishelyzetekre fel kell készülni és a nehéz sorsú családok gondjainak megoldására komoly hangsúlyt kell fektetni.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra nem használt ingatlanok sem találhatóak a településen.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Településünkön veszélyeztetett lakhatási helyzet nincs, hajléktalan nincs a településen.

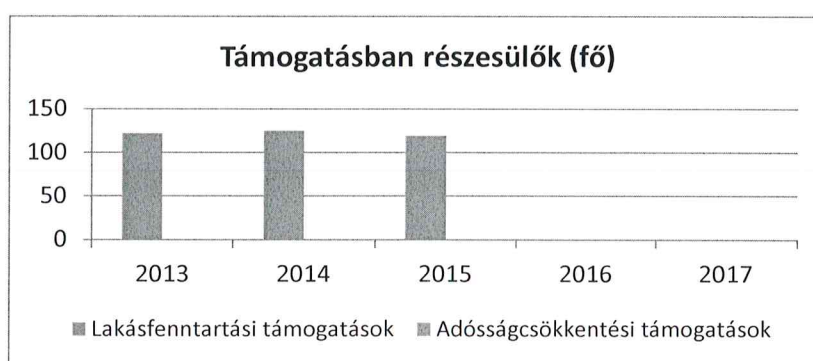
e) lakhatást segítő támogatások

Lakásfenntartási támogatás

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A települési önkormányzat lakásfenntartási támogatást nyújt.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma		
Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Összesen adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2013	122	0
2014	125	0
2015	119	0
2016	n.a.	0
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön a lakásfenntartási támogatásban sokan részesülnek, bár 2014-től csökkent ez a szám. 2014-ben 125 fő részesült, 2015-ben már csak 119 fő. Adósságcsökkentési támogatásban egyetlen fő sem részesült a vizsgált időszakban.

f) eladósodottság

Településünkön is komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

Védendő fogyasztói kérelmet nyújthat be a villamos energia szolgáltatónál, illetve a gázszolgáltatónál, aki a jogszabályban meghatározott ellátásban részesül és tartozása van a szolgáltató felé. Ez alapján részletfizetést vagy fizetési halasztást kaphat.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen, és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások nem találhatók településünkön.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Kisgyőr település elsősorban idegenforgalmi szempontból kiemelt település, a település különös figyelmet a településképre, illetve arra, hogy az itt élő, állandó lakosság jól érezze a településen magát, megtalálhatóak legyenek a jobb közérzet megteremtését szolgáló szolgáltatások.

Fentieknek megfelelően a településen nincs szegregátum, a település teljes infrastrukturális kiépítettséggel rendelkezik (víz-, szennyvízhálózat, szélessávú internet, kábeltévé, telefon, szervezett lakossági kommunális hulladék szállítás, általános iskola, óvoda, orvosi ellátás, stb.).

A településtől kb.. 4 km-re található egyéb belterület Mocsolýástelep, mely része Kisgyőr község területének.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

A településen nem található elkülönült lakókörnyezetben élő közösség, sem szegregátum. A rendszerváltást követően Mocsolyástelepen nem alakulhatott helyi önkormányzat, bár a lakosság száma még ekkor is több mint 180 fő volt, lakások száma kb. 71 db. Jelenlegi statisztikai besorolása szerint "egyéb belterület"-ként, közigazgatásilag Kisgyőr egyik utcájaként szerepel. A "falu" közműellátottsága teljes, ki van építve a villany, víz, gáz, telefon és csatorna-hálózat. Az utak 100%-ban aszfaltozottak. Mivel kereskedelmi ellátás nincs a faluban, lakosság ellátásáról a tanyagondnoki szolgálat gondoskodik.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A településen szegregátumok elkülönülése nem figyelhető meg. A lakosság ilyen irányú tagozódása településünkön nem jellemző.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A településen nem található elkülönült lakókörnyezetben élő közösség, sem szegregátum.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ 4. pontja az önkormányzatok számára kötelezően ellátandó feladatként írja elő az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást. Az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 5.§-a értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik. Településünkön az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés stabil, kiépült rendszerben működik, mindenki számára könnyen hozzáférhető.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátás, fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz valamint a prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés biztosított térségi szinten belül. Településünkön az alap és szakellátásokhoz való hozzáférés nem biztosított, a településtől 20 km-re található a Miskolc város lát el, ha kórházban kerülnek ellátásra a településünkön élők.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Településünkön, mint ahogyan azt a táblázat is mutatja, egy házi orvos látja el a felnőtteket és a gyerekeket egyaránt. Mindennap rendel a településen délelőtti és délutáni váltóműszakban.

Kéthetente szerda délután rendel Mocsolyástelepen. Háziorvosi központi ügyeletet Emődön található hétköznapokon 16 órától másnap reggel 8 óráig és hétvégén szombat reggel 8 órától hétfő reggel 8 óráig.

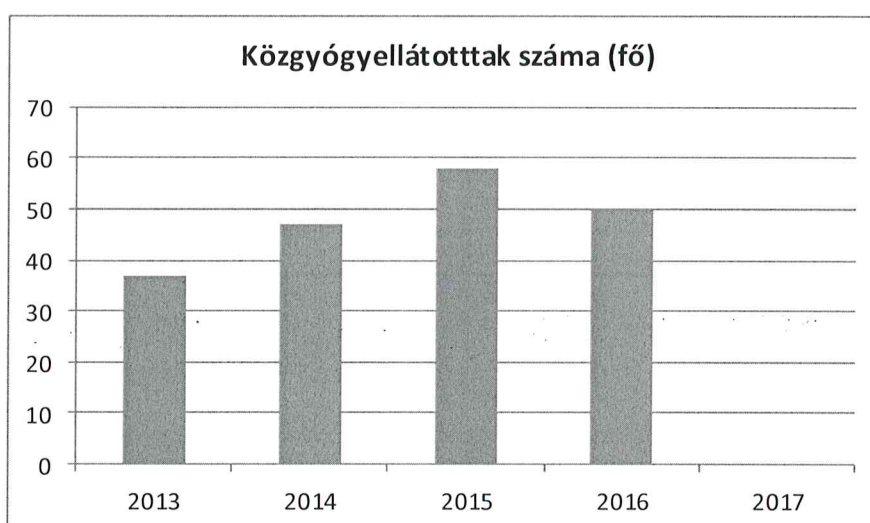
A sürgősségi ellátás biztosítása az OMSZ és adott esetben a háziorvosi ügyeleti ellátó feladata, ez folyamatosan megoldott Kisgyőr településen.

A településen hétfő, szerda és csütörtöki napokon fogászati szakrendelés is van. Fogászati ügyelet Miskolcon található.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2013	37
2014	47
2015	58
2016	50
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

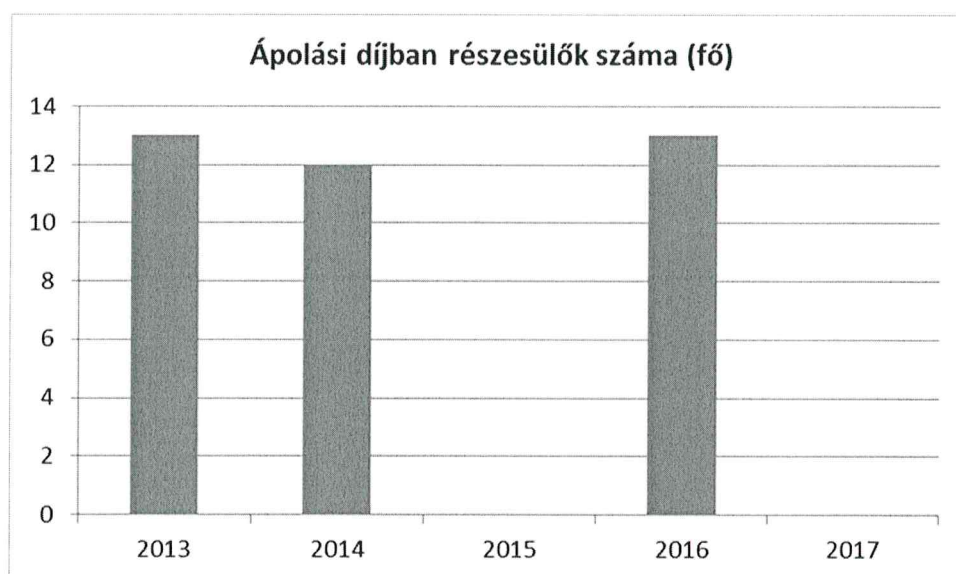
A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségügyi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás. A nagyfokú munkanélküliség és az ebből fakadó pénztelenség miatt kialakuló lelki válság kihatással van az egyének egészségi állapotára.

Ahogy az a táblázatból is kitűnik, a közgyógyellátásban részesülők száma településünkön 2013-tól 2015-ig folyamatosan emelkedett, majd 2016-ban csökkent.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2013	13	0	13
2014	12	0	12
2015	n.a.	0	#ÉRTÉK!
2016	13	0	13
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díjban részesülők száma 12-13 fő között mozog.

Ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Községünkben minimális az igénybevevők száma.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szűrővizsgálatokon való részvételről a településen nem rendelkezünk adatokkal. A kötelező védőoltások jelentősége a településen általánosan elismert, s nem jellemző, hogy kimaradnának állampolgárok a védőoltásokból. Az iskolaorvosi és védőnői ellátás keretében rendszeresen

végeznek életkorhoz kötött szűrővizsgálatokat és egészségügyi ellenőrzéseket. A védőnő aktívan részt vesz az óvodai és iskolai egészségügyi feladatok ellátásában, előkészíti a szűrővizsgálatokat, továbbá az iskolában történő egészségügyi ismeretterjesztés szintén az ő feladata

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődésükben jelentkező problémák feltárása, megoldása, a szükséges fejlesztő és rehabilitációs folyamatok megvalósítása több szakágazat együttes tevékenységével realizálódik, az egészségügyi-, oktatási- és szociális intézményrendszer szereplői közötti kapcsolati háló kiterjedtsége, a kapcsolatok intenzitása, minősége függvényében.

A gyermekjóléti feladatokat az Emőd-környéki Családsegítő és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás látja el. Ugyanitt tevékenykedik a családsegítő szolgálat is.

Feladataik:

1. Sokrétű, szerteágazó szociális feladatok ellátása mind a felnőtt, mind a kiskorú lakosság körében: családlátogatások, mentális segítségnyújtás (támogatások, segélyek ügyintézése)
2. Lakosság érdekképviselése
3. Információnyújtás aktuális lakosságot érintő ügyekben
4. Adomány gyűjtés-osztás
5. Munkalehetőségek felkutatása, evvel kapcsolatos ügyek intézése

A két intézmény munkája szorosan összekapcsolódik.

2004-től önállóan, kistérségi társulás formájában működik. A fenntartó, Emőd Városgondnokság. Különböző problémákkal keresik meg őket a lakosság köréből, valamint ők mennek hozzájuk, hogy segítsenek anyagi, mentális, nevelési, érdekképviselési ügyeikben. Idősebb lakosság nyugdíjazási, rokkantsági, fogyatékosági ügyeinek intézésében rendszeresen nyújtanak segítséget. Jó kapcsolatuk van a Munkaügyi Központtal. A Gyermekjóléti Szolgálat feladata elsősorban az, hogy segítséget nyújtson azoknak a családoknak, akik anyagi, nevelési, lelki problémákkal küszködnek. Mint ahogy azt a neve is jelzi, igyekeznek megtenni mindent a gyermekek "jólétéért". Ebbe beletartozik az is, hogy a viselkedési, tanulási nehézségekkel küzdő gyermekeknek megfelelő iskolát találjanak.

A gyermekjóléti szolgálat fő feladatai:

- A gyermekek családban történő nevelésének az elősegítése
- Jogok és kötelezettségek ismertetése, információk átadása
- Segítség nyújtása a hivatali ügyekben való eligazodásban
- Önállóságra nevelés
- Veszélyeztetettség megelőzésének a támogatása, stb.

Ezt a feladatot községünkben heti egy alkalommal 1 fő látja el.

A családsegítő szolgálat feladata az életvezetési problémákkal, szociális gondokkal küzdő családok, illetve személyek szociális és mentálhigiénés ellátása. Ezt a feladatot jelenleg 1 fő látja el hétfő-szerda-pénteki napokon 8 órától 12 óráig. Csütörtöki napon otthonukban látogatja meg a családokat.

A Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatása térítésmentes.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A konyha 1980 szeptemberétől üzemel. Az épület régebbi építésű szolgálati lakásból lett kialakítva, de ennek ellenére mindent megtesznek az étkezőink elégedettsége érdekében.

Igyekeznek a modern táplálkozási igényeket figyelembe venni. Megpróbálnak minden idényben biztosítani a friss zöldséget, gyümölcsöt, kompótot, zöld áruból készült főzeléket, tejterméket, növényi olajat.

A tagintézmény a faluban élő óvodás, iskolás, idős lakos és az intézményeinkben dolgozó munkatársak étkezését biztosítja.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A Kisgyőri Községi Sport Egyesület 2012. 01. 16-án alakult.

Célja:

- Kisgyőr településén és környékén élők részére a sportolás lehetőségének biztosítása,
- az egészséges életmód feltételeinek elősegítése,
- betegségmegelőzés, szükség esetén és lehetőségekhez mérten rehabilitáció biztosítása, az egyesület célja továbbá a hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatásának előmozdítása,

- valamint a köz- és településtisztaság elősegítése.
- Célja az is, hogy Kisgyőr településen és környékén lakók képességei fejlesztéséhez szükséges feltételek bővüljenek, az ott lakók ismeretanyaga szélesedjék,
- Célja az is, hogy a lakosság és egyéb érdeklődők részére művelődési, tudományos, oktatási és művészeti lehetőségeket biztosítson.
- Célja a sportolás széleskörű megismertetése, terjesztése, népszerűsítése, és hagyományainak ápolása, versenyzés, testedzés, felüdülés biztosítása.
- Sport- és szabadidős programokat szervezve lehetőségeket nyújtson az egészséges életmód kialakításához, mindezek iránt igényt ébresszen.
- A sportolók erkölcsi nevelése, kitartásuk, bátorságuk, becsületességük, gyors helyzetfelismerésük, nagyobb teljesítményekre való törekvésük, győzni akarásuk és tudásuk, valamint kollektív érzésük fejlesztése.

Célja megvalósítása érdekében az egyesület a következő területen fejti ki az alábbi tevékenységeit:

- A sport népszerűsítése érdekében rendezvényeket, tanfolyamokat, előadásokat, szakmai összejöveteleket, bemutatókat szervez.
- Megteremti az amatőr aktív sportolók részére az optimális sportági fejlődéshez szükséges feltételeket. Edzési lehetőségeket biztosítani, szakmai edzőtáborokat szervezni, megteremteni a sportolók versenyzési feltételeit.
- Széleskörű, sokoldalú és színvonalas testedzési lehetőséget biztosít a sporttevékenységet folytatni vágyók számára.
- Együttműködik mindazokkal, akik a fenti célok elérését elősegítik.
- egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, gyógyító-, egészségügyi rehabilitációs tevékenység;
- nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés;
- kulturális, művészeti tevékenység;
- gyermek- és ifjúságvédelem, gyermek- és ifjúsági érdekképviselő;
- hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése;
- szabadidő és versenysport;
- a labdarúgás feltételeinek megteremtése;
- rendszeres sportolás biztosítása;
- sportoló közösségek kialakulásának elősegítése;

- versenyek szervezése;
- labdarúgás népszerűsítése;
- utánpótlás nevelés.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások:

1. Szociális alapszolgáltatások:

- házi segítségnyújtás, (Társulás formájában)
- falugondnoki szolgáltatás,
- gyermekjóléti szolgálat, családsegítés (Társulás formájában)

A szociális ellátások és a szolgáltatások szinte teljes mértékben lefedik a helyi szociális szükségleteket.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Kisgyőrben nem fordul elő hátrányos megkülönböztetés.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A településen hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül nincsenek.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Az 1994-ben átadott épületkomplexum a test és a szellem műhelye, melyben a Művelődési Otthon, a Községi és Iskolai Könyvtár, a Teleház és az Általános Iskola tornaterme kapott helyet. A tetőtérben 30 fős szálláshely lett kialakítva.

A Faluház ad otthont az 1984-ben alakult azóta a Garabonciás Művészeti Iskola keretében működő Motolla Táncgyűttesnek (alsó tagozatos gyerekekből álló néptánccsoport), a Dobogó Citera zenekarnak, a Tarsoly Együttesnek, ill. az 1989-ben alakult Kisgyőri Népdalkörnek. Itt van a bázishelye a Kisgyőrért Egyesületnek, a Bükkaljai Mesterek Népművészeti Egyesületének, a polgárőrségnek, a magyarok szövetségének, a kökörcsin táncgyűttesnek, a kondicionáló tornának, a tájékozódási futóknak, a huszár táncosoknak, és a barantásoknak is.

Egész évben hangulatos, jól felszerelt 10 000 kötetes könyvtár és sokszínű, gazdag program várja az érdeklődőket. Ezek közül kiemelt idegenforgalmi jelentőségű a több éve - évtizede megrendezett Családi Kézműves Szaktábor, a Szüreti Nap az Örökségünk című népművészeti kiállítás.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen etnikai konfliktus eddig még nem fordult elő.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Egyes rendezvények szervezésekor (falunap, bál) a helyi vállalkozók adományaikkal segítik a program sikerességét.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Községünkben nem működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	- Tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségéről, menetéről a rászorulóknak részére. - Munkaügyi Központba történő irányítás, regisztrálásra történő rábeszélés a további ellátások lehetősége érdekében. - Cégek munkahely hirdetéseinek közzététele.
Adósságcsapda- pénzgazdálkodási hiányosságok	Életviteli tanácsadás saját környezetben

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032 ” Nemzeti Stratégiát.

A dokumentumokban megfogalmazott célok, - a gyermekek és családjaik nélkülözésének csökkentse, a fejlődési esélyek javítása E célok elérését minden gyermekre ki kell terjeszteni, de kiemelt figyelmet kell kapniuk azoknak, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

Egyre nagyobb méreteket ölt a gyermekszegénység. Nagyon sok gyermek csak az óvodában és az iskolában jut meleg ételhez. A szegény családok nagy része a gyerekek után járó ellátásokból él. Súlyos problémát jelent a szegény családoknak a lakás fenntartása, a tüzelő beszerzése. Esetenként az óvodába és iskolába járás is nehézséget okoz a ruházat, cipő, tiszta víz hiánya miatt. A nehéz sorsú gyerekek hátrányait még inkább tetézi a kifizetetlen közműtartozás, villany, gáz kikötése. Ilyen esetekben sajnos a szülők sokszor fordulnak uzsorakamatosokhoz, amivel még inkább tetézik a bajt.

Ebből az ördögi körből nagyon nehéz kijutni, szinte lehetetlen.

Azok a szülők, akik rendelkeznek munkahellyel, azok is keveset keresnek, épp, hogy kijönnék a fizetésükből. A családok bevételei alig fedezik a rezsiköltséget, hiteleket, a gyerekek iskoláztatását, étkeztetését.

A tartós munkanélküliség mentálisan is tönkreteszi a családokat. Az emberek alkoholizmusba, depresszióba, legrosszabb esetben öngyilkosságba menekülnek. Gyakorivá válik a megélhetési bűnözés.

A szegénység, munkanélküliség következtében kialakult családi funkciózavarok, mentálhigiénés problémák közvetlen hatással vannak a gyermek fejlődésére. A társadalmi következetlenségek kihatnak a család életére, amely nem tudja megvalósítani tápláló, biztonságot nyújtó funkcióját. A tápláló környezet ingoványos, bizonytalan környezetté válik. A leírt problémák tükröződnek a gyermek teljesítményében, viselkedésében, beszédkulturájában. A gyermek személyiségfejlődésére ezen kívül veszélyt jelentenek még, és erőteljes hatást gyakorolnak a média erőszakot sugárzó műsorai is. A szülők többsége nem szelektálja a műsorokat, a gyerekek válogatás nélkül megnézhetnek mindent. Az erkölcsi értékek meglazulása tetten érhető a családok életében, életvitelében.

Az egyre mélyülő szegénységgel, nincstelenséggel a gyermekvédelemben dolgozók sajnos mindennap találkoznak munkájuk során. A gyermekek védelmével kapcsolatos problémák talán ezért is jelentkeznek halmozottan településünkön is.

E fejezet leírásakor felhasználtuk a település bemutatása során elemzett demográfiai táblákat. A demográfiai táblák alapadatokat szolgáltatnak a településen élő gyerekek száma, életkori megoszlása, stb. vonatkozásában. Az elemzési szempontokhoz további adatokra volt szükség: így a KIR, STADAT, KSH, Néesség nyilvántartó, valamint az önkormányzat által gyűjtött adatok lettek az irányadók.

Az alábbiakban - *az egységes szemlélet miatt* - segítségül elsőként áttekintjük a gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciókat és szabályozást:

- Veszélyeztetettség: olyan – *a gyermek vagy más személy által tanúsított* – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)
- A védelembé vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembé vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembé veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).
- A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.
- Pénzügyi és természetbeni ellátások:
 - a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
 - c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
 - d) az otthonteremtési támogatás,
 - e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
 - a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
 - b) a gyermekek napközbeni ellátása,
 - c) a gyermekek átmeneti gondozása.
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:
 - a) az otthont nyújtó ellátás,
 - b) az utógondozói ellátás,
 - c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.
- A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:
 - a) a védelembe vétel,
 - b) a családba fogadás,
 - c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
 - d) az átmeneti nevelésbe vétel,
 - e) a tartós nevelésbe vétel,
 - f) a nevelési felügyelet elrendelése,
 - g) az utógondozás elrendelése,
- Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:
 - a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
 - b) a fővárosi főjegyző,
 - c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
 - d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
 - e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
 - f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
 - g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.
- Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-éig hatályos

szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek. A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.
- Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és
 1. nyugellátásban,
 2. korhatár előtti ellátásban,
 3. szolgálati járandóságban,
 4. balettművészeti életjáradékban,
 5. átmeneti bányászjáradékban,
 6. időskorúak járadékában vagy
 7. olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))
- Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.
- Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki
 - a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá

- gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és
- akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll pénzbeli támogatást folyósít. (Gyvt. 20/C. § (1))
- Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Kisgyőr állandó népességének száma 2016-ban 1730 fő volt, ebből gyermekkorú (0-17 év) 384 fő. Ez az összlakosság több, mint 22 %-a. Életkori megoszlás szerint 0-14 éves korig 310 gyermek /lány; 156 fő, fiú:154 fő/, 15-17 éves korig 74 (40 lány és 34 fiú) gyermek volt községünkben.

Településünkön a lány és fiúgyermekek aránya kiegyenlített.

Kisgyőr Önkormányzata nagyon nagy hangsúlyt fektet a felnövekvő generáció nevelésére, oktatására, hasznos szabadidejének eltöltésére, preventív gyermekvédelemre, gyermekvédelmi rendszer működtetésére.

Az ellátórendszer támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat s emellett a megelőző tevékenységét a szociális, köznevelési, egészségügyi, közművelődési, sport és civil szervezeteinek hálózatán keresztül és együttműködve tudja végezni. Elmondható, hogy a településen a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól működik.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

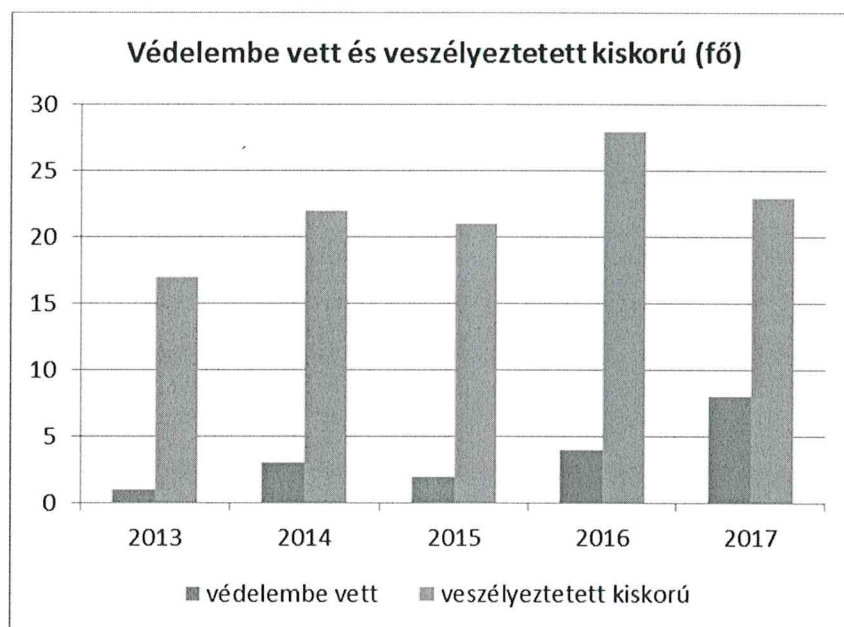
Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A *védelembe vétel* a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A köznevelési törvény 2013. szeptember 1-éig hatályban tartja a közoktatásról szóló törvény 121. §-a (1) bekezdésének 14. pontjában rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában, ezt követően a definíciót a Gyvt. fogja tartalmazni. A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Erről a szülő önkéntesen a Gyvt.-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §)

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2013	1	17
2014	3	22
2015	2	21
2016	4	28
2017	8	23
Forrás: TelR, KSH Tstar		

Mint ahogyan a táblázatból is kitűnik, mind a védelembe vett gyermekek száma mind a veszélyeztetett gyerekek száma emelkedik, bár a veszélyeztetett gyermekek száma 2017-re valamelyest csökkent. Magas a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, a veszélyeztetettségének megelőzésére, megszüntetésére szolgál. A gyermekek védelmét:

- pénzbeli és természetbeni ellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások,
- személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások,
- gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések,
- az ellátások, intézkedések megtételének ellenőrzése, adatok kezelése szolgálja.

Természetesen, ha csak egyetlen védelembe vételre kerül sor, az is sok, mert az a gyermek fejlődését, jövőjét veszélyezteti. Az életben egy ilyen szituáció, indíttatás a felnőttkorra is kihatással lehet.

A környezet és a szakemberek odafigyelése, a jelzőrendszer azonnali, több lábon álló működésének szinten tartása, esetleges javítása elengedhetetlen. Elmondható, hogy a lakosság létszámához képest minimális a védelembe vett gyermekek száma.

Gyermeeki jogon járó juttatás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, valamint a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás.

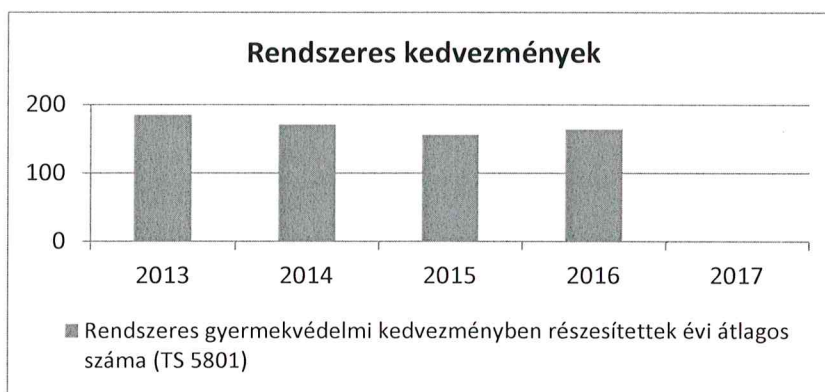
A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekvédelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nktvr. 27-29. §).

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2013	185
2014	171
2015	156
2016	164
2017	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

2013. óta folyamatos csökkenés figyelhető meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény területén, azonban 2016-ban ismét emelkedés látható.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szolgálati járandóságban,
4. balett művészeti életjáradékban, részesül.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíthető az a gyermek, ill. fiatal felnőtt, akinek családja időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Kedvezményes iskolai étkeztetésben a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban, a három vagy több gyermekes családok, a tartósan beteg- vagy fogyatékos, valamint a rászoruló gyermekek részesülnek.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A településünkön nem él nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermekkorú.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön nem jellemzőek, illetve nincsenek szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Az alábbiakban - *az egységes szemlélet miatt* - felsoroljuk és röviden kifejtjük a jogszabályok által lehatárolt ellátási területeket:

- Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:
 - a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
 - b) a fogorvosi alapellátásról,
 - c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
 - d) a védőnői ellátásról,
 - e) az iskola-egészségügyi ellátásról.
- A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gytv., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.
 - A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái
 - a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
 - b) a családi napközi,

- c) a családi gyermekfelügyelet,
- d) a házi gyermekfelügyelet,
- e) az alternatív napközbeni ellátás.

- A gyermekek átmeneti gondozása keretében – *kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja* – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.
- Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.
- Gyermekeitkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Településünkön a védőnői ellátás megoldott. Védőnői tanácsadás hetente 2 nap történik (kedden és csütörtökön). Orvossal tartott tanácsadás hetente egy alkalommal (keddi napokon). Új várandós felvétele és nővédelmi tanácsadás szintén keddenként. Védőnői fogadóórát tart a településen hetente három alkalommal (hétfőn, csütörtökön és pénteken). Az óvodában szerdai napokon tart fogadóórát.

Szülésre felkészítést minden hónap első keddjén a Védőnői tanácsadóban, melynek témái a várandóóság trimeszterei a szülés, az újszülött ellátása a kórházban, a szoptatás a szülés után és

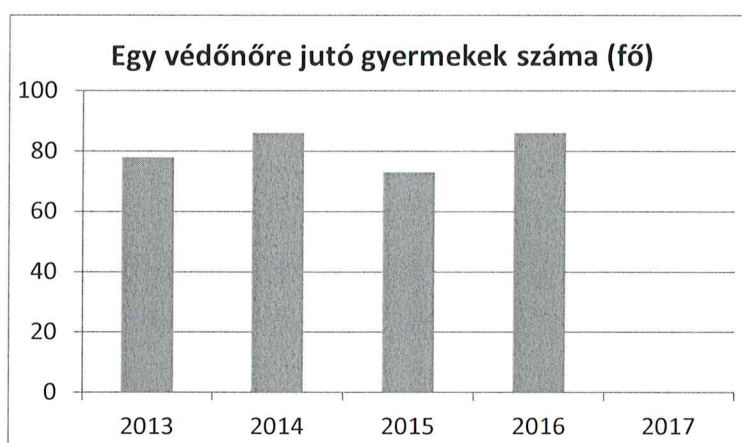
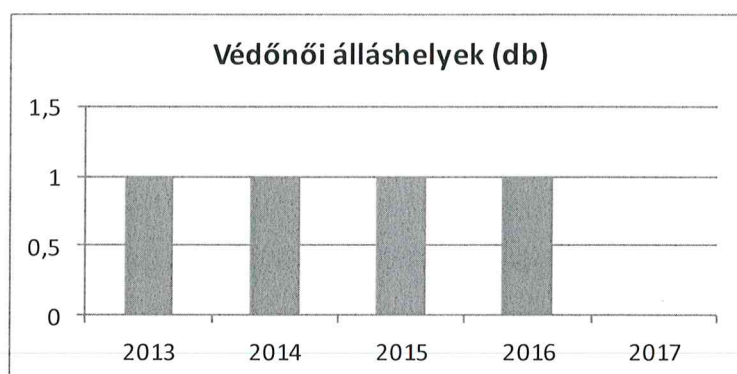
otthon és az újszülött otthoni gondozása, csecsemőápolás. Valamint baba-mama klubot üzemeltet minden hónap utolsó szerdáján a Faluházban.

A Védőnői Szolgálat a várandós- és csecsemőgondozás, nővédelmi gondozás mellett nagy hangsúlyt fektet az egészségnevelésre is. Ezt a célt szolgálja a hetente 2 alkalommal tartott konditorna, melyen kortól függetlenül bárki részt vehet. Minden tornát pár perces intimitornával kezdünk, mely a női egészség megőrzése szempontjából elengedhetetlenül fontos. A torna során figyelembe vesszük az egyén teherbíró képességét, esetleges betegségeit. Az egyes foglalkozásokon gerinctornát, erősítő, nyújtó gyakorlatokat illetve átmozgató, aerob jellegű gyakorlatokat végzünk. Az egészségnevelés másik fontos helyszíne az Általános Iskola, ahol a tanulóknak az egészséges táplálkozás, serdülőkor, káros szenvedélyek megelőzése, dohányzás káros hatásai, családi életre nevelés, a 8. osztályban barátság, szerelem, felelősségteljes párkapcsolatok kialakítása - melynek során érintjük a fogamzásgátlás, nemi úton terjedő betegségek, a fiatalokra leselkedő veszélyforrások kérdéseit is -, szűrővizsgálatok fontossága témakörökben tartok interaktív foglalkozásokat. Tanórán kívül lehetőség van csecsemőápolási illetve elsősegélynyújtási tanfolyamon való részvételre is.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2013	1	78
2014	1	86
2015	1	73
2016	1	86
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Településünkön nagyon magas az 1 védőnőre jutó gyermekek száma. A védőnői ellátás ennek ellenére megoldott, a településen élők nem szenvednek ebben az ellátási formában sem hiányt.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői					
Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyermekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyermekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2013	0	11330	n.a.	n.a.	0
2014	0	11947	n.a.	n.a.	0
2015	0	11878	n.a.	n.a.	0
2016	0	n.a.	n.a.	n.a.	0
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Településünkön nincs külön gyermekorvos. A felnőtt háziorvos látja el a gyerekeket is.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma				
Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TelR, KSH Tstar				

Bölcsőde ellátás nem elérhető Kisgyőrben. A lakosság körében nem merült fel igény a bölcsődei szolgáltatás kialakítására. Ugyanez mondható el a családi napköziről is.

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	
Év	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	n.a.
Forrás: TelR, KSH Tstar, Intézményi	

d) gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti Szolgálat: A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői -szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,

- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok,
- a munkaügyi hatóság.

Az előzőekben felsorolt intézmények és személyek kötelesek

- jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál,
- hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

Ezek a személyek, szolgáltatók, intézmények és hatóságok a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat, azt az állam biztosítja a gyermekek részére.

A településen sajnos nem működik gyermekek átmeneti gondozását szolgáló gyerekek átmeneti otthona /GYÁO/, sem a bajba jutott családok részére családok átmeneti otthona /CSÁO/. A családgondozók ez idáig, ha tehették, akkor nem az ideiglenes elhelyezést, és átmeneti nevelést preferálták, hanem a gyermekek átmeneti gondozását. Így a szülő szülői felügyelete megmaradt, a gyermek nem szakadt el teljesen a családjától.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való szabad hozzáférés a gyermekek számára biztosított.

A településen az alábbi formákban biztosított a sportprogramokhoz való hozzáférés:

A település óvodájában a nevelés folyamatában arányos hangsúlyt kap az életkori sajátosságokhoz igazodó testnevelés, a tudatosan irányított játékos mozgás tanulása. A testnevelési foglalkozásokat rendszeresen megtartják. Az óvoda napirendjének szerves része a mindennapi frissítő torna,

melynek anyagát elsősorban a mozgásos játékok adják, gimnasztikai gyakorlatokkal kiegészítve. A foglalkozásokon fejlesztik a gyermekek akarati tulajdonságait, mint fegyelmezettség, önfegyelem és kitartás. Rendszeresek a természetben, szavad levegőn tett kirándulások, melyek sok-sok ismerettel gazdagítják a gyermekeket, kellemes élményt nyújtanak, és jó lehetőséget biztosítanak az egészséges életmódra.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A Gyvt. 41. § (1) értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

Településünkön a közétkeztetést a már fentiekben említett konyha látja el, az általa nyújtott szolgáltatás megfelel az egészségügyről szóló 1997. évi CLVI. törvény 50. §. (3) bekezdésének, mely szerint a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. Ingyenes tankönyvet az arra jogosultak kapnak.

Biztosított továbbá az, hogy az intézményekben az arra jogosultak igénybe vegyék az ingyenes, illetve kedvezményes étkeztetést.

Óvodáztatási támogatást a települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére állapítja meg, aki

- akinek gyermeke legkésőbb annak az óvodai nevelési évnél a kezdetéig, amelyben a gyermek az ötödik életévét betölti, megkezdte az óvodai nevelésben való részvételt,
- gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról,
- akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll.

A pénzbeli támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a gyámhatósági eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

Településünkön az ingyenes tankönyv biztosított a rászoruló gyermekek részére.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A településen a hátrányos helyzetű lakosságnak megpróbálják a lehető legnagyobb segítséget nyújtani a támogatások terén.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A településen a jogszabályoknak megfelelő ez a tevékenység!

Az alábbiakban áttekintjük – *az egységes szemlélet miatt* - azokat a területeket, amelyek a jogszabályokban megjelennek, és a köznevelésre vonatkozóan meghatározzák az esélyegyenlőség biztosítását. A köznevelési intézmények 2013. január 1-étől – *az óvodák kivételével* – nem önkormányzati fenntartásúak.

Fogalmak:

- Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:
 - a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló (Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)
- Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.1. pontban foglalt definíciót.
- Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók: a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos

tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).
- Aránytalan teher: Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - *a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve* - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulóknak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont).

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban. Így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási

tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	50	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06-17	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	2 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	5	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	5	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés		

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai						
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyermekcsoportok száma gyógypedagógiai nevelésben (TS 2501)
2013	78	2	50	1	50	0
2014	86	2	50	1	55	0
2015	73	2	50	1	60	0
2016	76	2	50	1	54	0
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés						

Látható a táblázatból, hogy az óvodába beírt gyerekek száma meghaladja a férőhelyek számát. Azonban elutasításra nem került sor a településen. Más településről nem járnak be gyerekek az óvodába.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

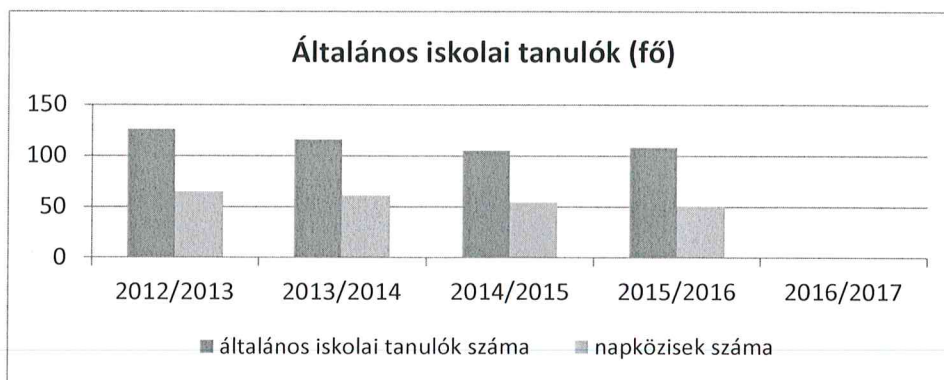
A hagyományos értékrend hívei vagyunk, és azt közvetítjük tanítványaink felé. Igyekszünk minél több lehetőséget kínálni a szabadidő hasznos eltöltésére és az önfejlesztésre.

Az első három osztályban iskolaotthonos formában folyik az oktatás a többi évfolyamon hagyományos rendszerben, de délután változatos programok közül választhatnak diákjaink. Napközi és tanulószoba is működik, van lehetőség korrepetálásra, a középiskolákba jelentkezők matematikából, magyarból, és angolból előkészítőn vehetnének részt. Legtehetségesebb tanulóinkat pedagógusaink tanulmányi – és sportversenyekre készítik fel. Új lehetőség 1. és 5. osztályban a lakóhelyismeret, melynek keretében szűkebb környezetünkkel, hagyományainkkal ismerkednek a gyermekek kötetlen formában a maguk területén hiteles emberek segítségével.

Bükkaljai Mesterek Egyesület tagjai rendszeresen foglalkozást tartanak tanulóinknak, amelyen a népi mesterségek alapvető fogásait tanulhatják meg pl. hímzés, nemezelés, bőrművesség stb. A művészetek iránt fogékony tanulókat a Garabonciás Művészeti Iskola és a Lira Zeneiskola tanárai fejlesztik. A diákok néptánc, szintetizátor, furulya, trombita, fuvola szakok közül választhatnak. Mindezekon túl számtalan színes program színesíti a diákéletet. Túrák, kerékpártúrák, kirándulások, színház-, mozi-, múzeumlátogatások, játszóházak, tanulmányi- és sportversenyek. A hagyományos magyar harcművészet, a baranta fortélyait is elsajátíthatják az arra fogékonyak. Színvonalas ünnepélyek keretében emlékezünk meg ünnepeinkről: október 6-i, október 23-i, március 15-i, mikulás, karácsony, anyák napja stb.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2012/2013	63	63	126	65	51,6%
2013/2014	61	55	116	61	52,6%
2014/2015	56	49	105	54	51,4%
2015/2016	53	55	108	51	47,2%
2016/2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

A táblázat az általános iskolai tanulók számáról ad tájékoztatást. Megfigyelhető, hogy az alsó és felső tagozaton tanulók száma, majdhogynem egyforma.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2012/2013	0	8	1
2013/2014	0	8	1
2014/2015	0	8	1
2015/2016	0	8	1
2016/2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatból látható, hogy mind alsó, mind felső tagozaton 4 osztállyal működik, 1 feladat ellátási hellyel. Településünk egyetlen általános iskolája van, más településről nem járnak be gyerekek.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2012/2013	15
2013/2014	15
2014/2015	17
2015/2016	9
2016/2017	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfennt	

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belül nem valósult meg.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A kompetencia mérések eredményei az országos átlagnak megfelelők, a gyengébb teljesítmények esetén hangsúlyt fektetünk a felzárkóztatásra.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az általános iskolában különböző tantárgyakból felzárkóztató foglalkozásokat szerveznek hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére.

Ezek eredményessége az átlagok javulásában is mutatkozik.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
HH családokban a gyermekek továbbtanulásának kérdése anyagi problémák miatt	Pályázatok, Bursa Hungarica ösztöndíj
Elszegényedés jelei	Óvodai, iskolai odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervek felé, ruhagyűjtés, adományozások

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti egyenlőség azt jelenti, hogy mindkét nem egyenlő mértékben van jelen hatalom, részvétel és láthatóság szempontjából a közélet és magánélet minden szférájában. Amikor a nemek közötti egyenlőségről van szó, azt nem a nemek közötti különbözőség, hanem sokkal inkább a nemek közötti egyenlőtlenség ellentétéként kell látni. Célja az, hogy elősegítse a nők és férfiak teljes részvételét a társadalomban. Nők és férfiak társadalmi egyenlősége elsősorban azonos jogokra vonatkozik az élet minden területén. A diszkrimináció tilalma azt jelenti, hogy neme alapján senkit ne érhesen hátrányos megkülönböztetés. Ma az egyenlőség helyett egyre inkább az egyenlő jogok, esélyek és bánásmód kifejezéseket használják: rendelkezzen a két nem egyenlő lehetőségekkel a társadalmi és a magánéletben, a munkavállalás területén, a képzésben való részvételben, az előmenetelben, a politikai döntéshozatalban, a gyereknevelésben, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

Az adattáblák kitöltéséhez elsősorban helyi adatgyűjtésre volt lehetőség, amelyhez szintén a partnerek segítségét kértük. Sajnos központi adatszolgáltatás e területen kevésbé áll rendelkezésre.

E tématerületnél kiemeljük – az egységes szemlélet miatt - a vonatkozó jogszabályokat. Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

☐ Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

☐ a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,

☐ a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,

a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piacviszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagymértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk.

A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés – lényegében függetlenül a gyerek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké, a gyereknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyerek. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyereket egyedül nevelő nők inkább kívánnak munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nőtársaik.

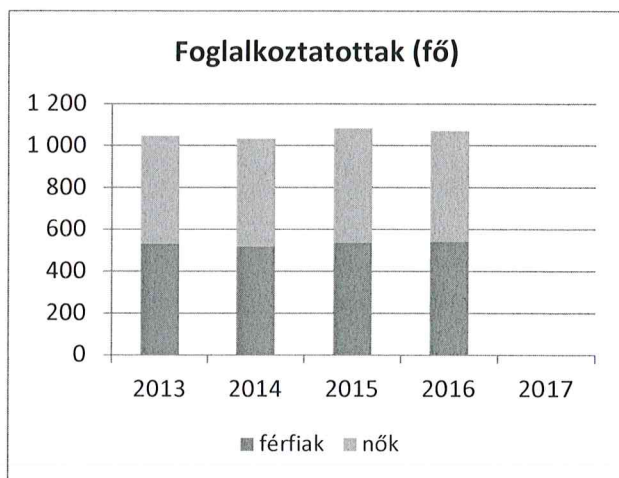
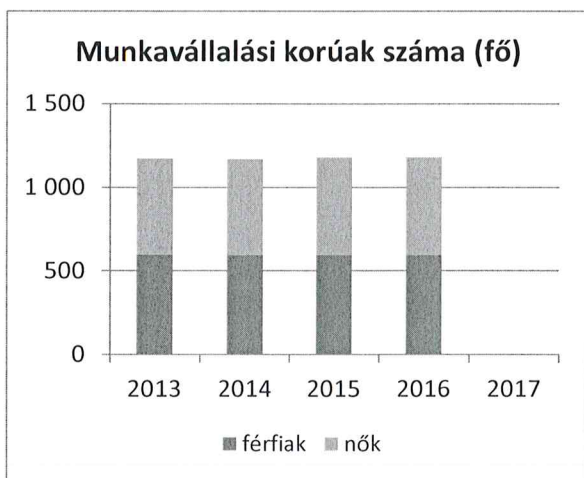
Markáns különbségek mutatkoznak a két nem között a munkavégzés keretei szerint. A nők között magasabb az alkalmazottak aránya, a férfiak viszont gyakrabban dolgoznak önfoglalkoztatóként (egyéni vállalkozók, társas vállalkozások dolgozó tulajdonosai).

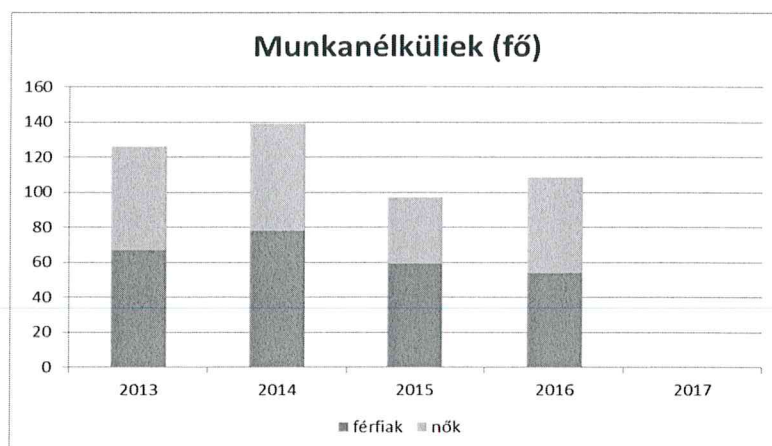
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0804)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2013	596	577	529	518	67	59
2014	593	578	515	517	78	61
2015	592	586	533	548	59	38
2016	593	587	539	532	54	55
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	n.a.	n.a.

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Ahogy a táblázatból láthatjuk a munkavállalási korú nők száma a településen alacsonyabb, mint a férfiaké. A foglalkoztatásban és a munkanélküliek körében is kevesebb a nő. A munkanélküliség 2014-től folyamatosan csökkenő tendenciát mutat a nők körében, azonban 2016-ban ismét emelkedés volt megfigyelhető. Ez az egyetlen év a vizsgált időszakban, amikor a nők száma meghaladja a férfiakét.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen foglalkoztatást segítő és képzési programok nincsenek. A járási munkaügyi központ által szervezett rendszeres képzések, segítő programokra ugyanakkor a látóköreinkben lévő rászorulókat értesítik és ezeket a programokat nyilvánosan is közzéteszik.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal. A munkaügyi szervek által biztosított képzési, átképzési lehetőségek felé irányítjuk az esetleges érintett lakosokat.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Településünkön hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén bérkülönbségből adódóan nem volt.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, háztartási magánéletbeli feladatok leginkább a nőket terhelik. Általában ők gondoskodnak gyermekeikről, szüleikről, sokszor párjukról is. A kisgyermekes családoknál elhelyezkedési problémát, és a munkahelyi feladatok megoldását nagyban befolyásolja a bölcsőde, ill. óvoda megléte. A mai korszerű munkahelyek elvárják a teljes odaadást, a cégnek megfelelő munkahelyi tempót, ezért az otthoni felelősségteljes gyermekvállalás, gyermeknevelés háttérbe szorul.

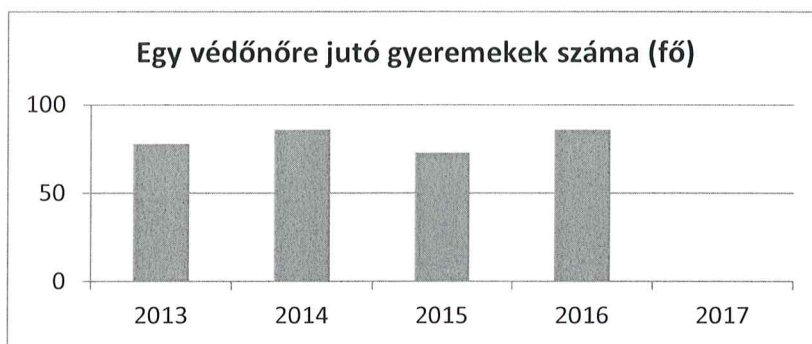
Kisgyőr községben nincs sem bölcsőde, sem családi napközi.

Az óvoda nyitvatartási ideje rugalmasan alkalmazkodik a munkavállaló nők tekintetében. 6.00-órától már fogadják a gyerekeket, így a dolgozó nők többsége munkaidő elkezdése előtt el tudja vinni óvodába a gyermekét. Munkaidő végeztével pedig el tud menni gyermekéért. Mint már a korábbiakban említettük az óvoda felveszi a gyerekeket 2 és fél éves korától, ezzel is támogatva a nők munkába állását.

Az 50 fős férőhelyű óvoda megfelel a település igényeinek kielégítésére.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe			
Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2013	1	78	78
2014	1	86	86
2015	1	73	73
2016	1	86	86
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés			

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat tevékenységi körében realizálódik elsősorban. A szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak a településen a védőnők.

Családtervezéssel kapcsolatban a serdülőkorban lévő gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, több alkalommal is szerveznek ilyen jellegű oktatást.

A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már várandós korban a szülésfelkészítő tanfolyam keretében, egyéni beszélgetések, látogatások alkalmával, kezdve a szüléstől, szoptatástól a tápláláson gyereknevelésen át. Segítséget kapnak a szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, szükség esetén az utánajárásban is.

A védőnői hálózat nagy figyelmet fordít a szociális okból vagy gondatlanságból veszélyeztetettségben élő gyermekek folyamatos nyomon követésére és a társszervekkel való kapcsolat felvételre.

A településen a védőnői hálózat biztosított. A gyermekorvos és a védőnő által nyújtott szolgáltatások révén nem szenvednek hiányt sem a családtervezés, sem az anya- és gyermekgondozás területén.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Településünkön, a családon belüli erőszak nem jellemző.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön nincsenek. Megyei szinten az ellátás biztosított Miskolcon a Családok Átmeneti Otthonában.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, kismamák bezártság érzése, magányosság.

A munkanélküliség össztársadalmi probléma, melyet a Munkaügyi Központ, az Önkormányzat, szociális intézmények szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal lehet enyhíteni.

A Védőnői Szolgálat a kötelező feladatain túl alternatív programokkal segíti a nők – anyák mindennapjait.

A nőket helyi szinten érintő társadalmi problémák felszámolására irányuló kezdeményezések a településen nincsenek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Képzetlenség, szakképesítés hiánya	Képzések szervezése, munkanélküliek képzési programokban való részvételének szorgalmazása, segítése az elhelyezkedés esélyének növelése érdekében.
Kismamák, kisgyermeket nevelők helyzetének javítása	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése, játszóterek, zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

A népesség öregedésével járó társadalmi, demográfiai problémák az elmúlt évtizedekben világszerte az érdeklődés középpontjába kerültek. Az öregek aránya a Föld teljes népességét figyelembe véve 2000-ben 10 % volt, 2050-ben 25 % körül várható, míg ez az arány Európában 36-37 %-os mértéket mutat. Az Európa egészére érvényes általános öregedési folyamat Magyarországon is jellemző. Folyamatosan, az utóbbi években pedig gyorsuló ütemben csökkent a 14 éves és ennél fiatalabb korcsoportok aránya és emelkedett az idősebb aktív korúaké, de még inkább a 60 éven felülieké. Ezen arányok a születések és halálozások trendjeiből erednek, a vándorlások szerepe eddig nem volt meghatározó. Míg a demográfiai öregedés, a korstruktúra romlása a maga átütő társadalmi hatásaival kedvezőtlen folyamatot jelenthet, az életkor meghosszabbodása nagyon is pozitív jelenség. A társadalmi szolidaritás megkívánja, hogy a fiatal generációk fokozott gondot fordítsanak a teljes népesség immár egyötödét kitevő, a munkából lassan kiöregedő, vagy már kiöregedett népesség életkörülményeire, életminőségére. Az életkörülményeket - így az időskorúakét is - általában a lakáshellyel, a jövedelemmel és a fogyasztás szerkezetével, színvonalával lehet jellemezni, figyelemmel a háztartások szerkezetére.

Az öregedés folyamata elkerülhetetlen. Egy társadalom akkor kezeli az idősek kérdését sikeresen, ha az idős ember aktivitása, anyagi, egészségügyi, szociális és kapcsolati biztonsága az egyén számára megnyugtatóan alakul. Az életminőség megtartása részben az intézményekre, részben az egyénre hárul. Kérdés az, hogy az egyes szociális ellátó rendszerek mennyire készültek fel a növekvő igények ellátására, mennyi terhet bír el a család, milyen megtartó és támogató közösségekre támaszkodhatnak az idősek.

Kiemelt figyelmet érdemelnek, mert magas az egyedül élők aránya, így az önkormányzat számára további odafigyelést jelent, mivel igényük várhatóan megnő a közösségi szolgáltatásokra.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,

– a nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

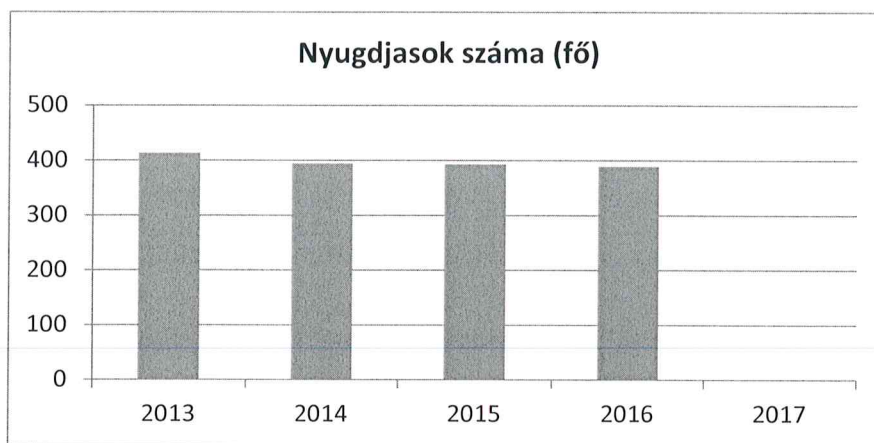
1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják.

Mivel az idős emberek családjának aktív tagjai dolgoznak, egyes esetekben nem is a településen élnek, nagy a veszélye a településen az idősek elmagányosodásának, elszigetelődésének.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2013	161	252	413
2014	153	241	394
2015	151	242	393
2016	149	240	389
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

A táblázatból egyértelműen kiderül, hogy 2013-tól egészen 2016-ig a nők száma lényegesen magasabb volt, mint a férfiaké.

Közöttük magas az egyedül élők aránya is, főleg az idős nők körében, ami az önkormányzat számára további odafigyelést jelent, mivel igényük várhatóan megnő a közösségi szolgáltatásokra.

A településen az állandó lakosok $\frac{1}{4}$ -e nyugdíjas.

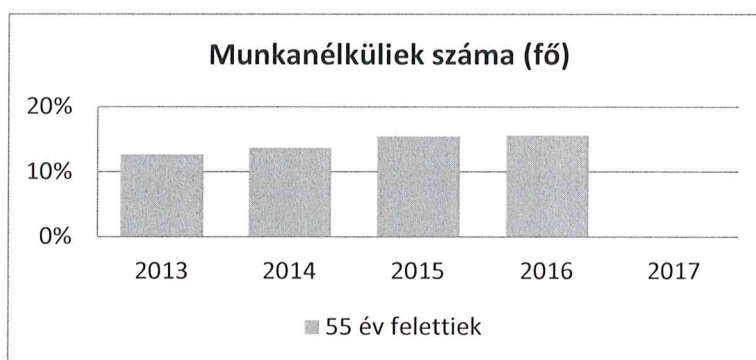
6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Magyarországon a KSH adatai szerint 2010-ben az 55 év feletti korosztály foglalkoztatási rátája alig haladta meg az 50 százalékot. Az intézmények, vállalatok ritkán alkalmaznak időseket, hiszen magasabb bért és addicionális költséget jelentenek számukra. Egy tanulmány szerint a két legerősebb érv, amit az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmaznak: az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is: a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel és jóval pontosabbak és megbízhatóbbak a fiataloknál (nem fognak más munkát keresni, megbecsülik a feladatokat), kevésbé kritikusak a felső vezetéssel és a vállalat működésével szemben és erős elkötelezettséget mutatnak a munkahelyük iránt. Emellett pedig részmunkaidőben, vagy akár kiszervezéssel is hajlandók dolgozni.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2013	126	16	13%	61	n.a.	#ÉRTÉK!
2014	139	19	14%	58	n.a.	#ÉRTÉK!
2015	97	15	15%	29	n.a.	#ÉRTÉK!
2016	109	17	16%	37	n.a.	#ÉRTÉK!
2017	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A 6.2.3. táblázatból megfigyelhetjük, hogy ugyan az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma nem magas a községben. Az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma 15-19 között mozog, hol emelkedő, hol csökkenő értéket mutat. Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel, akiknek közülük az egészsége engedi, szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre lehetőségük a munkaerő-piacon egyre kevesebb, kivételt képez, ha speciális tudással rendelkeznek.

Az időskorban jellemző megbetegedések – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend- szeri megbetegedések, ízületi problémák – mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A munkaerőpiacon ők már nem képviselik magukat. Otthonukban szívesen művelik kis konyhakertjüket, saját maguk látják el magukat megtermelhető élelmiszerekkel.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az idősök foglalkoztatására támogató programok a településen nincsenek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nem jellemző.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

A nappali ellátás elsősorban a saját otthonukban élő egészségi állapotuk, vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, valamint igény szerint napközbeni étkeztetésre. A tagok többsége özvegy, egyedül élő s ezért a társas kapcsolatuk ápolása kiemelt feladatnak.

Az intézmény legfontosabb szolgáltatásai:

- Egészségügyi ellátás: rendszeres vérnyomásmérés, testsúlymérés, a szükséges gyógyszerek beszerzése, adagolásukra való odafigyelés, ellenőrzés.
- Pszichés gondozás: fontos a tagok lelki egyensúlyának szinten tartása, a közvetlen hozzátartozókkal való kapcsolattartásuk elősegítése, valamint az intézmény nyugodt, kiegyensúlyozott, családi légkörének biztosítása.

- Foglalkoztatás: rendszeres, mindennapi tevékenységnek számít a kártyázás, a társasjátékozás, valamint a tv nézés. Folyamatos a nemzetközi és a családi ünnepek megtartása és a születésnapok megünneplése. Szabadidős programok szervezése, gyógyfürdők látogatása, klubfoglalkozások tervezése, lebonyolítása.
- Hivatalos ügyek intézésének segítése, érdekvédelmük biztosítása.

A megbetegedett tagokat rendszeresen látogatjuk, velük a kapcsolatot nem szakítjuk meg, szükség esetén étkeztetést, házi segítségnyújtást biztosítunk számukra.

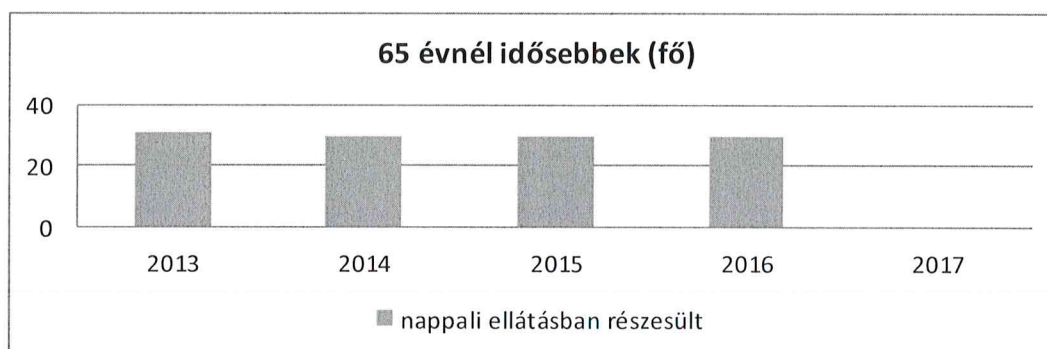
Október hónap az idősök hónapja, valamint a klub alakulásának évfordulója, melyet szűk körben mindig megünneplünk.

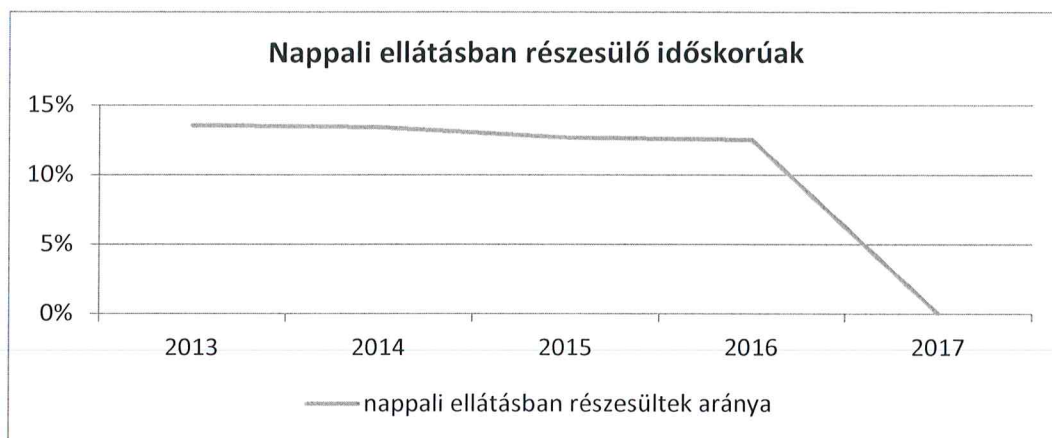
Minden évben faluszinten megtartjuk az Idősök Estjét.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2013	229	31	14%
2014	224	30	13%
2015	237	30	13%
2016	240	30	13%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

számít. Forrás: TeIR, KSH Tstar

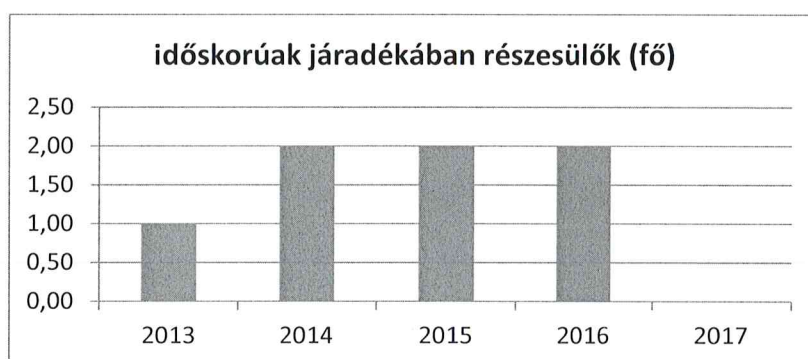
A táblázatból megfigyelhetjük, hogy a 65 év felettiek közül 13%-uk részesül nappali ellátásban.

Számuk 2014 óta változatlan.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2013	1,00
2014	2,00
2015	2,00
2016	2,00
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Időskorúak járadékában nagyon minimális azok száma, akik részesültek. 2014-től számuk állandó.

Az alapellátás megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális helyzetükből vagy más okból származó problémák megoldásában.

Házi segítségnyújtás - társulás formájában 2009.január 1-től Onga

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az igénybevevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítja.

A házi gondozónő feladata az otthonmaradást elősegítő gondozás, mely rugalmasan alkalmazkodik a gondozott egészségi állapotához, szociális helyzetéhez.

A gondozási tevékenység kiterjed:

- az orvos előírása szerint végzett alapvető gondozási ápolási feladatok elvégzésére
- segítő kapcsolat kialakítására, fenntartására,
- segítségnyújtás a higiénia megtartásában (fürdetés, pelenkázás, stb.)
- közreműködés a háztartás vitelében (bevásárlás, takarítás, stb.)
- segítség a vészhelyzet megelőzésében, elhárításában

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás - társulás formájában (Onga)

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú részére, a krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

Segélyhívás esetén a házi gondozónőnek biztosítani kell, hogy a helyszínre haladéktalanul megérkezzen, a probléma megoldása érdekében a szükséges intézkedéseket azonnal megtegye, szükség esetén külső segítséget kérjen.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás kiépítése 2006. tavaszán történt meg. A rendszer folyamatosan bővült, jelenleg Mocsolyás - telepen 3 fő Kisgyőrben pedig 5 fő ellátott használja, akik egyedül élnek és házi segítségnyújtásban is részesülnek.

Ezt az alapellátási formát jelenleg 2 fő házi gondozónő látja el.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A településen működik orvosi ellátás, háziorvosi rendelés keretein belül, amely a felnőttek vizsgálatát és egészségügyi ellátását egyaránt megvalósítja. A településen egy orvosi rendelő található.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Kisgyőri Faluház ad otthont a művelődési otthonnak, a könyvtárnak, a teleháznak, a kulturális programoknak, az idősök klub tevékenységének fontos szegmense az időskorúak számára a közművelődési szolgáltatások nyújtása, melyekkel igyekeznek bevonni e korcsoportot aktívan az intézmény tevékenységébe, különböző programokba.

c) idősök informatikai jártassága

Az idősök informatikai jártasságáról nem készült felmérés, így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy az idősebb korosztály mennyire képes kihasználni ezeket a lehetőségeket.

Fontosnak tartjuk a digitális írástudás fejlesztését idős korban, ezért informatikai képzéssel szeretnénk segíteni őket.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Idősök Klubja elsősorban a saját otthonukban élő egészségügyi állapotuk vagy idős koruk miatt, szociálisan és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, igény szerint napközbeni étkezésre. Jelentős az egyéb szabadidős programokban való részvétel. Évente több alkalommal, szerveznek kirándulásokat, színházlátogatásokat, fürdő programokat.

Amennyiben a szociális támogatásra rászorult személyekről az alapellátás keretében nem lehet gondoskodni, akkor az állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formákban kell részükre ellátást biztosítani.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2013	1	7 370	0	2
2014	1	7 370	0	2
2015	1	7 765	0	3
2016	1	7 765	0	3
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TEIR				

A településen a Faluház ad otthont számos programnak.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyedül élő idősek segítése	Az aktivitást megőrző programok, szolgáltatások szervezése Képzések indítása, igény szerinti bővítése
Számítástechnikai képzések, internet használat	Képzések, programok szervezése igény bővítése, érdeklődés felélénkítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktívrésztvétel során. A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezményes az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalást.

7.1 A településen fogyatékos-sággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékos-ság esetén még jelentősebb.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élők védett foglalkoztatottnak minősülnek. Településünkön a fogyatékkal élőknek foglalkoztatottsági lehetőség nincs, esetleg a közfoglalkoztatás keretében, ha az adott tevékenység engedi, és természetesen előnyben részesülnek annak érdekében, hogy teljes értékű életet élhessenek.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2013	25	46
2014	22	44
2015	20	45
2016	22	41
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 7.1.1. számú táblázatból kitűnik, hogy a megváltozott munkaképességű szociális ellátásban részesülők közül a nők száma lényegesen magasabb, mint a férfiaké. A vizsgált időszakot tekintve hol emelkedik, hol csökken. A férfiak 20-25 fő közötti számot, a nők 40-46 fő közötti számot produkálnak.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma			
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

Településünkön nem részesül egyetlen fogyatékos személy sem nappali ellátásban.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön hátrányos megkülönböztetés a fogyatékkal élők körében a foglalkoztatás területén nem jellemző.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Településünkön önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok nincsenek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Állami támogatásban részesülnek, az önkormányzat a lehetőségeihez mérten segíti, ezen személyek életének megkönnyítését együttműködve az érintett személyek igényének megfelelően. A szociális ellátásokat igénybe vevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is. Nyilvántartott adat azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülőkről van.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozódási lehetőségekre.

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították.

A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni. A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog biztosított a településen: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és

a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékossgal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra.

A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviseleti lehetőségének támogatása kiemelt feladat. Ennek érdekében az együttműködésre és a párbeszédre lehetőséget adó fórumokat hirdessen az önkormányzat. Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékossgai csoporthoz tartozó ember –azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan halmozottan fogyatékos emberek - speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. (Hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek, stb.) A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A településen az akadálymentesítés megoldott, a közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához önkormányzatunk segítséget nyújt az igényeknek megfelelően, esetlegesen bevonva a közös hivatalként működő településeket.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A rendezvények, épületek, információk hozzáférése megoldott. Akadálymentesítésre vár a könyvtár, illetve a Teleház. A színházterem akadálymentesítése megoldott. A faluban rendszeresen tartunk szabadtéri kulturális rendezvényeket, foci meccseket. Ezek megközelítése megoldott.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A községben a munkahelyek akadálymentesítése megoldott.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni.

Fogyatékkal élők hozzáférnek a közösségi információkhoz a kihelyezett hirdető felületeken használnak. A polgármesteri hivatal akadály mentesített. A szociális intézménybe is rendszeresen járnak be kerekesszékekkel. Az út hálózat csaknem 100%-a aszfalt burkolattal ellátottak, a közlekedés ezen feltétele biztosított. Nagy számban használnak elektromos hajtású ELGO kocsikat, főleg az idősebbek.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Települési szinten nincs fogyatékosok nappali intézménye. A közlekedés megoldott az igényeknek megfelelően.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Településünkön élő fogyatékos emberek pozitív diszkriminációban nem részesülnek.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigeteltség hatásainak enyhítése	A célcsoport kommunikáció színterének bővítése, számítógépes ismeretek szélesítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, a községben működő vállalkozóknak és vállalkozásoknak, az egyházak képviselőinek, a település lakosságának, kicsiknek és nagyoknak, időseknek és fiataloknak közös érdeke és felelőssége, hogy Kisgyőr a jövőben még inkább élhető településsé váljon.

Településünkön a jogszabályok által előírt kötelezően ellátandó szolgáltatásokon és intézményeken túl szerepet kapnak a civil és egyházi szervezetek, csoportok lakosokat érintő tevékenységei.

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

- Bükkaljai Mesterek Népművészeti Egyesülete
- Kisgyőrért Egyesület
- Kisgyőri Ifjúsági Szervezet
- Népdalkör
- Motolla Táncegyüttes
- Misszió Alapítvány

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Településünkön nemzetiségi önkormányzat nem működik.

- Bükkaljai Mesterek Népművészeti Egyesülete – Az Egyesület több évtizedes múlttal rendelkezik. Tevékenykednek itt kézművesek, fafaragó és hímző, valamint a szövő szakág, de vannak csipkeverők, gyöngyfűzők, festett és rönkbútor készítő, fazekasok, kosárfonók bőrművesek, tojásírók, nemez készítő, szalmafonók, kések, gyermekjáték és viselektészítők, cipészek-csizmadiák. Jelenlegi létszám több mint száz fő. Szakmai munkájuk jellemzője a tárgyalkotó népművészet, a hagyományápolás művészi fokú tisztelete, művelése és továbbadása.

- Motolla Táncgyűttes - a Garabonciás Művészeti Iskola keretében működő, alsó tagozatos gyerekekből álló néptáncscsoport
- Misszió Alapítvány - Kisgyőr községben az oktatási feladatok jobb tárgyi feltételeinek biztosításához a Kisgyőr, Dózsa Gy.u.24. alatti (volt pedagógus szolgálati lakás) épület és hozzátartozó ingatlan visszavásárlására - szükség esetén kisajátítására - anyagi fedezet biztosítása, az ingatlan oktatási célra történő átalakításához hozzájárulás, az alapítvány pénzbetéteinek kamataiból tehetséges tanulók közép- felsőfokú képzéséhez tanulmányi ösztöndíj folyósítása, zene-, nyelvoktatás, testnevelés feltételeinek segítése, környezetvédelem, nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztési tevékenység.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Kisgyőr Község Önkormányzata tagja a Miskolc Kistérség Többcélú Társulásnak. Miskolc Kistérség Többcélú Társulása 2004 nyarán alakult 39 települési önkormányzat részvételével, majd 2005 tavaszán egy újabb településsel egészült ki. A kistérségi társulást azóta 40 település alkotja.

A társulás abból a célból jött létre, hogy a kistérség lakói az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jussanak hozzá, és az önkormányzatok együttműködésükkel minél teljesebben, forrásaik célszerű és optimális felhasználásával biztosítsák a mind magasabb szintű ellátást és szolgáltatást.

Kisgyőr közös önkormányzati hivatalt működtet Bükkaranyos településsel.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön nemzetiségi önkormányzatok nincsenek.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A település életében jelen lévő szervezetek segítségével erősödik a nemzeti összetartás, a hagyományok megőrzése, tovább művelése, az egészségmegőrzés, és a szabadidő tartalmas eltöltésének lehetősége.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nemcsak az önkormányzat számára fontos az élhető település, hanem helyi, közeli vállalkozásoké, ezért együttműködve dolgozunk azon, hogy az esélyegyenlőséget minden területen biztosítani tudjuk.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során konzultáltunk az illetékes és érintett partnercsoportok képviselőivel, a civil szervezetekkel, intézmények vezetőivel. Az elkészítés folyamatába bevonásra kerültek, településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Egyéni problémák és megoldási alternatívák felvázolására is lehetőségük volt, melyeket közösen megvitattunk és ezek alapján elkészítettük jelen programunkat. Önkormányzatunk ügyfélfogadási rendje szerint várta a jelentkezőket, akik hozzászólhattak a program kidolgozásához. A program megvalósíthatóságát és szakmaiságát is mindvégig szem előtt tartottuk. A különböző szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeit személyesen kezeltük, hirdető fórumainkon nyilvánossá tettük a közreműködés lehetőségét.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Kisgyőr Község Települési Esélyegyenlőségi Programja mindenki számára nyilvános és elérhető. A hozzáférés Kisgyőr Polgármesteri Hivatalában, ügyfélfogadási időben, vagy előre egyeztetett további időpontban megtekinthető.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkanélküliség, elhelyezkedési gondok a foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás	- Tanácsadás, figyelemfelhívás az önkormányzat általi közfoglalkoztatásba történő bevonás lehetőségéről, menetéről a rászorulóknak részére. - Munkaügyi Központba történő irányítás, regisztrálásra történő rábeszélés a további ellátások lehetősége érdekében. - Cégek munkahely hirdetéseinek közzététele.
	Adósságcsapda- hiányosságok	Életviteli tanácsadás saját környezetben
Gyermekek	HH családokban a gyermekek továbbtanulásának kérdései anyagi problémák miatt	Pályázatok, Bursa Hungarica ösztöndíj
	Elszegényesedés jelei	Óvodai, iskolai odafigyelés, jelzések továbbítása a segítséget nyújtani tudó szervezetek felé, ruhagyűjtés, adományozások
Nők	Képzetlenség, szakképesítés hiánya	Képzések szervezése, munkanélküliek képzési programokban való részvételének szorgalmazása, segítése az elhelyezkedés esélyének növelése érdekében.
	Kismamák, kisgyermeket nevelők helyzetének javítása	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése, játszóterek, zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.
Idősek	Egyedül élő idősök segítése	Az aktivitást megőrző programok, szolgáltatások szervezése Képzések indítása, igény szerinti bővítése
	Számítástechnikai képzések, internet használat	Képzések, programok szervezése igény bővítése, érdeklődés felélénkítése
Fogyatékkal élők	Az elszigeteltség hatásainak enyhítése	A célcsoport kommunikáció színterének bővítése, számítógépes ismeretek szélesítése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	- Elhelyezkedés elősegítése és foglalkoztatásban való megmaradás	Munkaügyi Központ Önkormányzat Felelős: polgármester
	- Adósságcsapda-pénzgazdálkodási hiányosságok kezelése érdekében együttműködések kialakítása	Területi Szociális Központ Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya Önkormányzat Szociális Csoport Felelős: polgármester
Gyermekek	Továbbtanulásban való segítségnyújtás a hátrányos helyzetű családok gyermekeinél	Önkormányzat Területi Szociális Központ Család- és Gyermejjóléti Szolgálat Felelős: polgármester
	Elszegényesedés megelőzése	Védőnő Óvoda Iskola Egyház Civilek Önkormányzat Felelős: polgármester
Nők	- Képzések szervezése	Művelődési Ház Könyvtár Munkaügyi Központ Önkormányzat Felelős: polgármester
	- Kismamák, kisgyermeket nevelők helyzetének javítása	Védőnő Területi Szociális Központ Család- és Gyermejjóléti Szolgálat Biztos Kezdet Gyerekház Önkormányzat Felelős: polgármester
Idősek	- Egyedül élők számára célzott programok szervezése	Területi Szociális Központ Önkormányzat Civil szervezetek Felelős: polgármester
	- Képzések szervezése, internet használat	Művelődési Ház Könyvtár Munkaügyi Központ Önkormányzat Felelős: polgármester
Fogyatékkal élők	- Az elszigeteltség hatásainak enyhítése	Művelődési Ház Civilek Könyvtár Felelős: polgármester

Jövőképünk

Az alábbi mondatok (mint példák) kiegészítése a fenti táblázatokban már megjelölt fejlesztési irányok általános leírásával történik, és együttesen adják meg a település jövőképét esélyegyenlőségi szempontból.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők egymásba fonódó területi és társadalmi hátrányok következményeinek, a szegénység mélyülésének, újratermelődésének és területi terjedésének mérséklése, továbbá a mélyszegénységben élők integrációjának előmozdítása azzal az eszközrendszerrel, amelyet a szociális és közösségi munka, a lakosság aktív részvételén alapuló tervezés együtt nyújthat.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek esélyegyenlőségét, hogy intézkedéseink eredménye csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek körében az aktív életvitel biztosítására, a generáció közti távolság csökkentésére, a rászorulóknak mindennapjainak könnyítésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén gazdasági és szociális szférában az egyenlő bánásmód érvényesítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségének és munkaerő-piaci esélyeinek javítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I./1. A mélyszegénységben élők esélyegyenlősége

Cím:	Elhelyezkedés elősegítése és foglalkoztatásban való megmaradás
Leírás:	A településen élő aktív korúak körében magas a munkanélküliség, melyet közfoglalkoztatás szervezésével szeretnénk csökkenteni, ez a fajta foglalkoztatás elősegítené az elsődlegesen munkaerő-piacon való későbbi elhelyezkedésüket.
Felelős és határidő:	Polgármester - 2023. 10. 31. (kedd)
Megjegyzések:	Csökkenésük eszközei: az érintett meggyőzése a közfoglalkoztatásban való részvételről, további pályázatok felkutatása.
Kategória:	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Rövidtávú: munkanélküliség csökkentése Középtávú: nagyobb csökkenés Hosszútávú: még nagyobb csökkenés
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Helyi Esélyegyenlőségi Program
Az intézkedés tartalma:	Helyi adottságok feltérképezése, pályázat benyújtása közfoglalkoztatásra, új munkahelyek létrehozása és megtartása.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Önkormányzati adatok, helyi adatgyűjtés, TeIR, KSH
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	pályázati pénz, támogatás, technikai háttér, szakemberek megléte
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Működési és pályázati támogatottság függvénye, önkormányzati döntés alapján folyamatosan megvalósítható.

I./2. A mélyszegénységben élők esélyegyenlősége

Cím:	Adósságcsapda-pénzgazdálkodási hiányosságok kezelése érdekében együttműködések kialakítása
Leírás:	Elszegényesedés, a lakosság adósságállományának újratermelődése. Pályázati lehetőségek ismeretének hiánya; kevésbé ismerik az energia hatékony megoldásokat, a megújuló energiaforrások felhasználásának lehetőségét.
Felelős és határidő:	Polgármester - 2023. 10. 31. (kedd)
Kategória:	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Rövidtávú: fellelni azokat, akiket érint a probléma Középtávú: megoldási lehetőségek, szakemberek segítése, beinduljon az adósságrendezés, a fenntarthatóság Hosszútávú: csökkenjen az eladósodottak száma a településen, csökkenjenek a rezsiköltségek
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Helyi Esélyegyenlőségi Program
Az intézkedés tartalma:	Tájékoztódás, adatgyűjtés, helyzetfelmérés A lakosság tájékoztatása a lehetőségekről Foglalkoztatás érdekében kapcsolattartás a Munkaügyi Központtal Programok szervezése, ahol szakemberek segítik és ismertetik a megoldási lehetőségeket
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Önkormányzati adatok, helyi adatgyűjtés
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	pályázati pénz, támogatás, technikai háttér, szakemberek megléte
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Szakemberek bevonásával, tájékoztatással, információáramlással hosszú távon csökkenthető az eladósodottak száma.

II./1. A gyermekek esélyegyenlősége

Cím:	Továbbtanulásban való segítségnyújtás a hátrányos helyzetű családok gyermekeinél
Leírás:	A településen élő hátrányos illetve halmozottan hátrányos gyermekek továbbtanulási esélyeinek növelése.
Felelős és határidő:	Polgármester - 2023. 12. 31. (vasárnap)
Megjegyzések:	A településen lakcímmel rendelkező hátrányos szociális helyzetű pályázó, aki nappali tagozatos alapfokozatot és szakképzettséget eredményező alapképzésben, mesterfokozatot és szakképzettséget eredményező mesterképzésben, egységes osztatlan képzésben folytatja tanulmányait, vagy tanévében utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolás, vagy felsőfokú diplomával nem rendelkező felsőoktatási intézménybe felvételt még nem nyert érettségizett személy, aki a következő tanévtől kezdődően felsőoktatási intézmény keretében nappali tagozaton fog tanulni, annak a rászorultnak az anyagi terheinek csökkentése érdekében.
Kategória:	II. A gyermekek esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A hátrányos helyzetű, szociálisan rászorult fiatalok továbbtanulási esélyeinek növelése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Önkormányzati rendelet Helyi Esélyegyenlőségi Program
Az intézkedés tartalma:	Havi 5.000,- forint az önkormányzat által biztosított ösztöndíj programon belül.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Felsőoktatásban továbbtanultak számának növekedése.
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Humán erőforrás Pénzügyi erőforrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Az intézkedések hosszútávon hozzájárulhatnak a településen élő szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok diplomaszerzéséhez.

II./2. A gyermekek esélyegyenlősége

Cím:	A gyermekek elszegényedésének elkerülése
Leírás:	Az elszegényedés folyamata a gyermekek életére, életminőségére is megfigyelhetően kihat. A gyerekek élelmezése, az otthonról hozott élelem/nem hozott, minősége, a ruházkodás, tisztálkodás....mind-mind jelzik a család „lecsúszását”.
Felelős és határidő:	Polgármester - 2023. 12. 31. (vasárnap)
Kategória:	II. A gyermekek esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	rövidtávon: alapos helyzetfelmérés , anonim kérdőívezéssel közep távon: Prevenációs lehetőségek felkutatása, pályázatok, tájékoztatások hosszútávon: Folyamatos tájékoztatás, segítségnyújtás
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Helyi Esélyegyenlőségi Program
Az intézkedés tartalma:	1. anonim kérdőívezéssel a probléma feltárása 2. pályázati lehetőségek felkutatása a témához kapcsolódóan pl. nyári gyermekétkeztetés 3. civil vagy gazdasági szférából támogatók bevonása akár anonim módon (pl. almaosztás, tejosztás támogatása) 4. előadások és egyéni eszmecsatározások lehetőségének megteremtése, ruha és élelmiszergyűjtés
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	1. kérdőívek kiértékelése, nyilvántartások adatai 2. részvételi adatok, visszajelzések esetleg kérdőívek által 3. helyzetfelmérés mutatói
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Humán erőforrás Pénzügyi erőforrás
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Az intézkedések hosszútávon hozzájárulhatnak a településen élő gyermekek elszegényedésének megakadályozásához.

III./1. A nők esélyegyenlősége

Cím:	Képzések szervezése a nők munkaerő-piaci esélyeik növelése érdekében
Leírás:	A nők az országos tendenciákhoz hasonlóan községünkben alulképzettek. Ezzel az intézkedéssel a munkaerő-piaci esélyeiket szeretnénk növelni.
Felelős és határidő:	Polgármester - 2023. 12. 31. (vasárnap)
Kategória:	III. A nők esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Cél: munkaerő-piacra való jutás a nők köréből. Rövidtávú: adatgyűjtés - folyamatos Középtávú: képzések elindítása Hosszú távú: még több képzés indítása, egyre több nő szerez szakképzettséget.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Helyi Esélyegyenlőségi Program
Az intézkedés tartalma:	- igények felmérése, - pályázati lehetőségek felkutatása, - tájékoztatás a lehetőségekről, - képzések szervezése, - szakképzettségek megszerzése, - még több képzés indítása.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	önkormányzati adatok Munkaügyi Központ adatai
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- pályázati pénz, - támogatás, - technikai háttér, - szakemberek megléte.
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Pályázati lehetőség esetén megvalósítható, a pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján.

III./2. A nők esélyegyenlősége

Cím:	Kismamák, kisgyermeket nevelők helyzetének javítása
Leírás:	A szülés után a tartósan otthonmaradó kismamáknál magányérzet, depresszió alakulhat ki. A mozgástér beszűkül.
Felelős és határidő:	Polgármester - 2020. 12. 31. (csütörtök)
Kategória:	IV. A nők esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Rövidtávú: rátalálni a rászorulókra, helyzetfelmérés Középtávú: tanácsadás, programok a célcsoportnak Hosszú távú: csökken azoknak a kismamáknak a száma, akiknek a tartós otthonlét alatt magányérzete, depresszió alakul ki. Programok szervezése, igény szerinti bővítése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Helyi Esélyegyenlőségi Program
Az intézkedés tartalma:	- feltérképezni hány ilyen kismama lehet a településen - kapcsolatfelvétel - tanácsadás
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- önkormányzati adatok - jelenléti ívek
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- önkormányzati adatgyűjtés - támogatás, - önkormányzati forrás, - szakemberek megléte
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá. Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.

IV./1. Az idősek esélyegyenlősége

Cím:	Egyedül élő idősek segítése
Leírás:	Időskori egyedüllét, magányosodás depresszív hatása jelentős probléma
Felelős és határidő:	Polgármester - 2020. 12. 31. (csütörtök)
Kategória:	IV. Az idősek esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Rövidtávú: helyzetfelmérés, Középtávú: szemléletformálása, kapcsolatfelvétel a családdal az érintettekkel Hosszú távú: programok folyamatos szervezése települési szinten. Aktív időskor segítése, bevonásuk a közösségi munkába. Helyi rendezvényeken való közös sütés-főzés.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Helyi Esélyegyenlőségi Program
Az intézkedés tartalma:	- igényfelmérés, - jelentkezők összeírása, - programok szervezése - az időskorú lakosság körében csökken az elmagányosodás
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- adatgyűjtés, - önkormányzati adatok,
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- önkormányzati adatgyűjtés - támogatás, - önkormányzati forrás, - technikai háttér, - szakemberek megléte
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá. Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.

IV./2. Az idősek esélyegyenlősége

Cím:	Informatikai képzések szervezése az idősek részére
Leírás:	Községünkben a digitális írástudatlanság jellemző probléma az idősek tekintetében. Szeretnénk növelni az informatikai eszközöket használni tudók számát, ezzel is biztosítani számukra az egyenlő esélyű hozzáférést a különböző információkhoz.
Felelős és határidő:	Polgármester- 2020. 12. 31. (csütörtök)
Kategória:	IV. Az idősek esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	Rövidtávú: tájékoztatás, képzés megszervezése, Középtávú: egyre többen vesznek részt az informatikai képzésen, Hosszú távú: további képzés indítása, digitális írástudatlanság csökkentése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Helyi Esélyegyenlőségi Program
Az intézkedés tartalma:	- igényfelmérés, - jelentkezők összeírása, - képzés megszervezése - további képzések szervezése - nagy érdeklődés - magas a részvétel a képzésen - az időskorú lakosság körében nő az informatikai eszközöket használni tudók aránya
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	- adatgyűjtés, - önkormányzati adatok,
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	- önkormányzati adatgyűjtés - támogatás, - önkormányzati forrás, - technikai háttér, - szakemberek megléte
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá. Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.

IV./1. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

Cím:	Az elszigeteltség hatásainak enyhítése
Leírás:	Adathiány. Nincs információs a fogyatékkal élők valós számáról, fogyatékoságuk fokáról, milyen fogyatékosággal rendelkeznek.
Felelős és határidő:	Polgármester - 2020. 12. 31. (csütörtök)
Kategória:	V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége
Az intézkedéssel elérni kívánt cél:	A hiányzó adatok begyűjtése. Az intézményekkel, egyesületekkel kapcsolatba lépni. A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének megvalósítása, kommunikációs színterének bővítése, a számítógépes ismereteik bővítése.
A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal:	Esély Egyenlőségi Program
Az intézkedés tartalma:	Kapcsolattartás a célcsoporttal, a velük foglalkozó intézményekkel, szakemberekkel, szervezetekkel. Tájékoztatni a célcsoportot a segítő szervezetekről, lehetőségeikről. Bevonni őket a közösségi programokba.
Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok):	Fogyatékkal élők száma, különböző fogyatékosági kategóriákba sorolás ismerete, háziorvosi nyilvántartás, adatfrissítés, aktualizálás, kapcsolattartás
Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai):	Humán Pénzügyi Technikai
Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága:	Folyamatosan megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá, pályázati források folyamatos felkutatásával. Folyamatos karbantartás.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetlemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatóság a
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Elhelyezkedés elősegítése és foglalkoztatásban való megmaradás	A településen élő aktív korúak körében magas a munkanélküliség, melyet közfoglalkoztatás szervezésével szeretnénk csökkenteni, ez a fajta foglalkoztatás elősegítené az elsődlegesen munkaerő-piacon való későbbi elhelyezkedésüket.	Rövidtávú: munkanélküliség csökkentése Középtávú: nagyobb csökkenés Hosszú távú: még nagyobb csökkenés	Közfoglalkoztatási pályázati dokumentáció	Helyi adottságok feltérképezése, pályázat benyújtása közfoglalkoztatási sra, új munkahelyek létrehozása és megtartása.	Polgármester	2023.10.31.	Önkormányzati adatok, helyi adatgyűjtés, TeIR KSH	pályázati pénz, támogatás, technikai háttér, szakemberek megléte	Működési és pályázati támogatottság függvénye, önkormányzati döntés alapján folyamatosan megvalósítható.
2	Adósságcsapda-pénzgazdálkodási hiányszorgók kezelése érdekében együttműködés kialakítása	Elszegényesedés, a lakosság adósságállományának újratermelődése. Pályázati lehetőségek ismeretének hiánya; kevésbé ismerik az energia hatékony megoldásokat, a megújuló energiaforrások felhasználásának lehetőségét.	Rövidtávú: fellelni azokat, akiket érint a probléma Középtávú: megoldási lehetőségek, szakemberek segítése, beinduljon az adósságrendezés, a fenntarthatóság Hosszú távú: csökkenjen az eladósodottak száma a	A helyi családsegítő szolgálat éves terve	Tájékoztató, adatgyűjtés, helyzetfelmérés A lakosság tájékoztatása a lehetőségekről Foglalkoztatás érdekében kapcsolattartás a Munkaügyi Központtal Programok szervezése, ahol szakemberek segítik és	Polgármester	2023. 10. 31.	Önkormányzati adatok, helyi adatgyűjtés	pályázati pénz, támogatás, technikai háttér, szakemberek megléte	Szakemberek bevonásával, tájékoztatással, információáramlással hosszútávon csökkenthető az eladósodottak száma.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			településen, csökkenjenek a rezsiköltségek		ismertetik a megoldási lehetőségeket					

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	A hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának segítése a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzat Ösztöndíjrendszerben	A nehéz anyagi körülmények között élő családok gyermekei számára is biztosított legyen a továbbtanulás	Minden gyermeknek legyen lehetősége a továbbtanulásra, anyagi helyzetétől függetlenül	Bursa Hungarica Pályázati dokumentáció	Továbbtanulási támogatás biztosítása	polgármester	2023.12.31.	Gyermekek felsőoktatásba való támogatása	humán erőforrás pénzügyi forrás	folyamatos
2	Gyermekekre vonatkozó esélyegyenlőségi megnevezése	A gyermekek körébe is bevonjuk a családokon át a szegénység.	A „Jecsúzás” megakadályozása, a gyerekek elszegényesedése megakadályozása	A helyi családsegítő szolgálat éve terve	Gyermekek programjai, hagyományok, iskolai életvitelének bővítése	polgármester	2023.12.31.	Iskolai életvitelben résztvevők számának növekedése, adományok megteremtése, prevenciós előadások	humán erőforrás pénzügyi erőforrás	Az intézkedések hosszútávon hozzájárulhatnak a gyermekek elszegényesedésének megakadályozásához

III. A nők esélyegyenlősége

1	Képzések szervezése a nők munkaerő-piaci esélyeinek növelése érdekében	A nők az országos tendenciához hasonlóan közsegünkben alulképzettek. Ezzel az	Cél: munkaerő-piacra való jutás a nők köréből. Rövidtávú: adatgyűjtés -	Együttműködési megállapodás felmért képző szervekkel	- igények felmérése, - pályázati lehetőségek felkutatása, -	Polgármester	2023.12.31.	önkormányzati adatok Munkaügyi Központ adatai	- pályázati pénz, - támogatás, - technikai háttér, - szakemberek megléte.	Pályázati lehetőség esetén megvalósítható, a pályázatok által elvárt
---	--	---	---	--	---	--------------	-------------	---	---	--

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatóság
		intézkedéssel a munkaerő-piaci esélyeiket szeretnék növelni.	folyamatos Közeptávú: képzések elindítása Hosszú távú: még több képzés indítása, egyre több nő szerez szakképzettséget.		tájékoztatás a lehetőségekről, - képzések szervezése, - szakképzettségek megszerzése, - még több képzés indítása.					fenntarthatósági szempontok alapján.
2	Kismamák, kisgyermeket nevelők helyzetének javítása	A szülés után a tartósan otthonmaradó kismamáknál magányérzet, depresszió alakulhat ki. A mozgástér beszűkül.	Rövidtávú: rátalálni a rászorulókra, helyzetfelmérés Közeptávú: Biztos Kezdet Gyerekházba való beinvitalás, tanácsadás, programok a célcsoportnak Hosszú távú: csökken azoknak a kismamáknak a száma, akiknek a tartós otthonlét alatt magányérzete, depresszió alakul ki. Programok szervezése, igény szerinti bővítése. Gyerekház működtetésének folyamatos	A helyi családsegítő szolgálat éves terve	feltérképezni hány ilyen kismama lehet a településen kapcsolatfelvétellel tanácsadás	Polgármester	2020.12.31.	- önkormányzati adatok - jelenléti ívek	- önkormányzati adatgyűjtés - támogatás, - önkormányzati forrás, - szakemberek megléte	Megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá. Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatóság a
			biztosítása.							
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Egyedül élő idősek segítése	Időskori egyedüllét, magányosodás depresszív hatása jelentős probléma	Rövidtávú: helyzetfelmérés, Középtávú: szemléletformálása, kapcsolatfelvétel a családdal az érintettekkel Hosszú távú: programok folyamatos szervezése települési szinten. Aktív időskor segítése, bevonásuk a közösségi munkába. Helyi rendezvényeken való közös sütés-főzés.	A Kisgyőri Szociális Intézmény éves munkaterve	- igényfelmérés, - jelentkezők összeírása, - programok szervezése - az időskorú lakosság körében csökken az elmagányosodás	Polgármester	2020.12.31.	- adatgyűjtés, - önkormányzati adatok,	- önkormányzati adatgyűjtés - támogatás, - önkormányzati forrás, - technikai háttér, - szakemberek megléte	Megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá. Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.
2	Informatikai képzések szervezése az idősek részére	Községünkben a digitális írástudatlanság jellemző probléma az idősek tekintetében. Szeretnénk növelni az informatikai eszközöket használó tudók számát, ezzel is biztosítani számukra az egyenlő esélyű hozzáférést a	Rövidtávú: tájékoztatás, képzés meg szervezése, Középtávú: egyre többen vesznek részt az informatikai képzésen, Hosszú távú: további	Együttműködési megállapodás felhívott képző szervekkel	- igényfelmérés, - jelentkezők összeírása, - képzés meg szervezése - további képzések szervezése - nagy érdeklődés -	Polgármester	2020.12.31.	- adatgyűjtés, - önkormányzati adatok,	- önkormányzati adatgyűjtés - támogatás, - önkormányzati forrás, - technikai háttér, - szakemberek megléte	Megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá. Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatóság a
		különböző információkhoz.	képzés indítása, digitális írástudatlanság csökkentése.		magas a részvétel a képzésen - az időskorú lakosság körében nő az informatikai eszközöket használni tudók aránya					
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Az elszigeteltség hatásainak enyhítése	Adathiány. Nincs információ a fogyatékkal élők valós számáról, fogyatékoságuk fokáról, milyen fogyatékosággal rendelkeznek.	A hiányzó adatok begyűjtése. Az intézményekkel, egyesületekkel kapcsolatba lépni. A fogyatékkal élők esélyegyenlőségének megvalósítása, kommunikációs színterének bővítése, a számítógépes ismereteik bővítése.	Kisgyőr Község Önkormányzatának költségvetése	Kapcsolattartás a célcsoporttal, a velük foglalkozó intézményekkel, szakemberekkel, szervezettekkel. Tájékoztatni a célcsoportot a segítő szervezetekről, lehetőségeikről. Bevonni őket a közösségi programokba.	Polgármester	2020.12.31.	Fogyatékkal élők száma, különböző fogyatékosági kategóriákba sorolás ismerete, háziorvosi nyilvántartás, adatfrissítés, aktualizálás, kapcsolattartás	Humán Pénzügyi Technikai	Folyamatosan megvalósítható, ha a célcsoport tagjai pozitívan állnak hozzá, pályázati források folyamatos felkutatásával. Folyamatos karbantartás.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

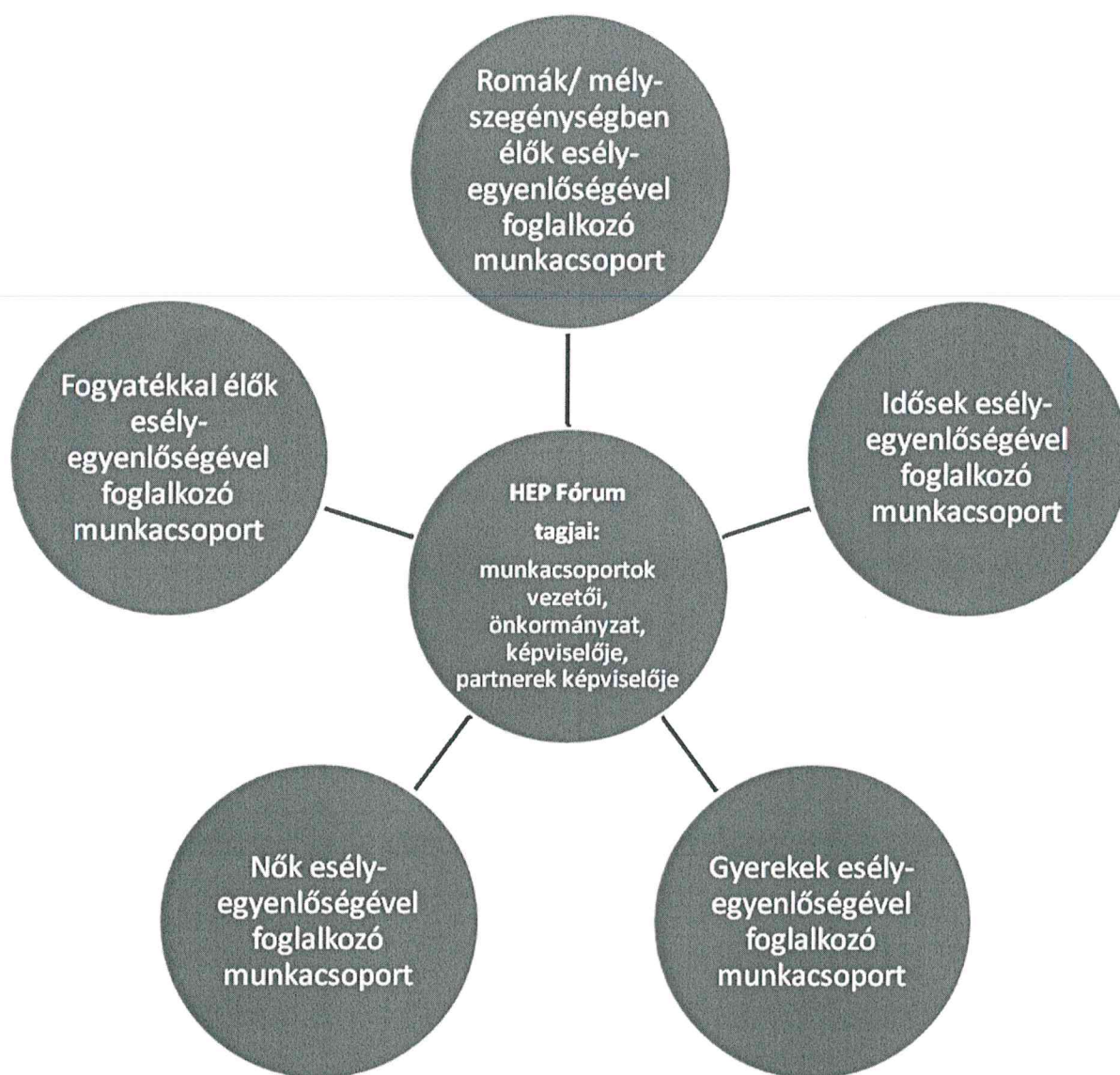
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Kisgyőr Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Kisgyőr Község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és/2018. számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum

Aláírás

A Kisgyőr Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék¹

NÉV ²	HEP részei ³										Aláírás ⁴
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

¹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁴ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

Határozati javaslat

Konyhai eszközök, gépek berendezési tárgyak beszerzésével
kapcsolatos döntés módosítása

Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testülete a **VP6-7.2.1-7.4.1.3-17 „A vidéki térségek kisméretű infrastruktúrájának és alapvető szolgáltatásainak fejlesztésére”** kiírt pályázat keretében önkormányzati konyhai gépek, eszközök, berendezési tárgyak beszerzésére pályázat benyújtásáról döntött az 52/2017. (V.29.) határozatával, mely döntését az alábbiakkal egészíti ki.

Kisgyőr Község Önkormányzat Képviselő-testülete a pályázat megvalósításához szükséges önerőt, 1.885.429.-Ft azaz Egymillió-nyolcszáznyolcvanötezer-négyszázhuszonkilenc forint összegben a 2018. évi költségvetésében biztosítja.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a szükséges nyilatkozatok, aláírására.

Felelős: Kékedi László Vilmos polgármester

Határidő: azonnal